

Tesi

Kasvuyrityspulssi

tammikuu 2026

Saatesanat

Kasvuyrityspulssi käynnistettiin keväällä 2020 pandemian synnyttämään poikkeukselliseen tilanteeseen. Nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä viiveellä päivittyvä tilinpäätös- ja makrodata ei tarjoa riittävää pohjaa päätöksenteolle. Tämän vuoksi olemme rakentaneet ajantasaisen ja säännöllisesti toistettavan tilannekuvan, joka auttaa hahmottamaan pk-yrityksiin vaikuttavien muutosten suuntaa, ajoitusta ja voimakkuutta toimialoitain.

Nyt julkaistava kasvuyrityspulssi on järjestyksessään kymmenes eikä tarve ajantasaiselle, vertailukelpoiselle tiedolle ole vähentynyt, vaikka pandemia onkin jo rauhoittunut. Pikemminkin päinvastoin: viime vuosina myllerrykset ovat seuranneet toisiaan. Niiden takia on ollut erityisen tärkeää erottaa hetkelliset heilahdukset laajemmista rakenteellisista muutoksista. Tutkimusaikasarjan karttuessa pystymme myös tulkitsemaan tuloksia tarkemmin. Yritysten odotuksia voidaan peilata pidempään vertailupohjaan ja kyselyn signaaleja voidaan validoida jälkikäteen kovaa dataa vasten.

Tämän vuoden raporttia lähdettiin toteuttamaan haastavassa taloudellisessa tilanteessa: työttömyys on ennätystasolla, talouskasvu sakkaa ja viestit yrityskentältä ovat ristiriitaisia. Tavoitteenamme on selvittää, miltä pk-yrityskenttä näyttää nyt ja miten yrityksissä ennakoidaan tulevaa vuotta.

Kasvuyrityspulssi toteutetaan yhteistyössä Taloustutkimuksen kanssa, ja sitä on kehitetty useiden sidosryhmien tuella. Kyselyyn vastaa vuosittain noin 1 500 pk-yritystä eri toimialoilta, mikä mahdollistaa sekä kokonaiskuvan että toimialakohtaisten muutosten tarkastelun. Kyselytutkimuksiin liittyy aina epävarmuuksia – erityisesti silloin, kun toimintaympäristö elää nopeasti – mutta kokemuksemme perusteella yritysten arviot tarjoavat arvokkaan ja usein yllättävänkin osuvan ennakkosignaalin. Tällä kierroksella olemme myös ensimmäistä kertaa pyrkineet korjaamaan arvioita edellisistä kierroksista kerätyn datan perusteella.

Kiitän lämpimästi kaikkia kyselyyn vastanneita yrityksiä, jotka ovat käyttäneet kallisarvoista aikaansa datan tuottamiseen. Kiitos myös yhteistyökumppaneille ja asiantuntijoille, jotka ovat sparranneet kyselyn kehitystä ja tulkintaa vuosien varrella. Isoin kiitos toki tälläkin kerralla kuuluu raportin todellisille tekijöille, Jakobille, Rasmukselle ja Patrikille – ilman panostanne raporttia ei olisi syntynyt.

Helsingissä 12. tammikuuta 2026

Henri Hakamo

Strategia- ja tutkimusjohtaja

Tekijät

Henri Hakamo

Strategia- ja tutkimusjohtaja

Jakob Sandell

Tutkimuspäällikkö

Rasmus Varjoranta

Analyytikko

Patrik Björkqvist

Analyytikko

Kyselyn perustiedot

Otoksen koko

1486 yritystä

Kyselyn toteutus

- Puhelinhaastattelu (kesto ~15 min)
- Toteuttajana Taloustutkimus
- Kysely on toteutettu 14.10.2025 – 5.1.2026

Sektorien ja yritysten valinta

- Kysely kattaa kahdeksan sektoria/toimialaa (TOL1-tasolla)
- Sektorien valinta perustui niiden osuuteen BKT:n muodostumisessa (arvonlisäys, työllisyys) ja sen kasvussa (arvonlisäyksen ja työn tuottavuuden kasvu)
- Yritysten liikevaihdon yläarvoa ei ole rajattu
- Alle 5 henkilön ja liikevaihdoltaan alle 200 t€ yritykset on rajattu kyselyn ulkopuolelle

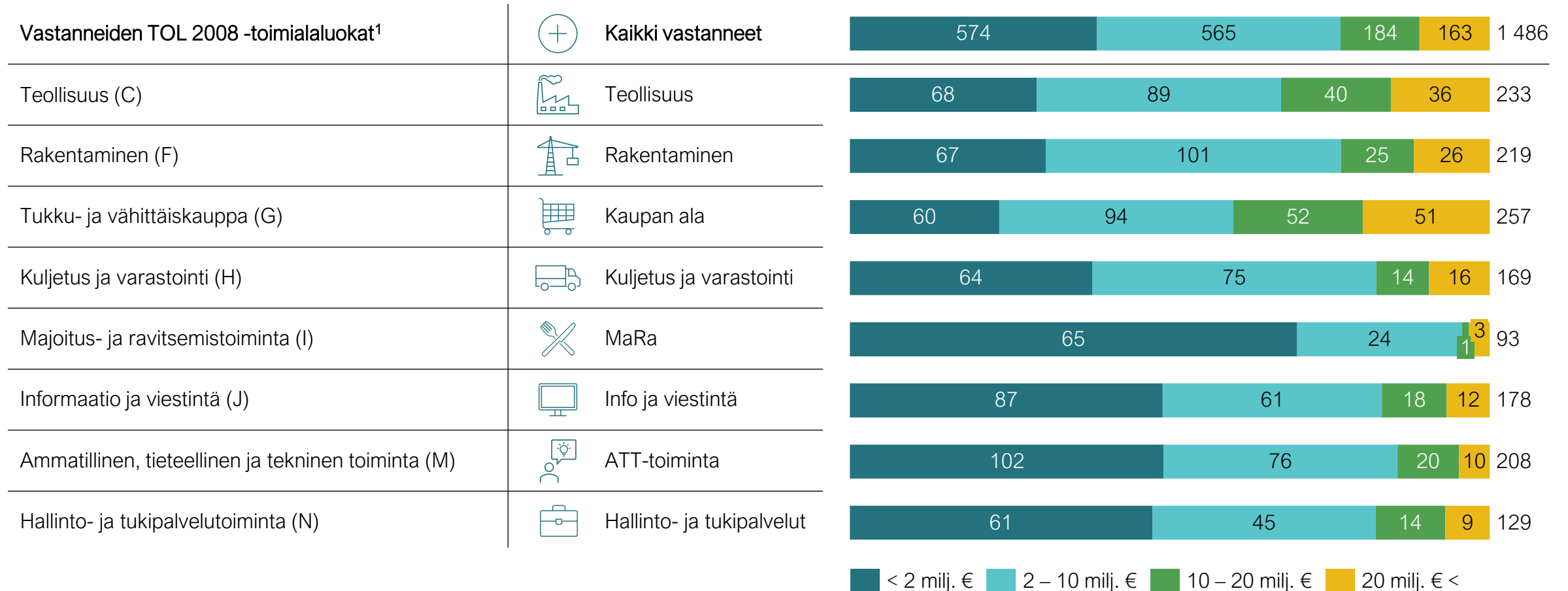
Otoksen muodostaminen

- Kyselyn suunniteltu otoskoko on 1680 yritystä, joka jaetaan tasan kyselyn kahdeksan toimialan kesken
- Kyselyotos jaetaan kunkin toimialan sisällä neljään eri yrityskokoluokkaan (alle 2 M€, 2–10 M€, 10–20 M€ ja yli 20 M€ liikevaihto). Isompia yrityksiä on pyritty priorisoimaan otoksen sisällä.
- Tutkimuksen liitteenä löytyy tarkat kuvaukset lopullisesta otoksesta, sekä tutkimuksen virhemarginaalit TOL 1 -tasolla. Vajaita kiintiöitä ei ole painotettu "kaikki vastaukset" kohdissa vinouman korjaamiseksi.
- Toimialoja ei ole tuloksissa painotettu BKT:n, henkilöstömäärän tai yritysten lukumäärän mukaan. Kaikki vastaukset ilmentävät eri toimialojen keskimääräistä tilannetta ja merkitys talouteen vaihtelee toimialakohtaisesti.

Otoksen rakenne

Vastanneiden yritysten määrä toimialoittain ja yrityskokoluokittain (määritelty vuodelle 2025 arvioidun liikevaihdon perusteella)

Yritysten lukumäärä

Otoksen kuvaus

Eri tutkimuskierroksilla vastanneiden yritysten määrä yritysmuodoittain

Vastanneiden yritysten kierroskohtaiset lukumäärät ja osuudet

Tutkimuskierros¹

Tyyppi		Q2/2020	Q2/2020	Q4/2020	Q1/2021	Q4/2021	Q4/2022	Q4/2023	Q4/2024	Q4/2025
Säätiöt, kommandiittiyhtiöt, osuuskunnat ja yksityiset elinkeinoharjoittajat	n	75	93	105	108	82	74	63	82	9
	Osuus	(5 %)	(6 %)	(6 %)	(6 %)	(5 %)	(5 %)	(4 %)	(6 %)	(1 %)
Suomalaiset emoyhtiöt	n	1319	1306	1260	1281	1232	1201	1257	1104	1141
	Osuus	(80 %)	(78 %)	(75 %)	(76 %)	(78 %)	(79 %)	(80 %)	(75 %)	(77 %)
Suomalaiset tytäryhtiöt	n	121	128	151	125	117	120	124	146	176
	Osuus	(7 %)	(8 %)	(9 %)	(7 %)	(7 %)	(8 %)	(8 %)	(10 %)	(12 %)
Ulkomaiset tytäryhtiöt	n	109	131	142	143	124	104	103	110	141
	Osuus	(7 %)	(8 %)	(8 %)	(8 %)	(8 %)	(7 %)	(7 %)	(7 %)	(9 %)
Julkinen sektori	n	15	23	25	26	20	18	16	27	19
	Osuus	(1 %)	(1 %)	(1 %)	(2 %)	(1 %)	(1 %)	(1 %)	(2 %)	(1 %)
Kaikki vastanneet	n	1639	1681	1683	1683	1575	1517	1563	1470	1486

Pk-yritysten positiiviset näkymät ovat vankistumassa, mutta kannattavuus ajaa yhä tärkeydessä kasvun ohi ja investoinneissa selkeää tahmeutta

Yhteenveto

Kasvuyrityspulssi (Q4/2025) viestii pk-yrityskentän epävarmuuden selkeästä hellittämisestä. Yritysten omissa arvioissa vuosi 2025 näyttäytyy käännekohtana parempaan: liikevaihdon kasvu kiihtyy ja tilauskannat ovat vahvistuneet laaja-alaisesti. Kehitys on linjassa myös makrokuvan kanssa: inflaation vaimeneminen ja kustannuspaineiden normalisoituminen tukevat kysyntää ja parantavat näkymiä, vaikka investointiympäristö ja rahoitusolosuhteet ovat edelleen kireät.

Yksi vahvimista elpymisen signaaleista on se, että 2025 oli ensimmäinen vuosi 2020-luvulla, jolloin kaikki tarkastellut toimialat kasvavat inflaatiota nopeammin. Yritykset arvioivat liikevaihdon kasvavan keskimäärin noin 5 % vuonna 2025 ja ennakoivat vuodelle 2026 noin 8 % kasvua (korostuen erityisesti informaatio- ja viestintäalalla, teollisuudessa sekä ammatillisessa/tieteellisessä/teknisessä toiminnassa). Samalla on kuitenkin huomioitava, että ennusteissa on historiallisesti systemaattista optimismia, ja aiempien vuosien aineistolla tehty kalibrointi leikkaa vuoden 2026 korjatun kasvuennusteen selvästi alemmaksi, noin 3–4 prosenttiin.

Vahvistuvat tilauskannat tukevat kasvukuvaa, vaikka toimialojen erot ovat edelleen selviä. Keskimääräinen tilauskannan kasvu on noin 3,3 %, ja 62 % vastaajista raportoi tilauskannan kasvua. Vahvistuminen painottuu suuriin toimialoihin eli teollisuuteen, informaatio- ja viestintäalaa sekä ATT-toimintaan. Rakentamisessa ja osin majoitus- ja ravitsemusalalla kehitys on ollut edelleen vaisua, ja rakentamisessa erityisesti asuntorakentamisen tilanne jatkuu haastavana. Makrotulkinnan mukaan elpyminen on käynnissä, mutta se etenee epäsynkronisesti eri arvoketjuissa ja asiakassegmenteissä.

Kannattavuus ja maksuvalmius ovat kokonaisuutena vakaita tai lievästi vahvistuvia. Positiivisia merkkejä näkyy etenkin heikoimmin suoriutuvan yrityskvartaalin lukujen kohentumisessa. Vuoden 2025 käyttökate arvioidaan olevan keskimäärin noin 10,8 %:iin liikevaihdosta ja vuodelle 2026 ennustetaan kasvua noin 11,9 %:iin.

Maksuvalmiudessa kaikkein lyhyimpien kassapuskureiden osuus on pienentynyt. Työmarkkinoilla kokonaiskuva on vakaa, mutta kohtaanto-ongelma korostuu: työvoimapula kohdentuu aiempaa enemmän johto- ja asiantuntijarooleihin. Ulkomaisen työvoiman tarve puolestaan on laskussa.

Selkein haaste liittyy investointeihin ja rahoitukseen, eikä myönteinen suhdannekäänne vielä realisoidu investointisykliksi. Vuoden 2025 investointiennusteet ovat jääneet osin toteutumatta, investointiaste on pysynyt ennusteita alempana (noin 5,5 % liikevaihdosta) ja vuodelle 2026 ennakoitu nousu jää korjatuissa arvioissa vaatimattomaksi. Lähes puolet yrityksistä on lykännyt investointeja, ja keskeisinä syinä ovat epävarmuus sekä rahoitusjärjestelyjen vaikeudet; investointeja rajoittavista tekijöistä rahoituksen puute nousee yleisimmäksi tekijäksi. Lisäksi noin 14 % raportoi lainarahoituksen hankkimisen vaikeutuneen viimeisen 12 kuukauden aikana, ja vaikeudet liittyvät tyypillisesti saatavuuteen sekä vakuuksiin ja takaamiseen. Erityisesti voimakkaaseen kasvuun pyrkivissä teollisuusyrityksissä rahoituksen kiristyminen korostuu: eli juuri siellä, missä kasvu vaatii usein pääomavaltaisia investointeja.

Vaikka investointisykli ei vielä käynnisty, merkittävä osa T&K-toimintaa harjoittavista yrityksistä arvioi kuitenkin lisäävänsä panostuksiaan vuonna 2026. Tämä antaa osviittaa siitä, että epävarmassa ja kireässä ympäristössä yritykset voivat siirtää painopistettä pääomavaltaisista ulkoisista investoinneista sisäisiin kehitys- ja T&K-panostuksiin. Tulkintaa tukee myös se, että valtaosa T&K-toimintaa harjoittavista yrityksistä mittaa toiminnan tuloksellisuutta ja arvioi sen pääosin menestyksekkääksi.

Yhteenvetona tuorein kasvuyrityspulssi piirtää kuvan taloudesta, jossa kysyntä ja reaalin liikevaihto ovat toipumassa laaja-alaisesti ja näkymät kirkastumassa. Kääntöpuoli on, että investointisykli ei vielä käynnisty: rahoituksen saatavuus, vakuudet ja markkinaepävarmuus pitävät pk-sektorin varovaisena. Jos 2026 osoittautuu vakaammaksi kuin ennusteiden opetusjakson shokkivuodet, kasvu voi vuoden 2026 osalta yllättää hyvinkin positiivisesti.

Vuoden 2025 ja 2026 kasvunäkymät ovat lupaavia, vaikka investoinneissa ennustetaan taantumista markkinatilanteen ja rahoitushaasteiden vuoksi

Otos ja avainhavainnot

+5 %
↓
+8 %

PK-yritykset ennustavat liikevaihdon kasvutahdin kiihtyvän 8 %:in vuonna 2026

Yritykset arvioivat keskimäärin 5 %:n liikevaihdon kasvua vuodelle 2025. Verrattuna vuosiin 2023 ja 2024 (2 %), kehityssuunta on parempaan päin. Vuodelle 2026 ennustetaan keskimäärin jopa 8 %:n kasvua.

62 %

Tilaukannat ovat kasvussa 62 %:lla kyselyyn vastanneista

Tilaukannat ovat nousseet keskimäärin 3,3 % vastanneiden kesken. Tilaukannat ovat kasvaneet suurimmalla osalla vastanneista kaikilla toimialoilla. Mahdollista laskua perustellaan toimialan kysynnän heikkenemisellä.

+12 %
vs.
+5 %

Pääomasijoitetut yritykset arvioivat kaksinkertaisen kasvun vuodelle 2025

Pääomasijoitetut PK-yritykset arvioivat vuoden 2025 liikevaihdon kasvun olevan keskimäärin jopa 12 %. Myöskin investoinnit, kasvuhakuisuus ja T&K-toiminnan yleisyys ovat korkeammalla tasolla näissä yrityksissä muihin verrattuna.

10 %
↓
6 %

Tulevan vuoden investointiennusteet ovat laskeneet 10 %:sta 6 %:iin

Vuoden 2024 investointiennusteet ovat jääneet toteutumatta ja muuttuneet maltillisemmiksi vuonna 2025. Muutos korostuu yli 20 milj. € vaihtavien yritysten joukossa, jotka ennustivat vuodesta 2025 investointien huippuvuotta.

14 %

14 % vastanneista kokee lainarahoituksen hankkimiseen vaikeutuneen vuoden aikana

Rahoituksen puute koetaan keskeisimmäksi investointeja rajoittavaksi tekijäksi. Lainarahoituksen hankkimisen vaikeutumisen taustalla on useita tekijöitä, joista useimmiten mainitaan saatavuuteen ja takaamiseen liittyvät haasteet.

18 %

Noin joka viides yritys kokee yhä työvoimapulaa vuonna 2025

Työvoimapulan yleisyys on pysynyt melko vakaana viimeiset kolme vuotta, vaikka trendi on hieman laskeva. Työvoimapula korostuu etenkin informaatio- ja viestintäalalla, mutta sitä esiintyy tasaisesti kaikilla toimialoilla.

Agenda

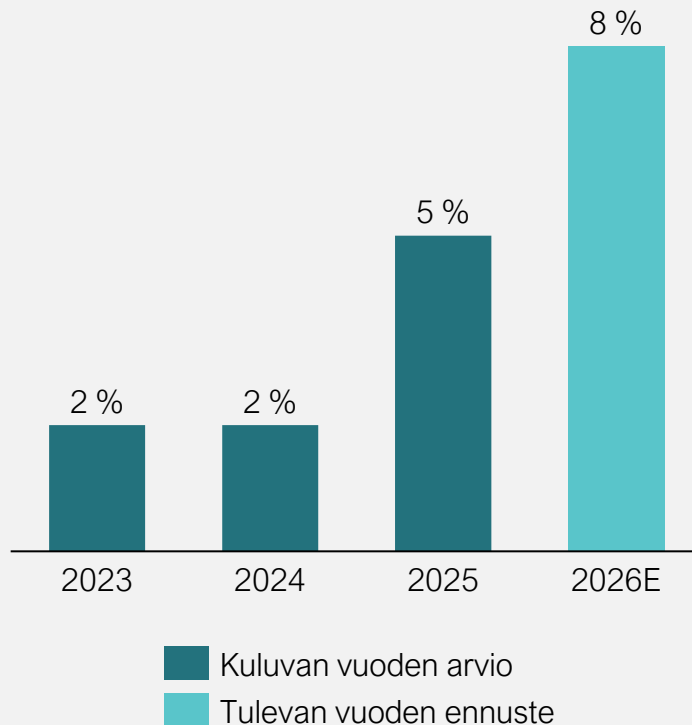
1. Liikevaihto ja tilauskanta
2. Kasvuhakuisuus & kansainvälistyminen
3. Investoinnit sekä tutkimus- ja kehitystoiminta
4. Kannattavuus ja maksuvalmius
5. Työvoima
6. Palkitseminen ja tekoäly

Liikevaihto ja tilauskannat kasvussa: vuoden 2025 arvio ja 2026 ennuste ovat verrattain vahvoja läpi toimialojen

Keskeiset havainnot – liikevaihto ja tilauskannat

Liikevaihdon kasvu tutkimuskierroksittain¹

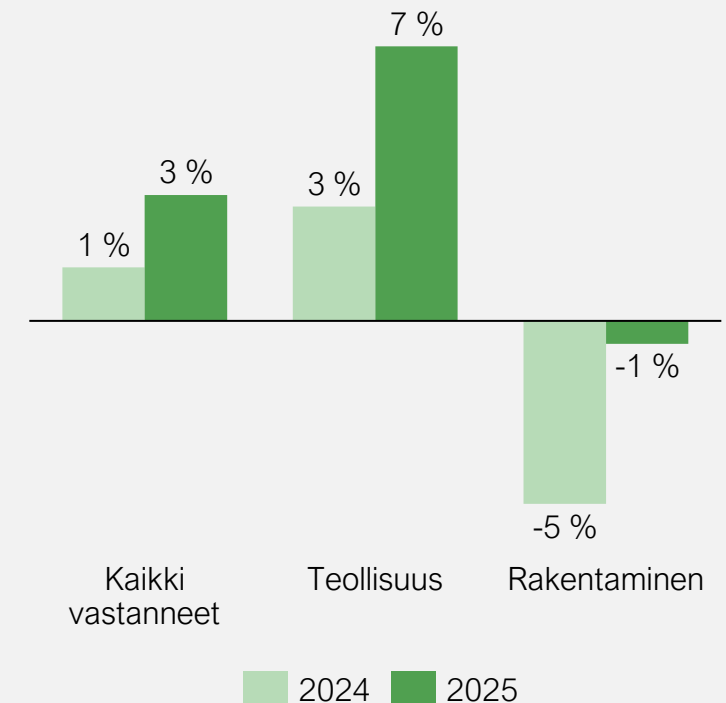
Prosentuaalinen muutos edellisvuoteen verrattuna, kierroskohtainen keskiarvo; n=1486 (2025)

- PK-yritysten liikevaihdon kasvu on yritysten omien arvioiden mukaan kiihtymään päin: vuonna 2025 se on keskimäärin 5 %:n luokkaa. Kasvu on edellisvuosia nopeampaa, ja saavuttaa ensimmäistä kertaa moneen vuoteen inflaatiota nopeamman tahdin kaikilla toimialoilla.
- Vuosi 2026 näyttyyt vielä optimistisempänä, sillä liikevaihtojen ennakoidaan kasvavan 8 %:iin nimellisesti. Kovinta kasvua ennustetaan informaatio- ja viestintäalalla, teollisuudessa sekä ATT-toiminnassa. Etenkin teollisuuden kasvuennusteet ovat lupaavia, sillä alan keskimääräinen kasvutahti on ollut jo useamman vuoden ajan negatiivista. Se on myös isoin tutkituista toimialoista.
- Tilauskannan laajamittainen kasvu tukee lupaavia kasvuodotuksia: se on kasvussa selkeästi yli puolella vastaajista lähes kaikilla toimialoilla.
- Liikevaihdon kasvuennusteet ovat kuitenkin tyypillisesti hieman liiankin optimistisia. Tilauskantojen kasvu maalaa siitä huolimatta lupaavan kuvan vuodesta 2026.

Tilauskannan vuosittainen muutos

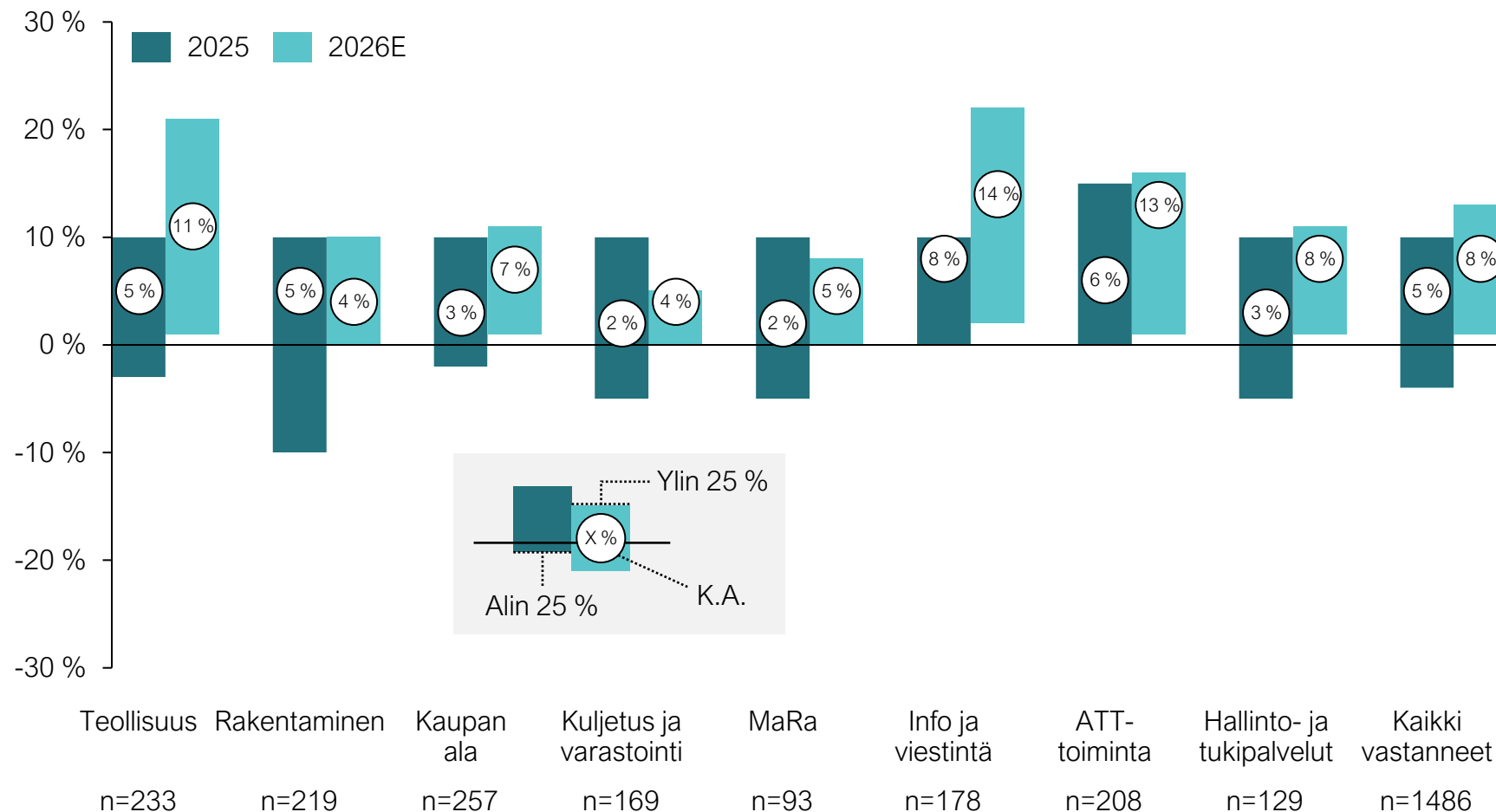
Prosentuaalinen muutos edellisvuoteen verrattuna; toimialakohtainen/kaikkien vastanneiden keskiarvo; n=1486 (2025)

Liikevaihdon kasvuennusteet lupaavia vuosille 2025 ja 2026 – etenkin heikoimman neljänneksen ennustetaan elpyvän kaikilla toimialoilla

Liikevaihdon arvioitu ja ennustettu kasvu vuosille 2025 ja 2026¹

Liikevaihdon prosentuaalinen muutos edellisvuoteen verrattuna

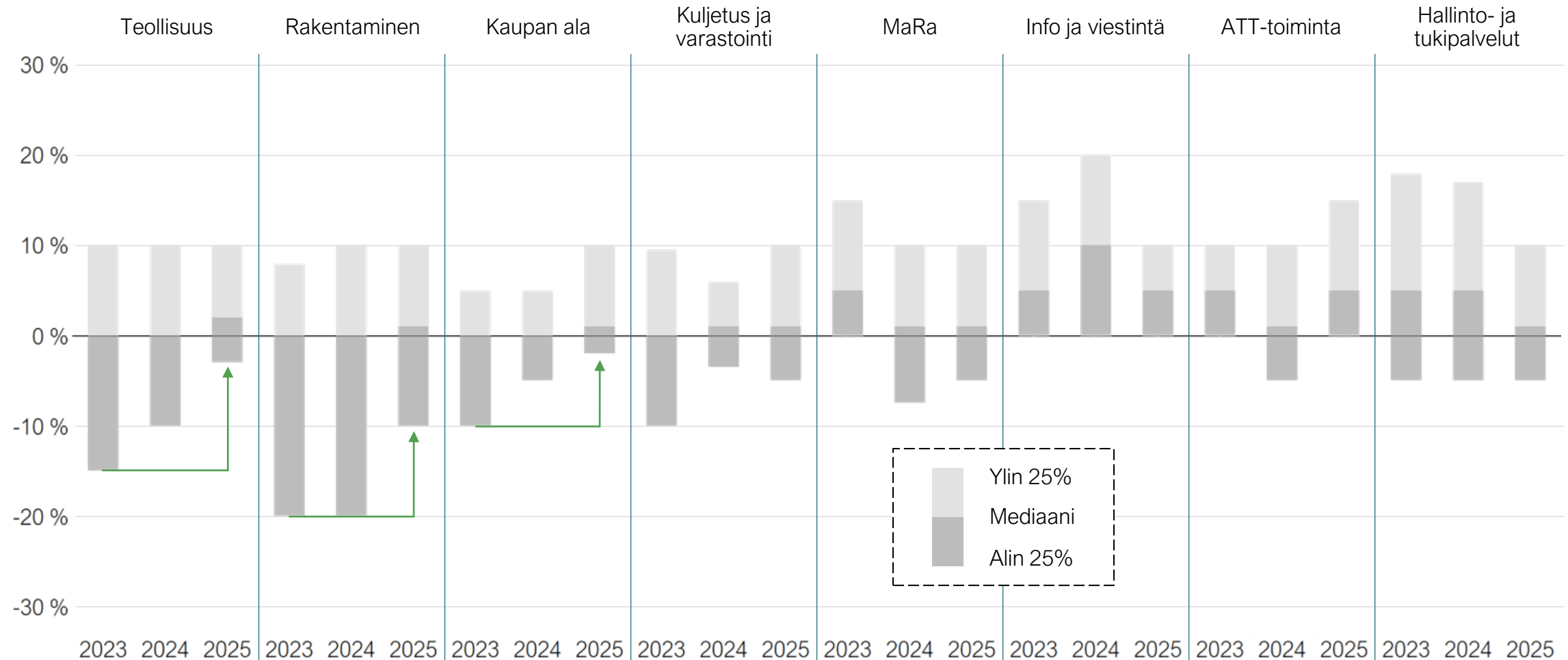

- Vuoden 2025 liikevaihtokasvun keskiarvot ovat kauttaaltaan positiivisia laajempien makroekonomisten olosuhteiden elpymässä.
- Vuoden 2025 liikevaihdon kehitys on parhaimmista neljänneksistä tasaista läpi toimialojen, mutta heikoimmista neljänneksistä esiintyy selkeämpiä eroja: etenkin rakentamisen alalla on vielä merkittävä määrä yrityksiä, joiden liikevaihto on kutistunut. Positiivinen keskiarvo indikoi kuitenkin rakennusalan kasvua yltätasolla.
- Vuodelle 2026 ennustetaan liikevaihdon kasvun kiihtymistä: Etenkin teollisuuden sekä informaatio- ja viestintäalan parhaimmista ennustetaan reipasta 20 %:n kasvua vuodelle 2026.
- Harvempi yritys odottaa liikevaihdon kutistuvan vuonna 2026. Etenkin rakennusalan heikoimman neljänneksen ennustetaan elpyvän vuonna 2026.

Aiempien vuosien haasteet näkyivät erityisesti heikoimman kvartiilin kasvussa – 2025 kasvu näyttää, että hitaimmin kasvava neljänneskin on parantanut suoritustaan

Liikevaihdon arvioitu kasvu 2023–2025¹

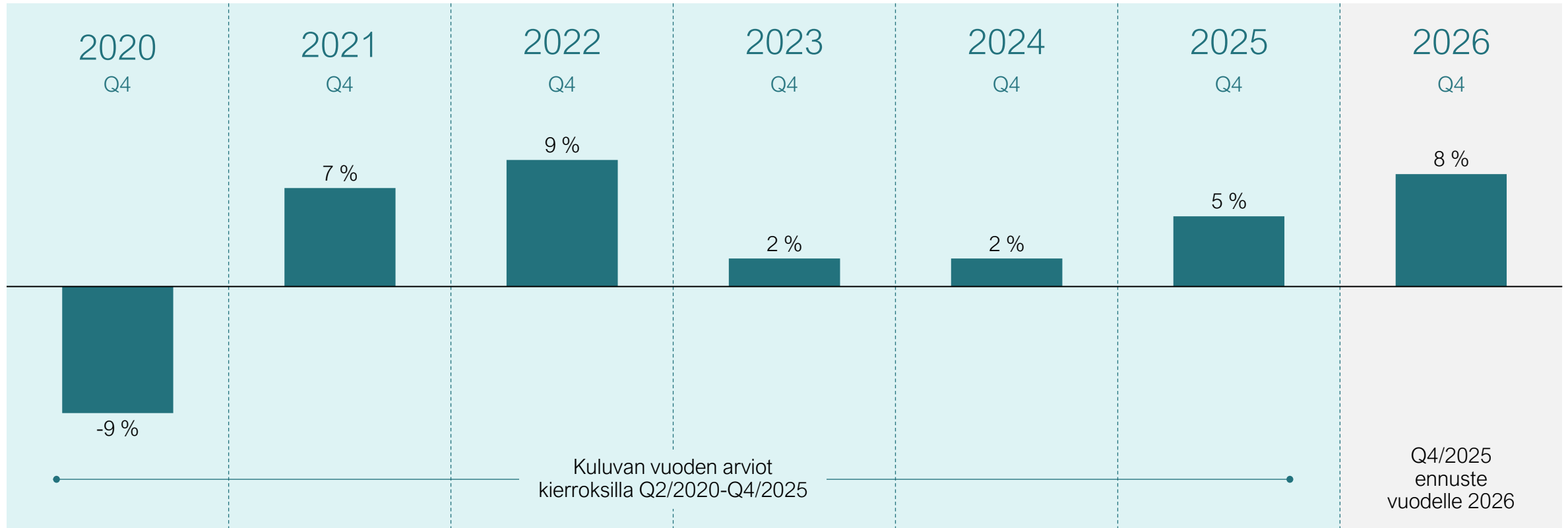
Liikevaihdon prosentuaalinen muutos edellisvuoteen verrattuna, n=1563 (2023), n=1470 (2024), n=1486 (2025)

PK-yritysten kasvun ennustetaan kiihtyvän – tahti verrattavissa pandemia-ajan jälkeiseen nousukauteen

Liikevaihdon kasvu eri tutkimuskierroksilla (2020 – 2026)

Liikevaihdon arvioitu/ennustettu prosentuaalinen muutos edellisvuoteen verrattuna (kierroskohtainen keskiarvo); n=1486 (2025)

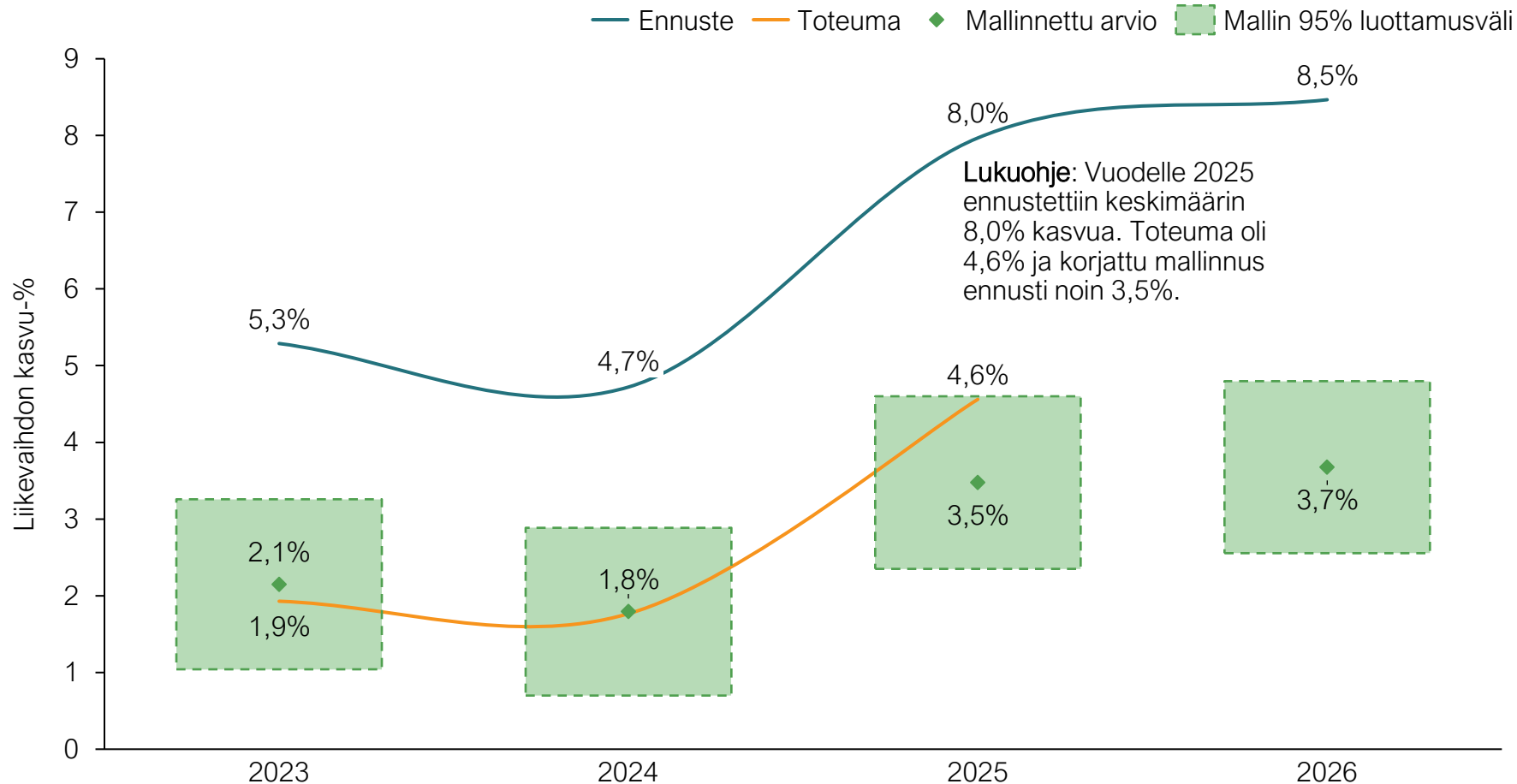

- Vuoden 2025 kasvu-arvio erottautuu edukseen vuosien 2023 ja 2024 maltillisesta kasvuvauhdista. Kasvuvauhti ei ole vielä kiihtynyt vuosien 2021 ja 2022 tasolle, mutta suunta on oikea.
- Keskimääräinen vuodelle 2026 annettu liikevaihdon kasvuennuste on jopa 8 %. Toteutuessaan tämä keskimääräinen kasvu olisi verrattavissa pandemia-ajan jälkeiseen elpymisvaiheeseen.

Vuodelle 2026 ennustetaan myötätuulta, mutta liikevaihdon kasvuennusteet ovat systemaattisesti liian optimistisia, joten toteuma jäänee maltillisemmaksi

Liikevaihdon kasvu eri tutkimuskierroksilla (2023 – 2026)

Liikevaihdon arvioitu/ennustettu/mallinnettu prosentuaalinen muutos edellisvuoteen verrattuna (kierroskohtainen keskiarvo)

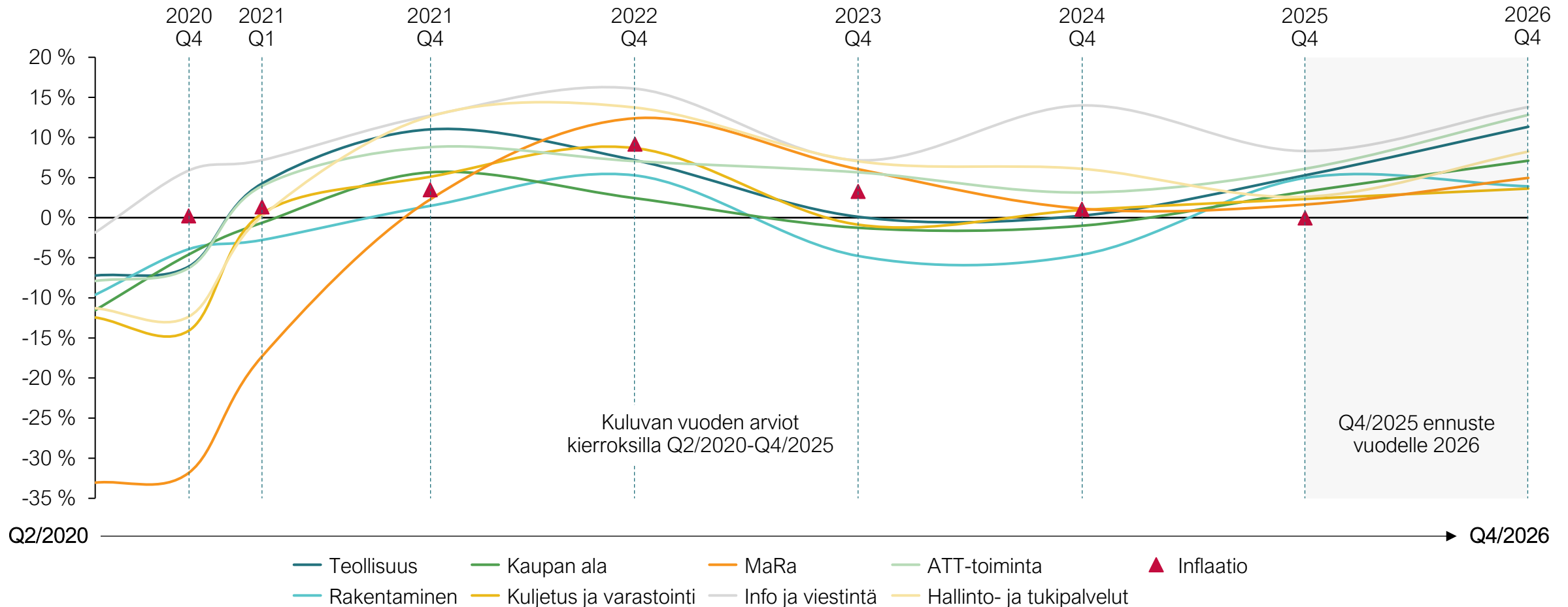

- Yritysten kasvuennusteet ovat systemaattisesti ylittäneet toteutuneen kasvun. Vuosina 2023–2025 liikevaihdon kasvu arvioitiin keskimäärin 3,2 % korkeammaksi kuin lopullinen toteuma.
- Jotta voisimme optimismista huolimatta antaa arvion liikevaihdon kasvusta, laadimme korjatun arvion käyttäen hierarkkista Mincer-Zarnowitz –mallia¹. Mallin perusteella vuoden 2026 ennuste (8,5 %) sisältää todennäköisesti optimismia. Korjattu kasvuennuste on noin 3,7 %.
- Optimismi syntyy, kun yritykset ankkuroivat ennusteensa tavoitekasvuun ja toiveeseen markkinan normalisoitumisesta. Toteumaa rajoittavat ennusteen jälkeen realisoituvat epävarmuudet ja suhdannekäänteet (mm. kysynnän heilahtelu, kustannukset, rahoitusolosuhteet). Jos nämä riskit eivät vuonna 2026 realisoidu ja ennuste–toteuma-suhde vakaantuu, aiempiin kriisivuosiin perustuva korjaus voi olla liian varovainen.

Makrotaloudelliset haasteet ovat ohjanneet toimialojen kehitystä yhtäläisesti, vaikka kasvuarvioissa on selkeitä toimialakohtaisia eroja

Nimellinen liikevaihdon kasvu eri tutkimuskierroksilla (Q2/2020 – Q4/2026)

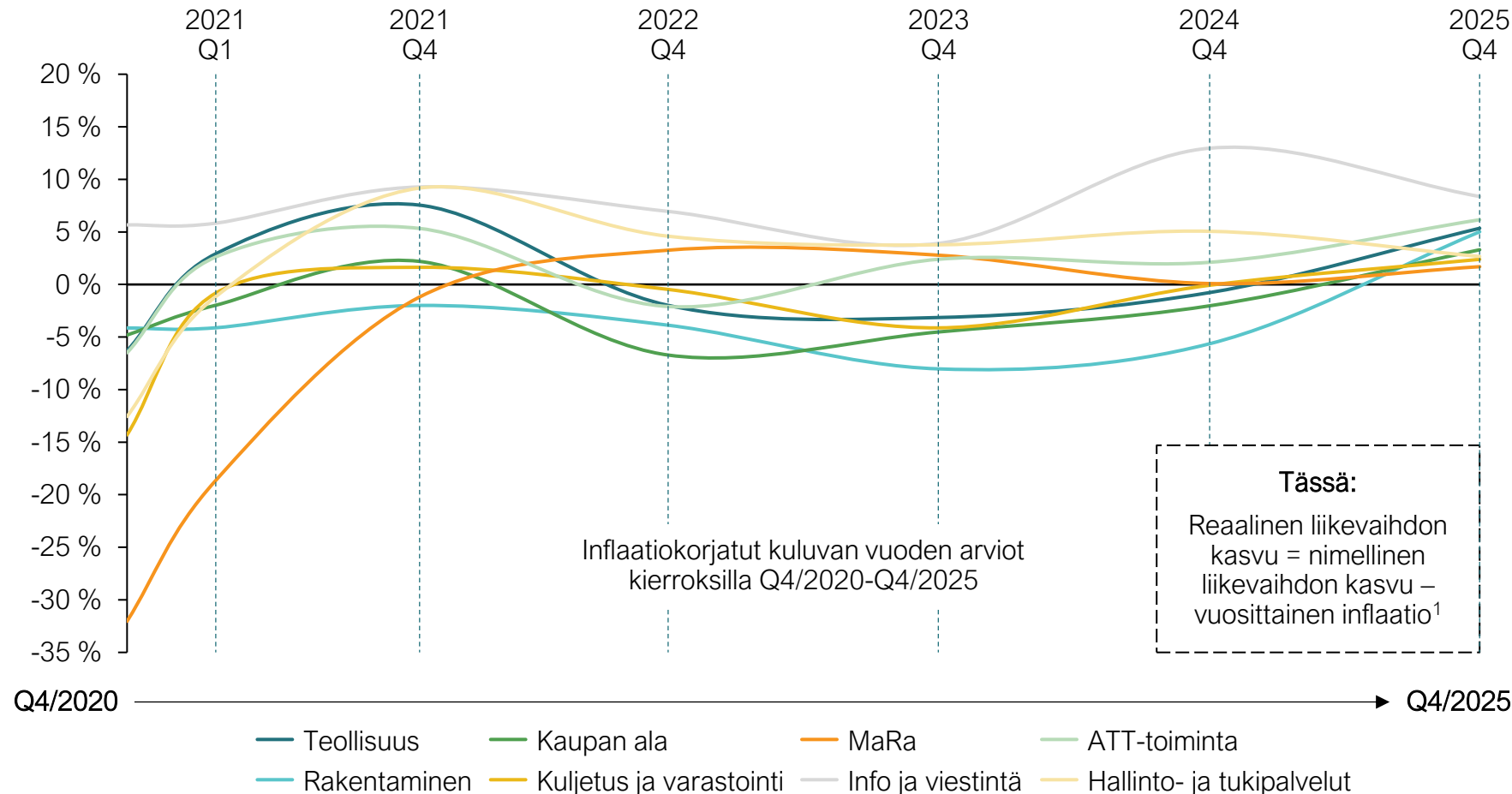
Liikevaihdon arvioitu/ennustettu prosentuaalinen muutos edellisvuoteen verrattuna (toimialakohtainen keskiarvo); n=1486 (2025)

Vuosi 2025 on poikkeuksellisesti reaalisen kasvun vuosi jokaisella toimialalla – myös rakentamisen toimiala on kääntynyt kasvu-uralle

Reaalin liikevaihdon kasvu eri tutkimuskierroksilla (Q4/2020 – Q4/2025)

Liikevaihdon arvioitu/ennustettu prosentuaalinen muutos edellisvuoteen verrattuna (toimialakohtainen keskiarvo) korjattuna vuosittaisella inflaatiolla; n=1486 (2025)

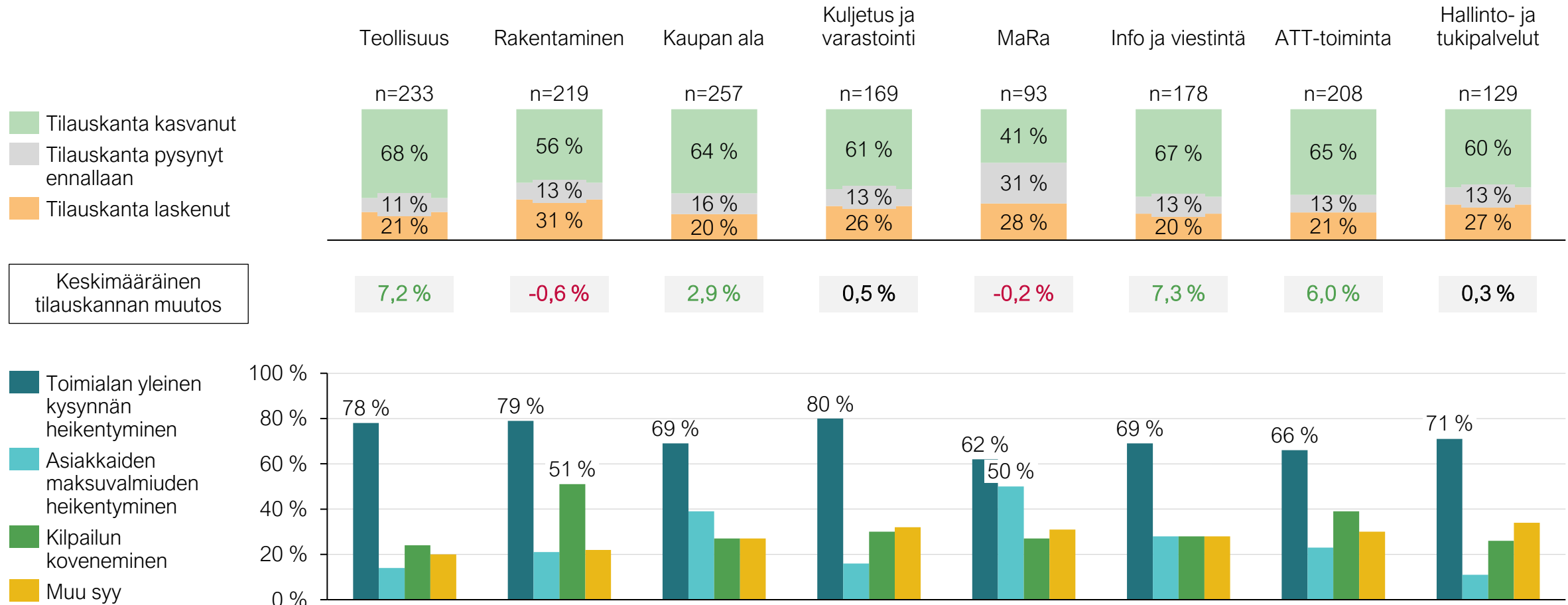

- Ensimmäistä kertaa vuosiin reaaliset liikevaihdon kasvuarviot ovat kaikilla toimialoilla positiiviset. Toimialakohtaiset erot ovat myös kaventuneet selkeästi vuonna 2025.
- Informaatio- ja viestintäalalla liikevaihdon kasvu on pysynyt on pysynyt jatkuvasti vauhdikkaimpana. Kovin kasvutahti saavutettiin vuonna 2024, jolloin ero muihin toimialoihin oli selkeä.
- Rakennusala on kasvutahdiltaan heikoimpia toimialoja jo useamman vuoden ajan, ja on reaalisesti kutistunut edelliset viisi vuotta. Vuonna 2025 rakennusalan keskimääräisen yrityksen odotetaan kuitenkin kääntyvän kasvuun ensimmäistä kertaa viiteen vuoteen.
- Keskimääräisen kasvuvarvion perusteella myös teollisuuden kasvu on sakannut vuodesta 2022 alkaen. Tämäkin arvio on kuitenkin kääntynyt kasvuun vuonna 2025.

Tilaukannat ovat kasvussa valtaosalla vastanneista yrityksistä

Tilaukannan muutos 2025 ja tilaukannan mahdolliseen laskuun vaikuttaneet syyt^{1, 2}

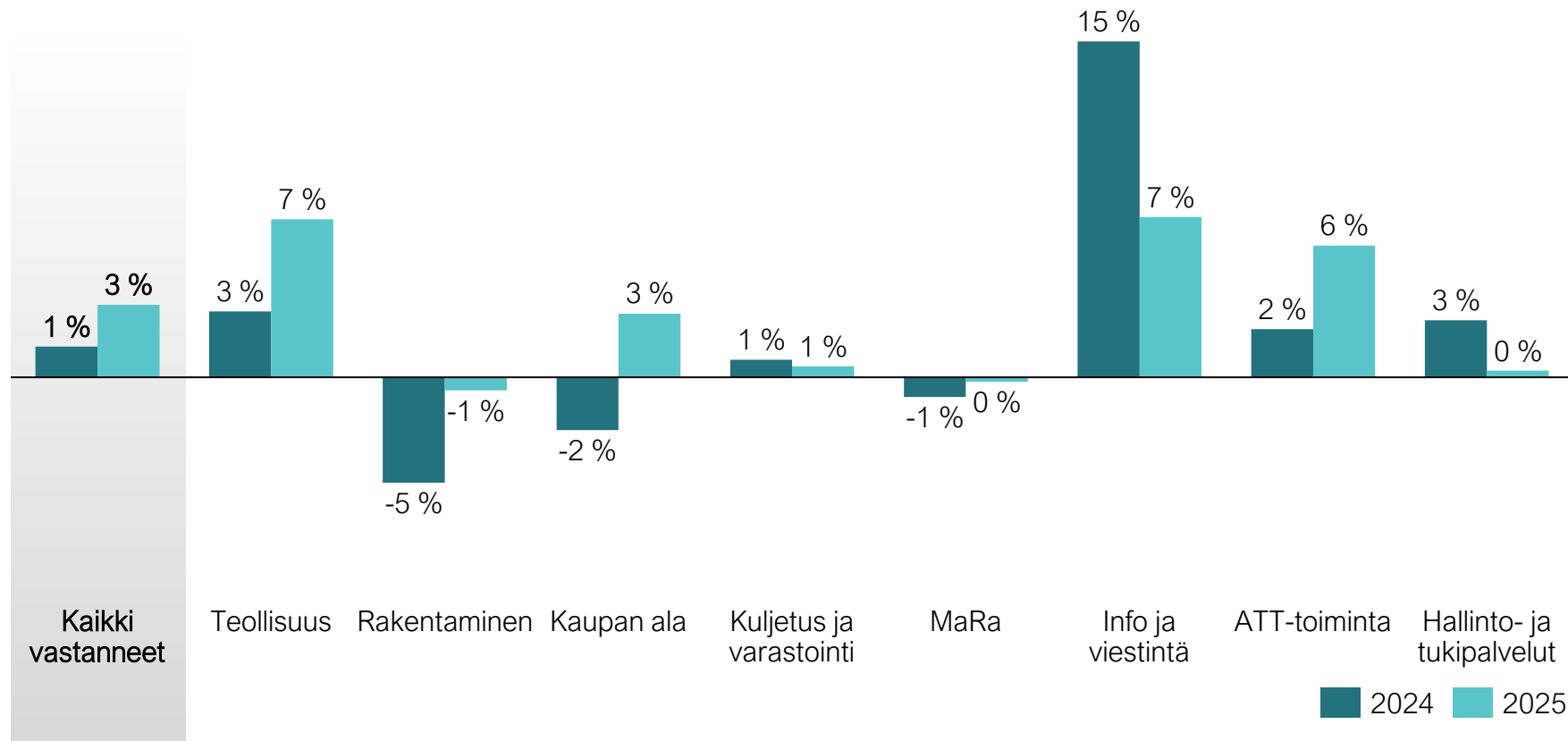
Osuus nimettyyn tilaukantaloukkaan kuuluvista vastaajista / osuus toimialan vastaajista, jotka ilmoittivat nimetyn syyn vaikuttaneen tilaukannan laskuun

Erot tilauskannoissa ovat myös tasaantuneet toimialojen välillä – teollisuus ja ATT-toiminta siirtyneet kärkipaikoille informaatio- ja viestintäalan rinnalle

Tilaukannan vuosittainen muutos 2024 ja 2025

Tilaukannan arvioitu prosentuaalinen muutos edellisvuoteen verrattuna, toimialakohtainen keskiarvo; n=1486 (2025)

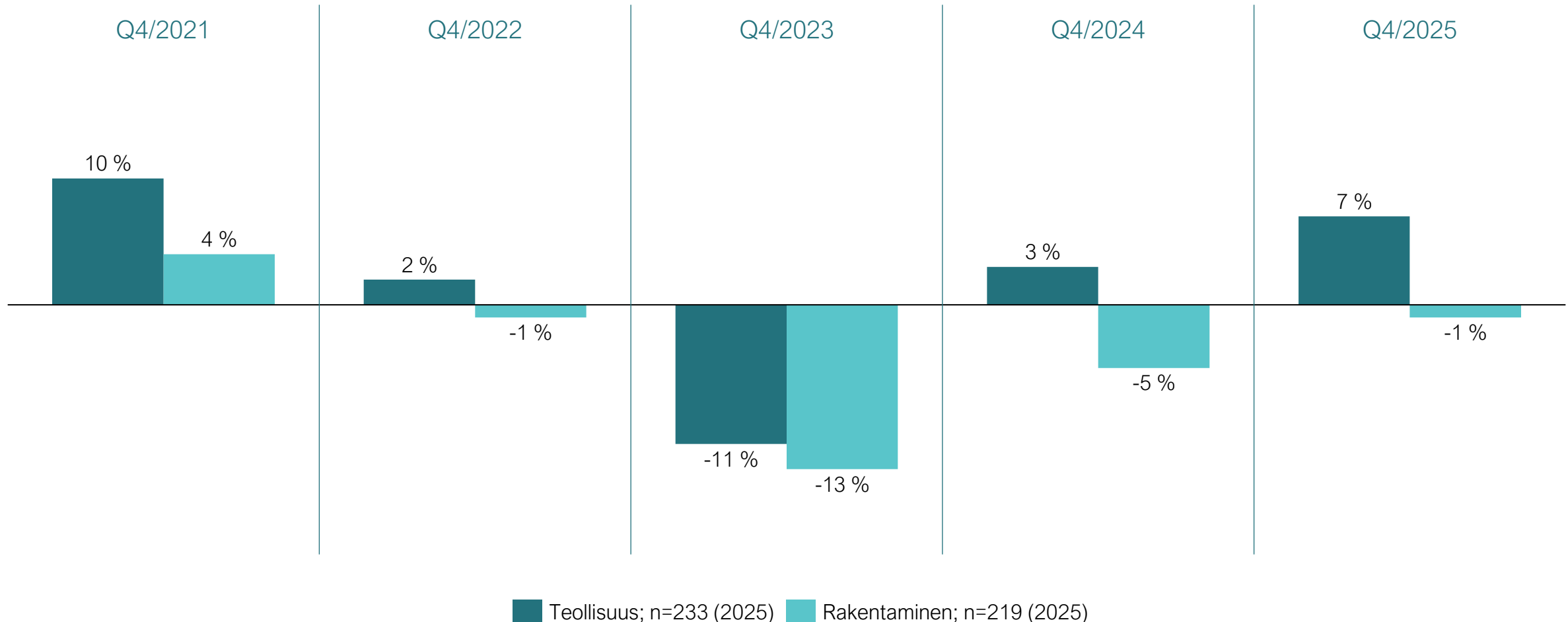

- Tilaukannan arvioitu muutos edellisvuoteen verrattuna on vahvistunut, ja toimialakohtaiset keskiarvot ovat nousseet suurimmalla osalla toimialoista.
- Tilaukantojen toimialakohtaiset erot ovat kaventuneet etenkin informaatio- ja viestintäalan laskun johdosta. Informaatio- ja viestintäalan tilauskannan kehitys on yhä keskimäärin voimakkainta, mutta teollisuudessa ja ATT-toiminnassa on noustu vastaavalle tasolle vuonna 2025. Nämä kolme toimialaa ennustavat myöskin verrattain korkeinta liikevaihdon kasvua vuodelle 2026.
- Hallinto- ja tukipalvelut on ainoa toimiala, jonka keskimääräinen tilauskannan muutos on laskenut merkittävästi vuonna 2025.

Etenkin teollisuuden suunnanvaihdos on selkeä: vuoden 2023 romahduksesta on siirrytty kohti kasvua, ja myös rakentamisessa tilanne on tasaantumassa

Tilaukannan vuosittainen muutos eri tutkimuskierroksilla (Q4/2021 – Q4/2025)¹

Tilaukannan arvioitu prosentuaalinen muutos edellisvuoteen verrattuna, toimialakohtainen keskiarvo

Agenda

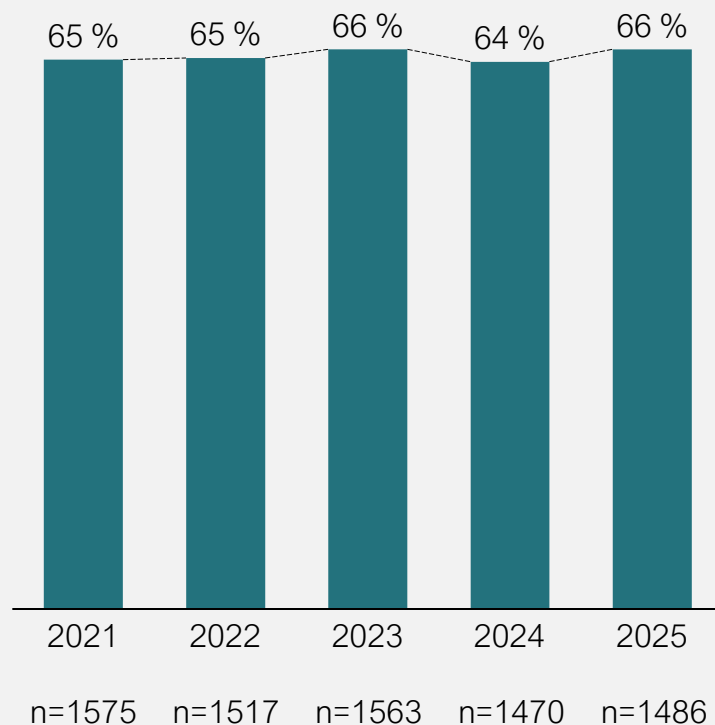
1. Liikevaihto ja tilauskanta
2. Kasvuhakuisuus ja kansainvälistyminen
3. Investoinnit sekä tutkimus- ja kehitystoiminta
4. Kannattavuus ja maksuvalmius
5. Työvoima
6. Palkitseminen ja tekoäly

Suomalaiset pk-yritykset ovat edelleen kasvuhakuisia ja tavoittelevat kansainvälistymistä, mutta toimialakohtaiset erot korostuvat

Keskeiset havainnot – Kasvuhakuisuus ja kansainvälistyminen

Kasvuhakuiset yritykset

Kasvuhakuisten yritysten osuus tutkimuskierroksittain

Kansainvälisesti toimivat tai siihen pyrkivät yritykset toimialoittain

Kansainvälisesti toimivien tai siihen pyrkivien yritysten osuus toimialoittain ja **koko otoksesta** vuonna 2025

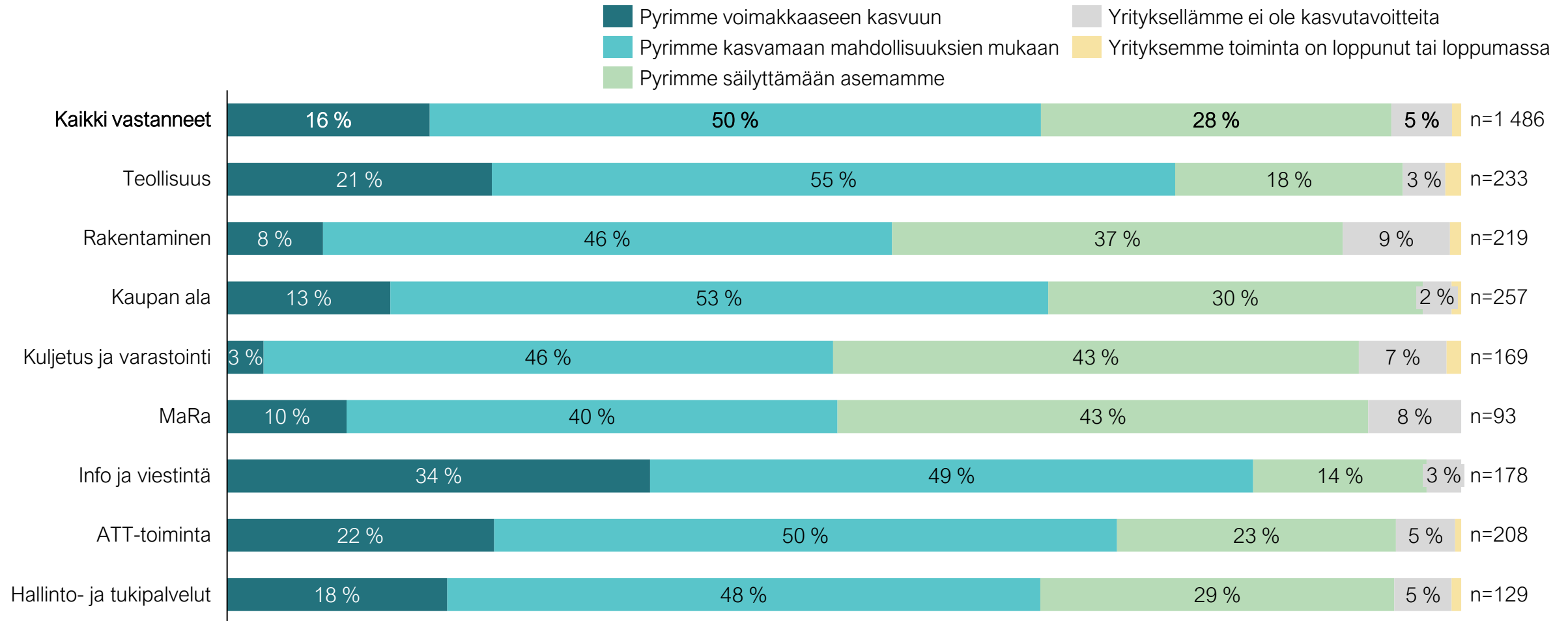

- Kasvuhakuisten yritysten osuus on säilynyt viime vuosina vakaana. Noin kaksi kolmannesta kyselyn pk-yrityksistä kokee olevansa kasvuhakuinen tai voimakkaan kasvuhakuinen.
- Kasvuhakuisuus on kuitenkin vahvasti toimialasidonnaista: 34 % informaatio- ja viestintäalan yrityksistä on voimakkaan kasvuhakuinen, kun taas vastaava luku kuljetus- ja varastointialalla on 3 %.
- Yritysten kasvutavoitteet seuraavalle kolmelle vuodelle ovat pitkälti edellisten vuosien tasolla. Informaatio- ja viestintäalan odotukset heikkenevät hieman (27 % vs. 30 % vuonna 2024), kun taas ATT-toiminnassa ennustetaan suurin nousu (20 % vs. 15 % vuonna 2024).
- Kansainvälistyminen ja siihen pyrkiminen on myös lievästi lisääntynyt viime vuodesta. Erot toimialojen välillä ovat kuitenkin suuret: 77 % teollisuusalan yrityksistä toimivat kansainvälisesti tai pyrkivät siihen, kun taas rakentamisessa vastaava luku on 18 %. Isot yritykset ovat myös selvästi pienempiä yrityksiä kansainvälisempiä.
- Vienti on hienoisessa kasvussa kaupan, MaRa:n, rakentamisen sekä hallinto- ja tukipalveluiden aloilla.

66 % kaikista vastanneista ilmoitti olevansa kasvuhakuisia, erityisesti informaatio- ja viestintäalan yritykset

Kasvuhakuisuus toimialoittain (2025)

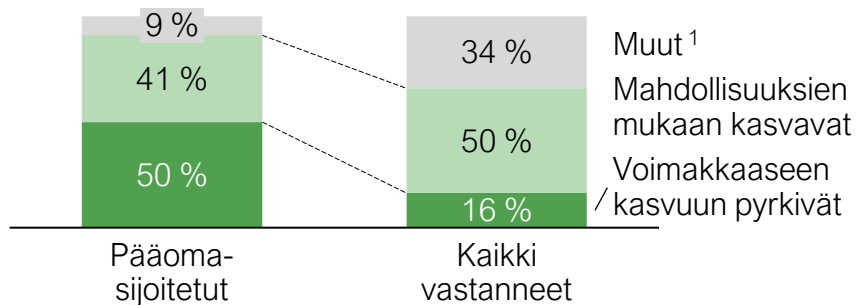
Vastaajien jakauma kasvuhakuisuusluokittain

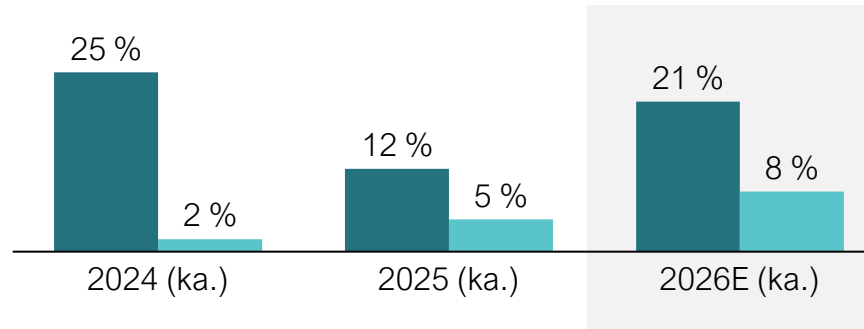
Pääomasijoitetut yritykset pyrkivät kasvamaan muita nopeammin ja investoivat kasvuun, vaikka eivät yhtä paljon kuin aiemmin

Suomalaisten pääomasijoitettujen yritysten kehitys vuonna 2025

Yritysten kasvuhakuisuus

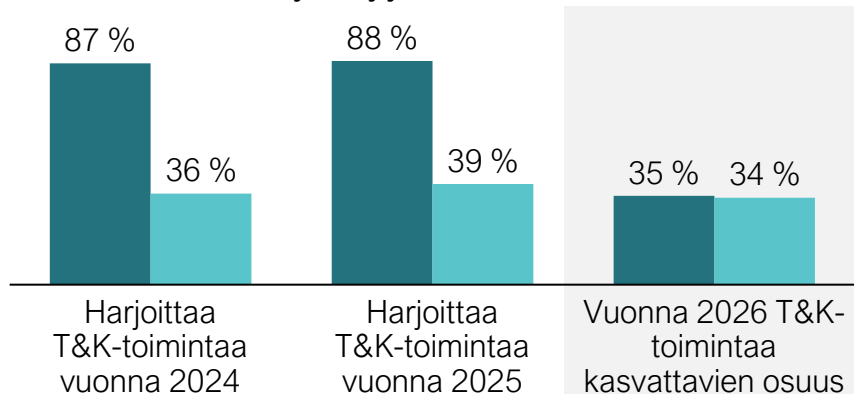

Liikevaihdon vuosittainen kasvu

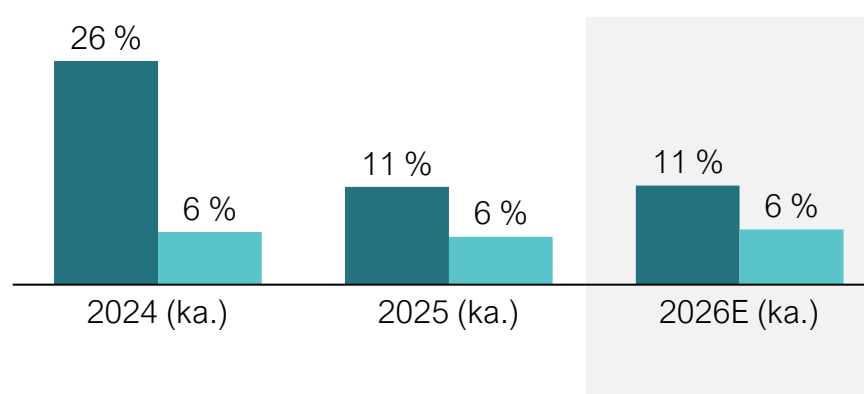

- Aikaisempien vuosien tavoin pääomasijoitetuissa yrityksissä kasvuhakuisuus korostuu: suurempi osa tavoittelee voimakasta kasvua, ja harvempi tähtää vain aseman säilyttämiseen tai toimii ilman kasvutavoitteita.
- Liikevaihdon kasvu on pääomasijoitetuissa yrityksissä nopeampaa sekä toteumien että ennusteiden osalta. Ero pääomasijoitettujen ja muiden yritysten välillä on kuitenkin kaventunut vuonna 2025.

T&K-toiminnan yleisyys

Investoinnit suhteessa liikevaihtoon

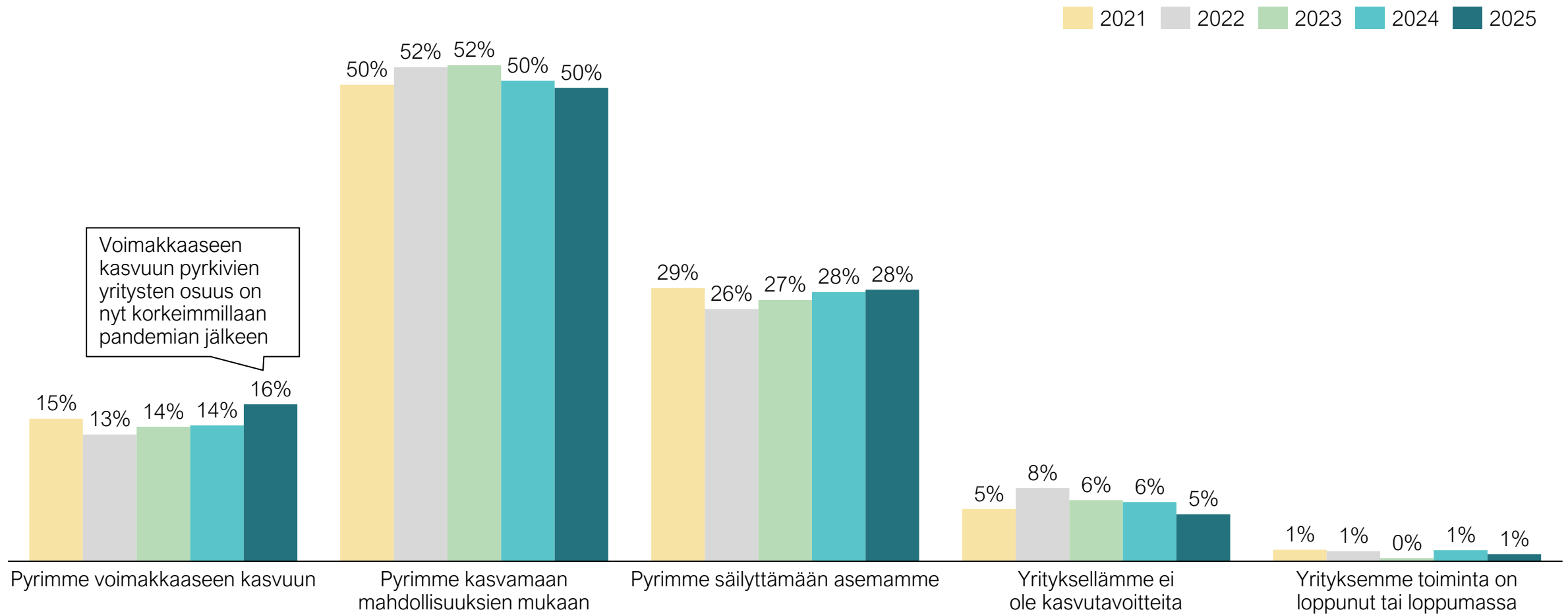

- T&K-toiminta on pääomasijoitetuissa yrityksissä selvästi yleisempää kuin muissa yrityksissä. T&K toiminnan kasvuodotukset ensi vuodelle ovat kuitenkin samat.
- Investointitaso on pääomasijoitetuissa yrityksissä korkeampi, mikä tukee kasvuhakuisuutta myös panostusten näkökulmasta. Investoinnit kuitenkin laskivat selvästi vuonna 2025, eikä vuoden 2026 ennuste viittaa käänteeseen parempaan.

Kasvuhakuisuus on pysynyt tasaisena viimeisten viiden vuoden aikana

Yritysten kasvuhakuisuus

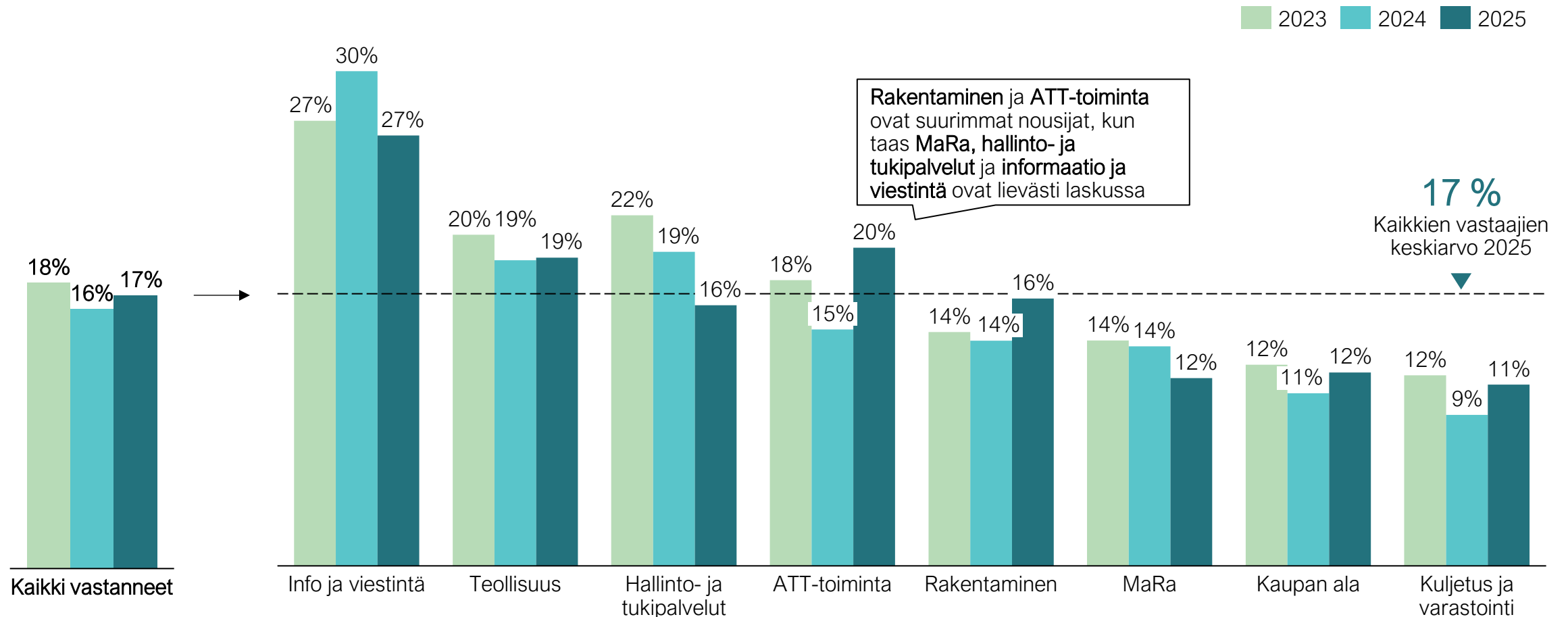
Nimettyyn kasvuhakuisuusluokkaan kuuluvien vastaajien osuus per tutkimuskierrros, n=1486 (2025)

Seuraavien vuosien kasvutavoitteet mukailevat aiempia kasvutavoitteita, mutta toimialakohtainen kehitys vaihtelee

Yritysten keskimääräiset kasvutavoitteet seuraavalle kolmelle vuodelle

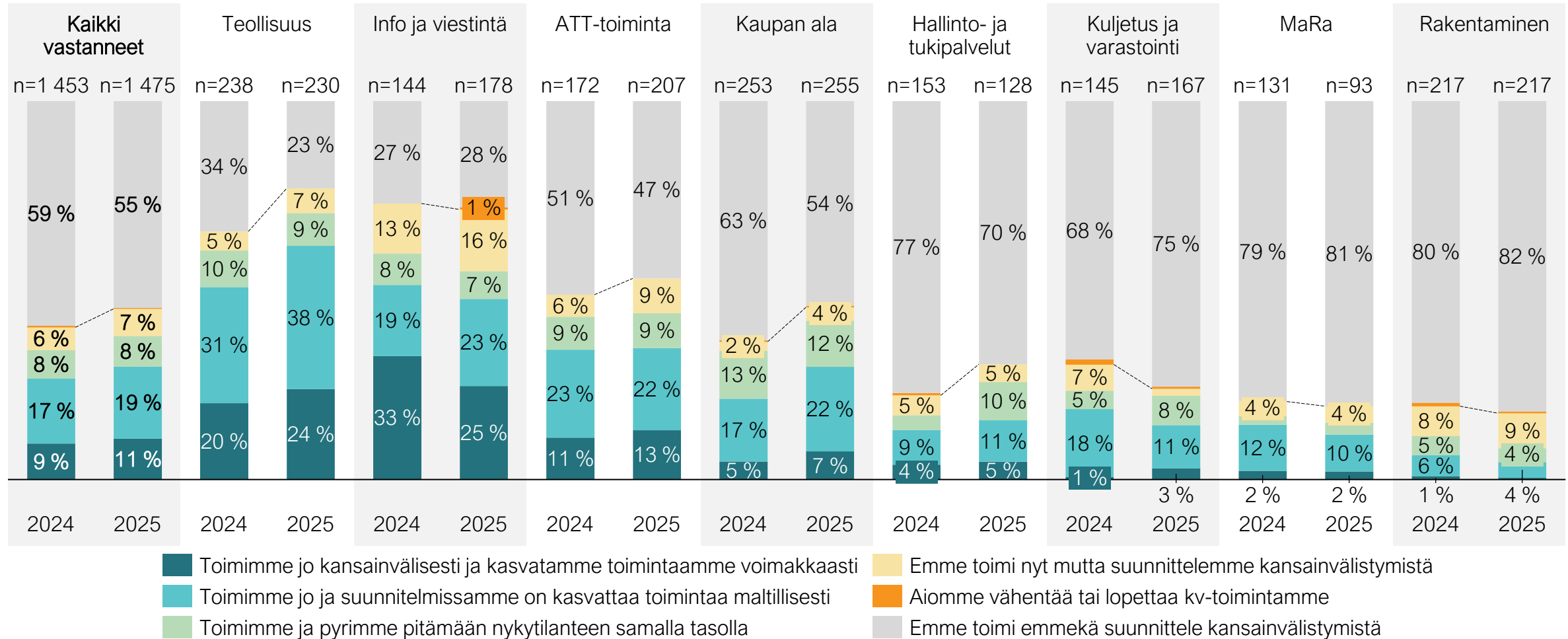
Vastanneiden keskiarvo tutkimuskierroksittain ja toimialoittain; n=1486 (2025)

Kansainvälistyminen tai siihen pyrkiminen on lisääntynyt viime vuodesta: Informaatio- ja viestintäala sekä teollisuus selkeästi kansainvälisimpiä toimialoja

Yritysten kansainvälistymishalukkuus

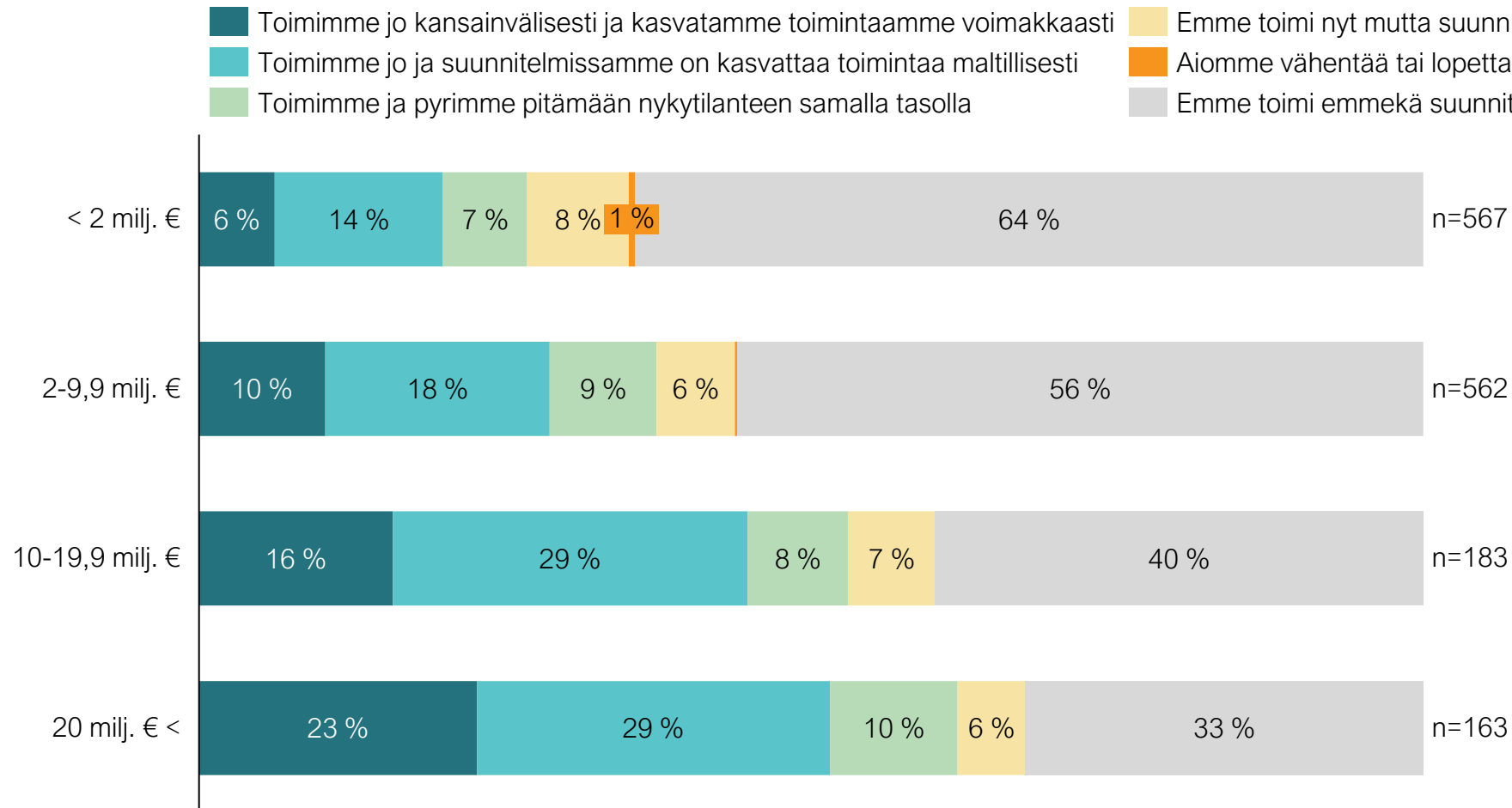
Vastanneiden osuudet tutkimuskierroksittain ja toimialoittain

Mitä suurempi yritys, sitä todennäköisempää on, että toiminta on kansainvälistä ja kansainvälistä liiketoimintaa pyritään kasvattamaan

Yritysten kansainvälistymishalukkuus

Vastanneiden osuudet kokoluokittain

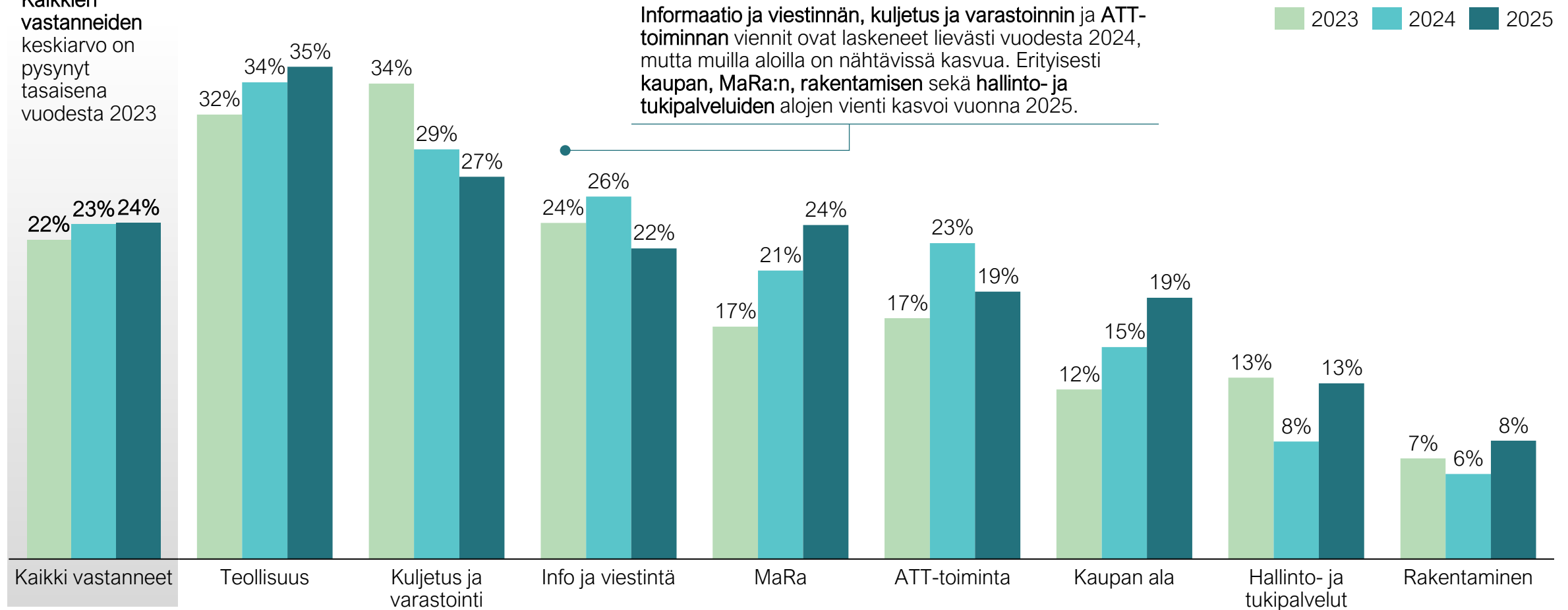
- Kuten aiempinakin vuosina, yrityksen koon kasvaessa kansainvälinen toiminta yleistyy ja myös halu kasvattaa kansainvälistä liiketoimintaa vahvistuu. Pienemmissä yrityksissä korostuu useammin kotimarkkinaan jääminen.
- Taustalla on usein skaalautumiskynnys, sillä kansainvälistyminen vaatii merkittäviä panostuksia (esim. myyntikanavat, kumppanit ja regulaatio), jotka ovat suhteellisesti helpompia isommilla resursseilla varustetuille suuremmille yrityksille.

Kokonaisuudessaan viennin osuus liikevaihdosta on pysynyt vakaana, mutta toimialoittain on merkittävää vaihtelua

Viennin keskimääräinen osuus liikevaihdosta yli tutkimuskierrosten

Keskiarvo, vastausvaihtoehdot ovat yhdenmukaistettuja kierrosten välillä

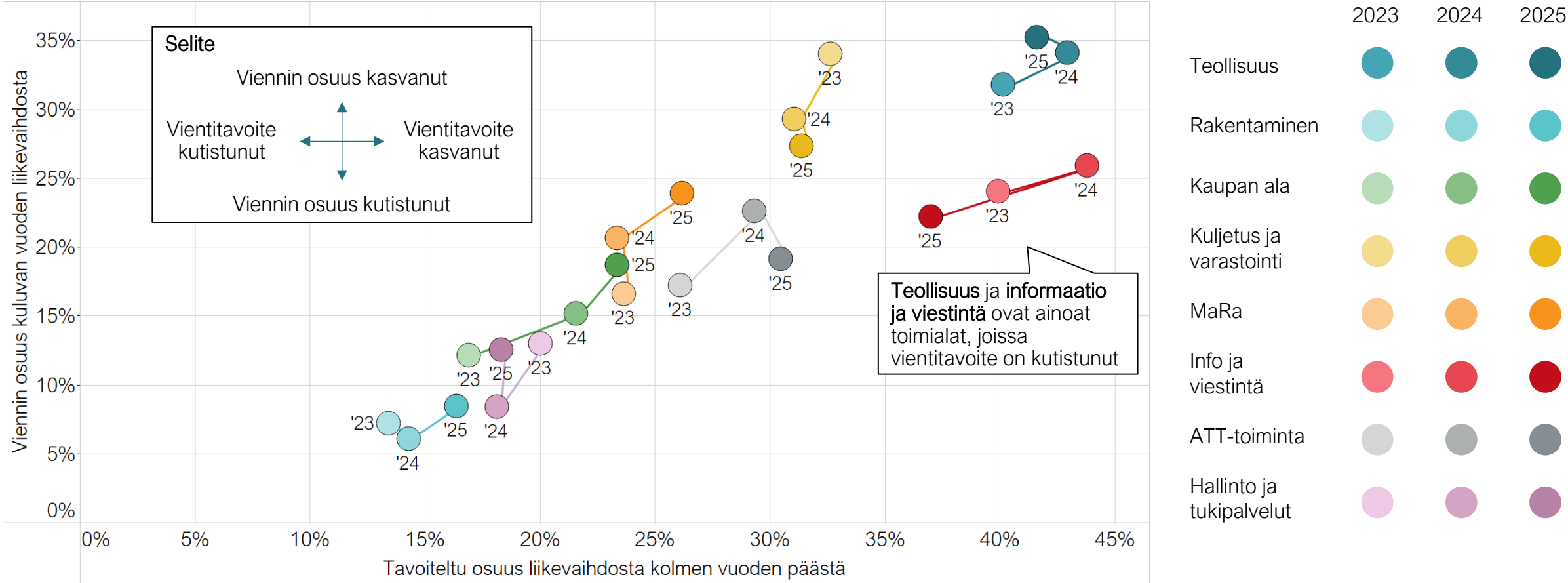
Kaikkien vastanneiden keskiarvo on pysynyt tasaisena vuodesta 2023

Lähes kaikilla toimialoilla odotukset viennin kasvusta ovat kasvaneet

Viennin osuus yritysten liikevaihdosta, 2023-2025

% niistä yrityksistä, jotka toimivat tai suunnittelevat kansainvälistymistä;
n=646 (2023), n=590 (2024), n=669 (2025)

Agenda

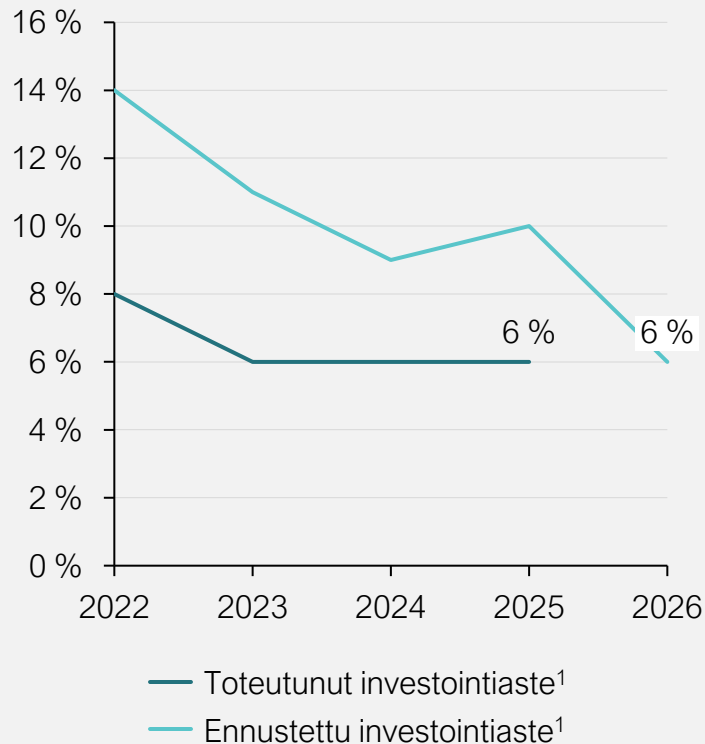
1. Liikevaihto ja tilauskanta
2. Kasvuhakuisuus ja kansainvälistyminen
3. Investoinnit sekä tutkimus- ja kehitystoiminta
4. Kannattavuus ja maksuvalmius
5. Työvoima
6. Palkitseminen ja tekoäly

Investointiennusteet jäävät maltillisiksi rahoitusvaikeuksien korostuessa – tutkimus- ja kehitystoiminnan menot kuitenkin kasvussa

Keskeiset havainnot – investoinnit sekä tutkimus- ja kehitystoiminta

Investoinnit suhteessa liikevaihtoon¹

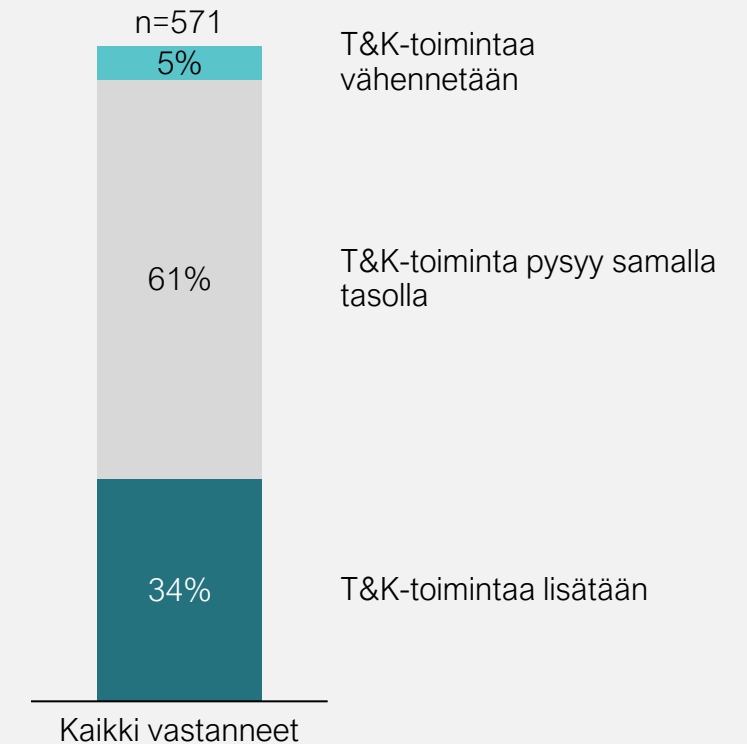
Kuluvan vuoden investointiarvioiden ja ensi vuoden investointiennusteiden aikajana; n=1486 (2025)

- Toteutunut investointiaste on pysynyt tasaisena ja selkeästi ennusteita maltillisempana jo useamman vuoden ajan. Vuodelle 2026 ennustetaan tavallista matalampaa investointiastetta, ja se indikoi toteutuvan investointiasteen mahdollista laskua.
- Lähes puolet vastaajista joutui lykkäämään investointejaan vuonna 2025, syynä ensisijaisesti epävarma markkinatilanne ja rahoitusjärjestelyihin liittyvät vaikeudet.
- Rahoitusvaikeudet jarruttavat lisäinvestointeja, sillä lainarahoituksen hankkiminen on vaikeutunut viimeisen vuoden aikana erityisesti rahoituksen saatavuuteen ja takaamiseen liittyvien haasteiden vuoksi.
- T&K-toiminta ei ole kasvanut merkittävästi, mutta sitä harjoittavat yritykset aikovat panostaa siihen aiempaa enemmän vuonna 2026.
- Valtaosa T&K-toimintaa harjoittavista yrityksistä myös mittaa sen tuloksellisuutta. Yleisimpinä mittareina käytetään myyntiin tai taloudellisiin tunnuslukuihin perustuvia mittareita.

T&K-toiminnan ennustettu kehitys 2026

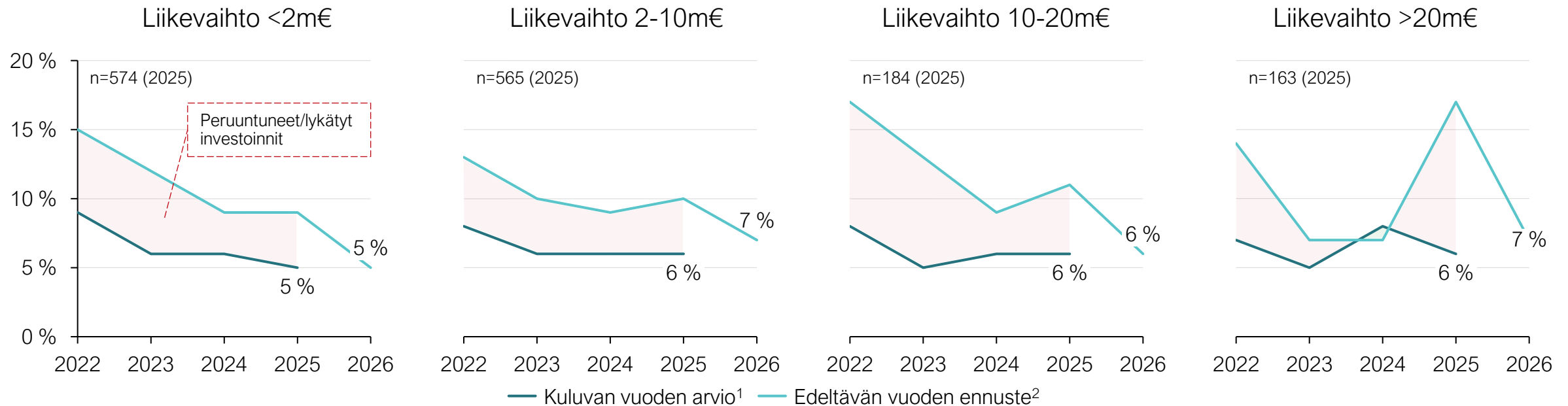
Osuus vastaajista, jotka harjoittavat T&K-toimintaa per toimiala

Vuodesta 2025 ei tullut investointien huippuvuotta: toteumat pysyneet tasaisena ja ennusteet taas laskussa

Investoinnit suhteessa liikevaihtoon

Kuluvan vuoden arvio eri tutkimuskierroksilta yritysten liikevaihtoluokittain, sekä vuoden 2025 ennuste vuodelle 2026

- Vaikka liikevaihtonäkymät ovat pitkälti positiivisia, investointiennusteet ovat laskeneet vuodelle 2026. Etenkin >20m€ vaihtavien yritysten ennusteet vuodelle 2025 ovat jääneet toteutumatta ja kääntyneet maltillisemmiksi vuodelle 2026. Taustalla voi olla pitkän epävakauden luoma konservatiivisuus tai epäluottamus suotuisten olosuhteiden ja kasvunäkymien jatkumiseen.
- Toisaalta investoinnit eivät ole toteutuneet ennustetuissa määrin viime vuosina: kyseessä voi olla myös ennustamiskäytäntöjen sopeutuminen nykyisiin, usein volatiileihin markkinaolosuhteisiin.

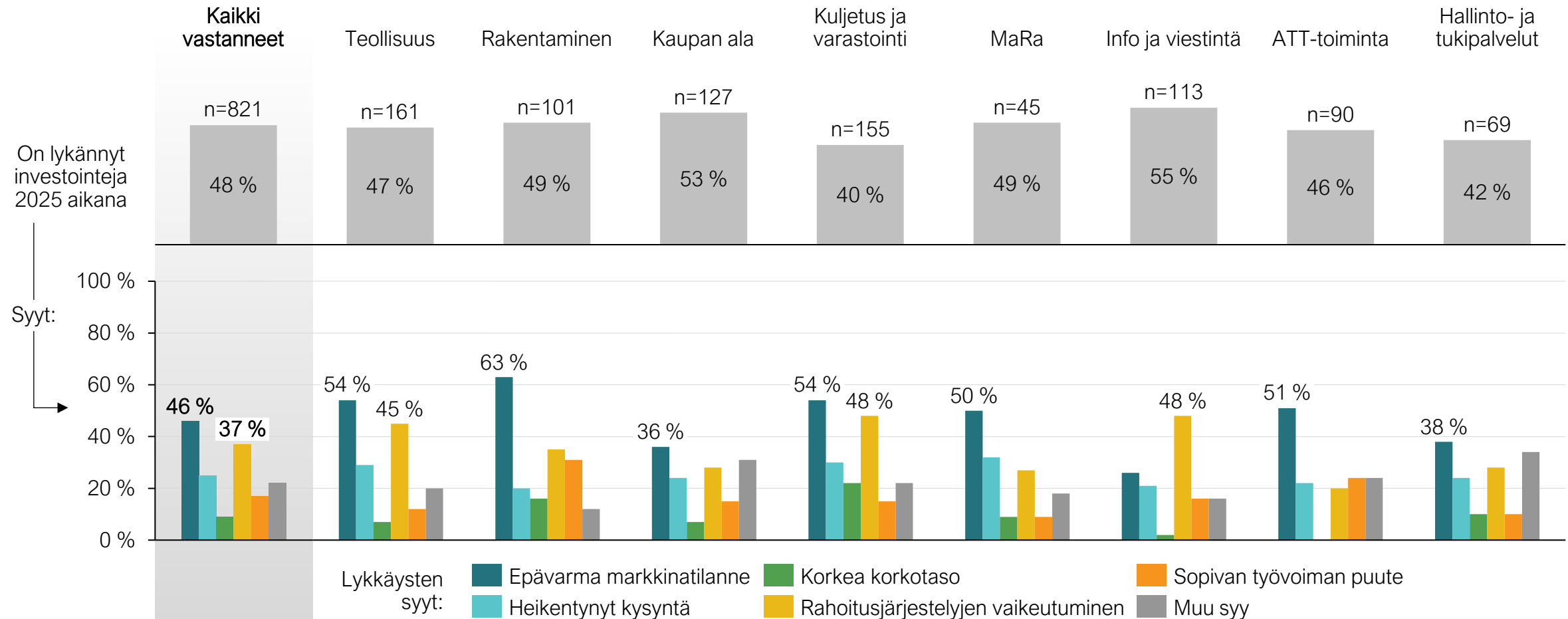
HUOM!

Jos vastaaja on jättänyt vastaamatta investointiin liittyviin kysymyksiin, investointiaste on oletettu olevan 0 %. Vastaamatta jättäneiden lukumäärä oli esim. vuonna 2025 yht. 19 ja vuonna 2024 yht. 20.

Investointien lykkääminen on ollut yleistä vuonna 2025 – keskeisimpinä syinä epävarma markkinatilanne ja rahoitusjärjestelyiden vaikeutuminen

Investointien lykkääminen ja sen syyt

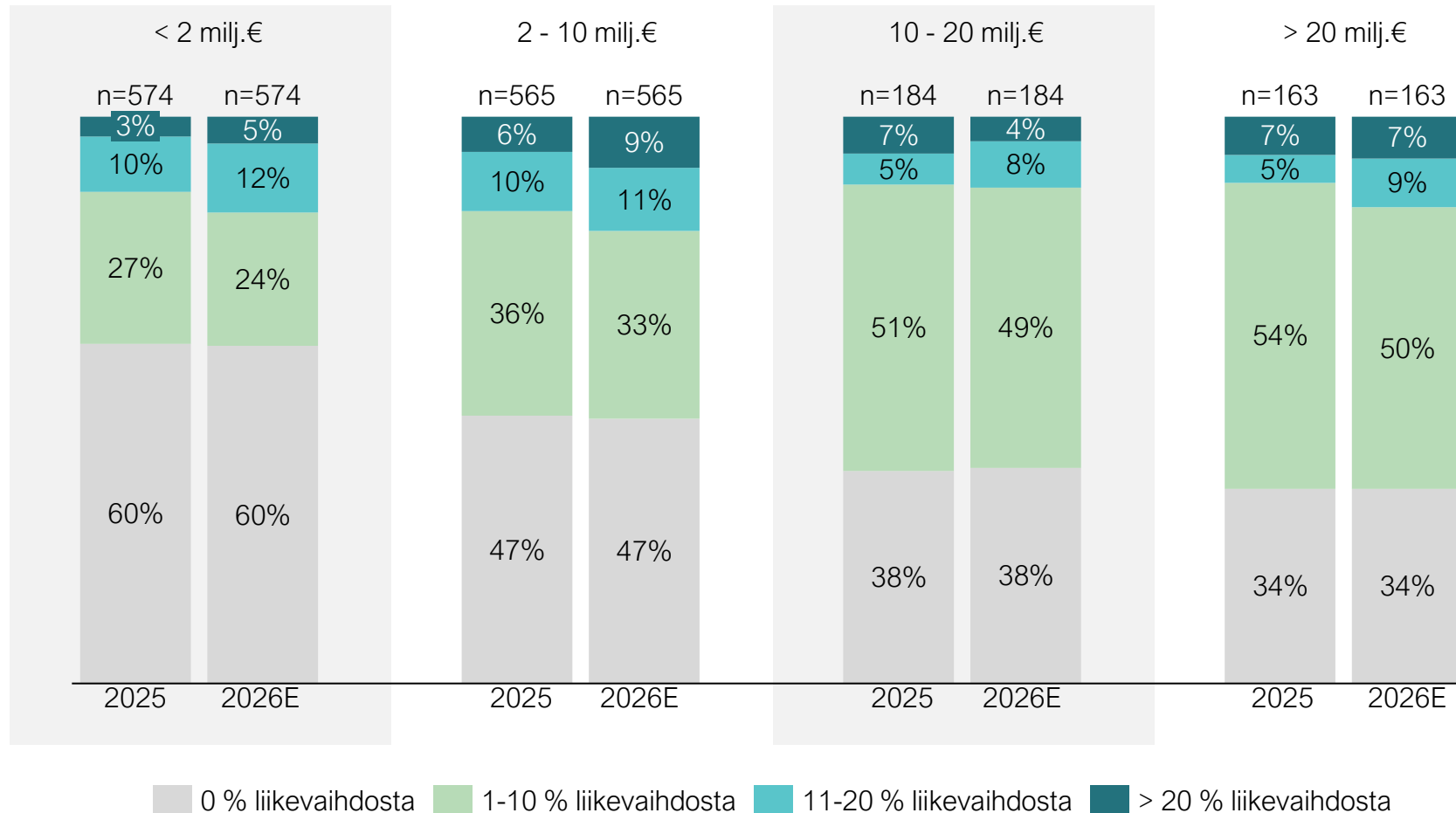
Osuus vastaajista jotka ovat investoineet tai suunnitelleet investointeja

Investoivien yritysten määrässä ei muutoksia vuodelle 2026; investointien kokoluokkien välillä hienoisia eroja kaikissa kokoluokissa

Yritysten nykyiset ja tulevat investoinnit

Osuus vastaajista liikevaihtoluokittain, investoinnit %-osuutena liikevaihdosta

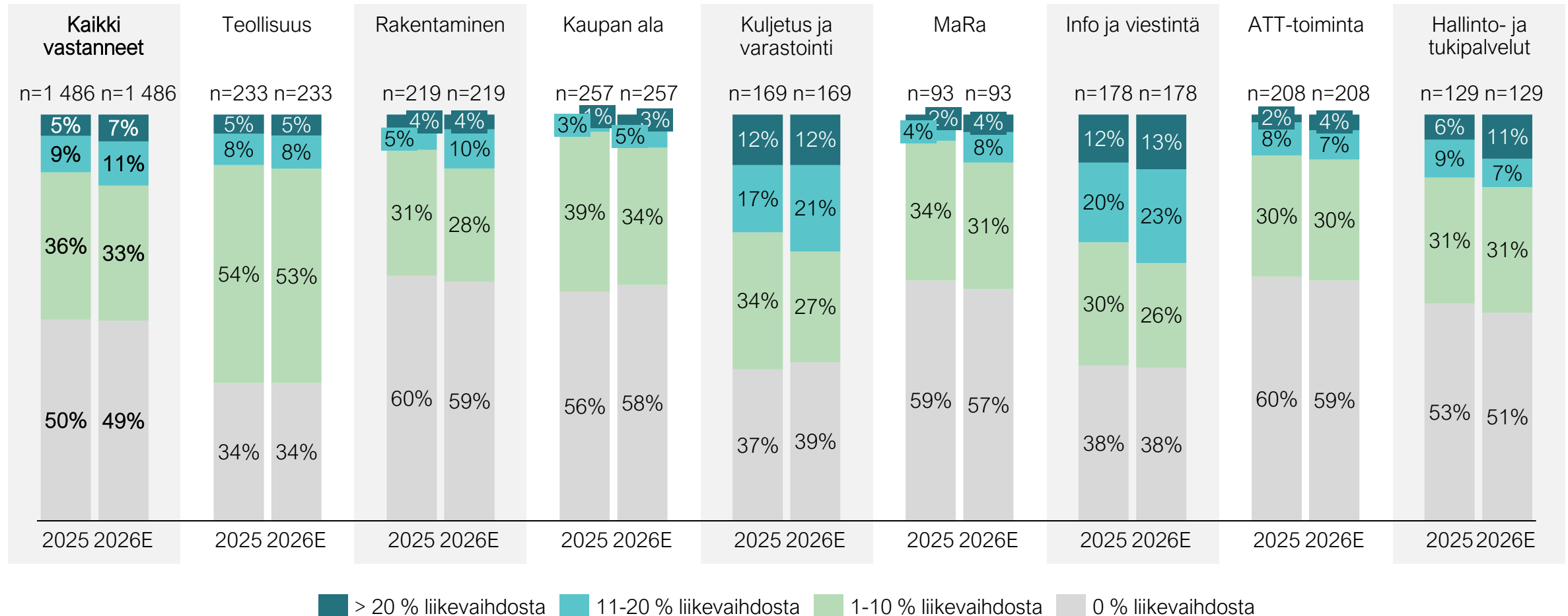

- Investoivien yritysten osuuden ei ennusteta kasvavan vuonna 2026. Koon kasvaessa myös investoivien yritysten osuus kasvaa: alle 2 miljoonaa euroa vaihtavista yrityksistä noin 60 % ilmoittaa jättävänsä investoimatta vuonna 2025 tai 2026. Kokoluokan kasvaessa selkeästi yli puolet investoivat.
- Investointien suhteellisissa kokoluokissa ei ole merkittäviä eroja kokoluokkien välillä. Investoivien osuus kasvaa juurikin alle 10 % investoivien luokassa. Noin puolet yli 10 miljoonaa euroa vaihtavista yrityksistä aikoo investoida 1-10 % liikevaihdostaan.
- Investointiennusteiden konservatiivisuus vaikuttaa toteumien valossa realistiselta. Valtaosa yrityksistä aikoo yhä investoida alle 10 % liikevaihdostaan.

Teollisuus investoi useimmin – vuoden investointiaikeissa kärjessä informaatio ja viestintä sekä logistiikka

Yritysten nykyiset ja tulevat investoinnit

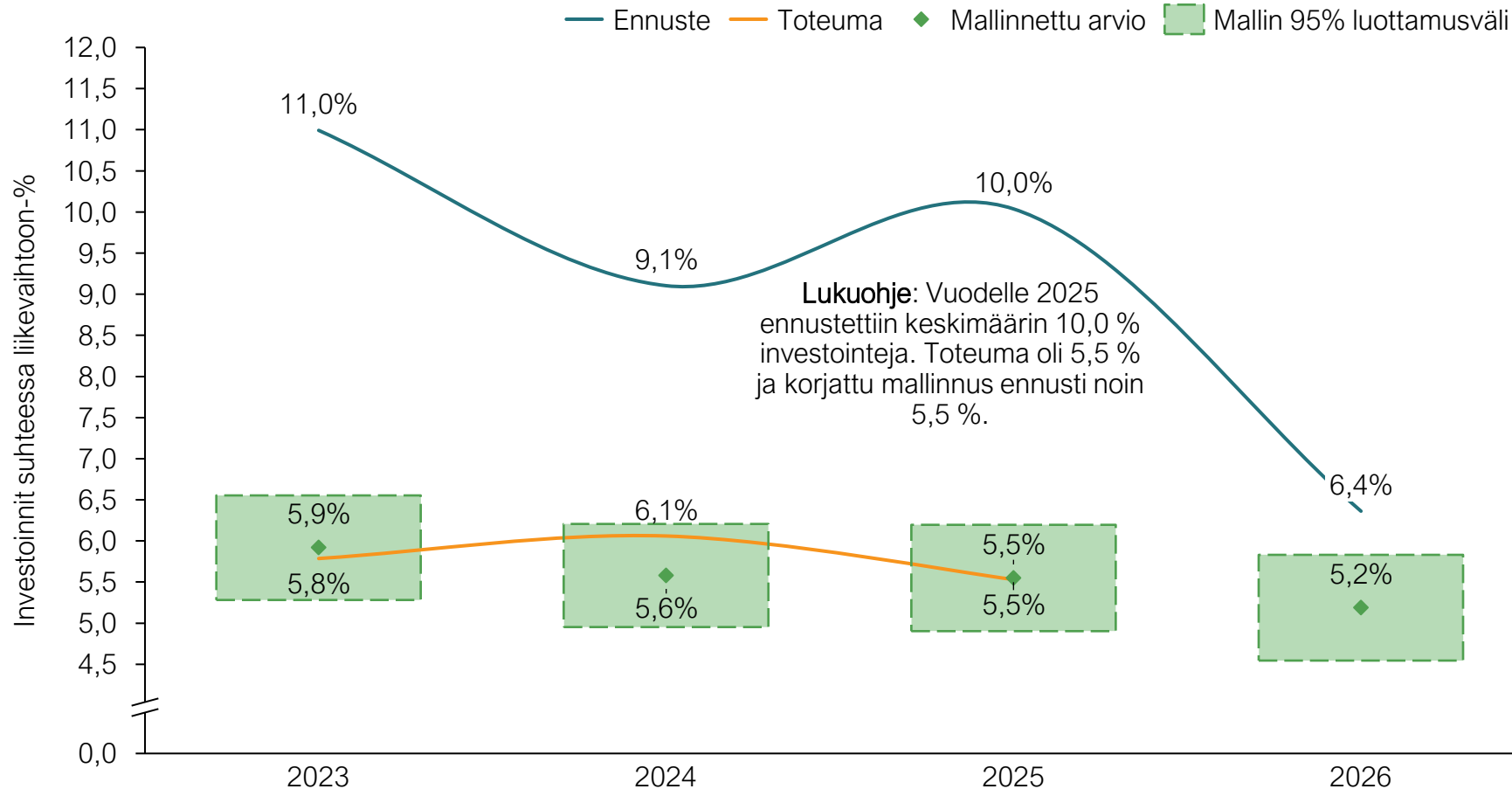
Osuus vastaajista toimialoitain, investoinnit %-osuutena liikevaihdosta

Investointiennusteet ovat usein optimismia, mikä voi enteillä ensi vuodelle lievää taantumista

Investoinnit suhteessa liikevaihtoon eri tutkimuskierroksilla (2023 – 2026)

Investointien arvioitu/ennustettu/mallinnettu prosentuaalinen määrä suhteessa liikevaihtoon (kierroskohtainen keskiarvo)

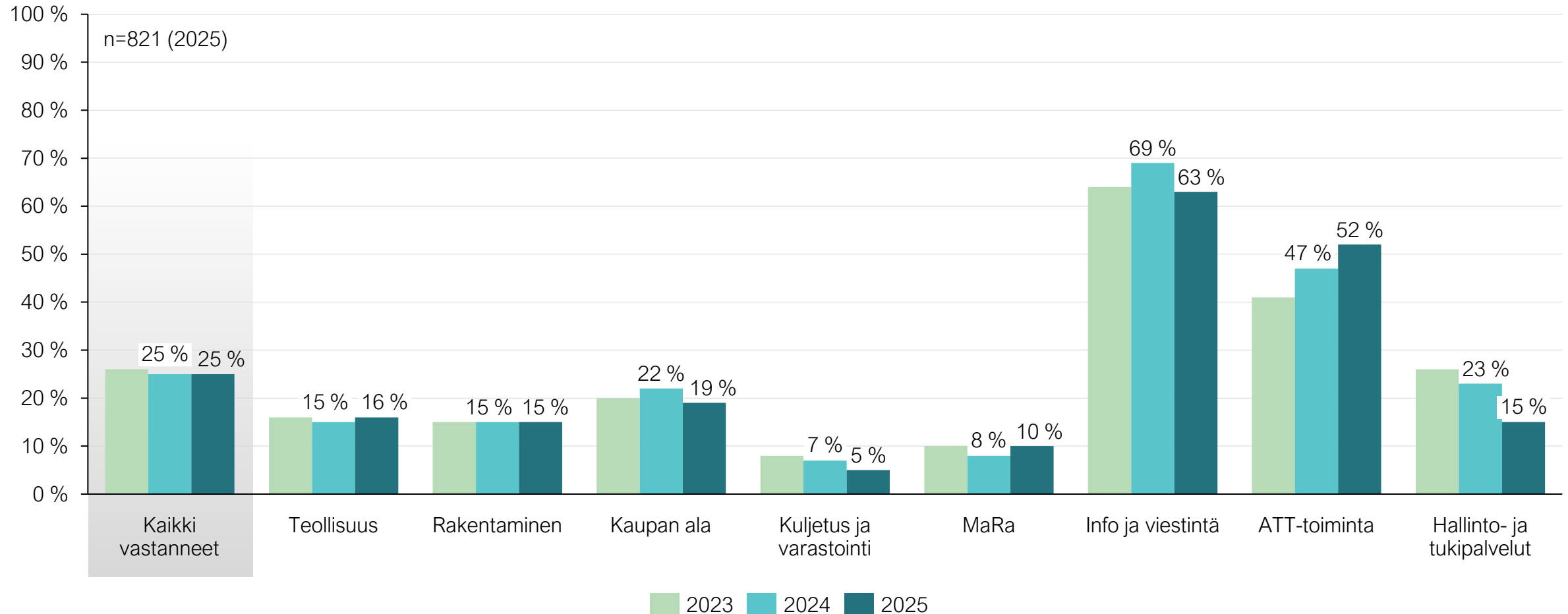

- Yritysten investointiennusteet ovat systemaattisesti ylittäneet toteutuneet investoinnit. Vuosina 2023–2025 investoinnit arvioitiin keskimäärin 4,3 % korkeammaksi kuin lopullinen toteuma.
- Jotta voimme optimismista huolimatta antaa arvion tulevista investoinneista, esimoimme korjatun arvion käyttäen hierarkkista Mincer-Zarnowitz –mallia¹. Mallin perusteella vuoden 2026 ennuste (6,4 %) sisältää todennäköisesti optimismia. Korjattu investointiennuste on noin 5,2 %.
- Optimismi syntyy, koska rahoitus-, kapasiteetti- ja epävarmuustekijät (sekä päätösten lykkäytyminen) leikkaavat toteutuvia investointeja suhteessa ennusteisiin. Jos nämä riskit eivät kuitenkaan vuonna 2026 realisoitu ja ennuste–toteuma-suhde vakaantuu, aiempiin kriisivuosiin perustuva korjaus voi olla liian varovainen.

Noin joka neljäs investoitu euro menossa aineettomiin investointeihin – kehitys hyvin vakaata

Aineettomien investointien osuus kokonaisinvestoinneista

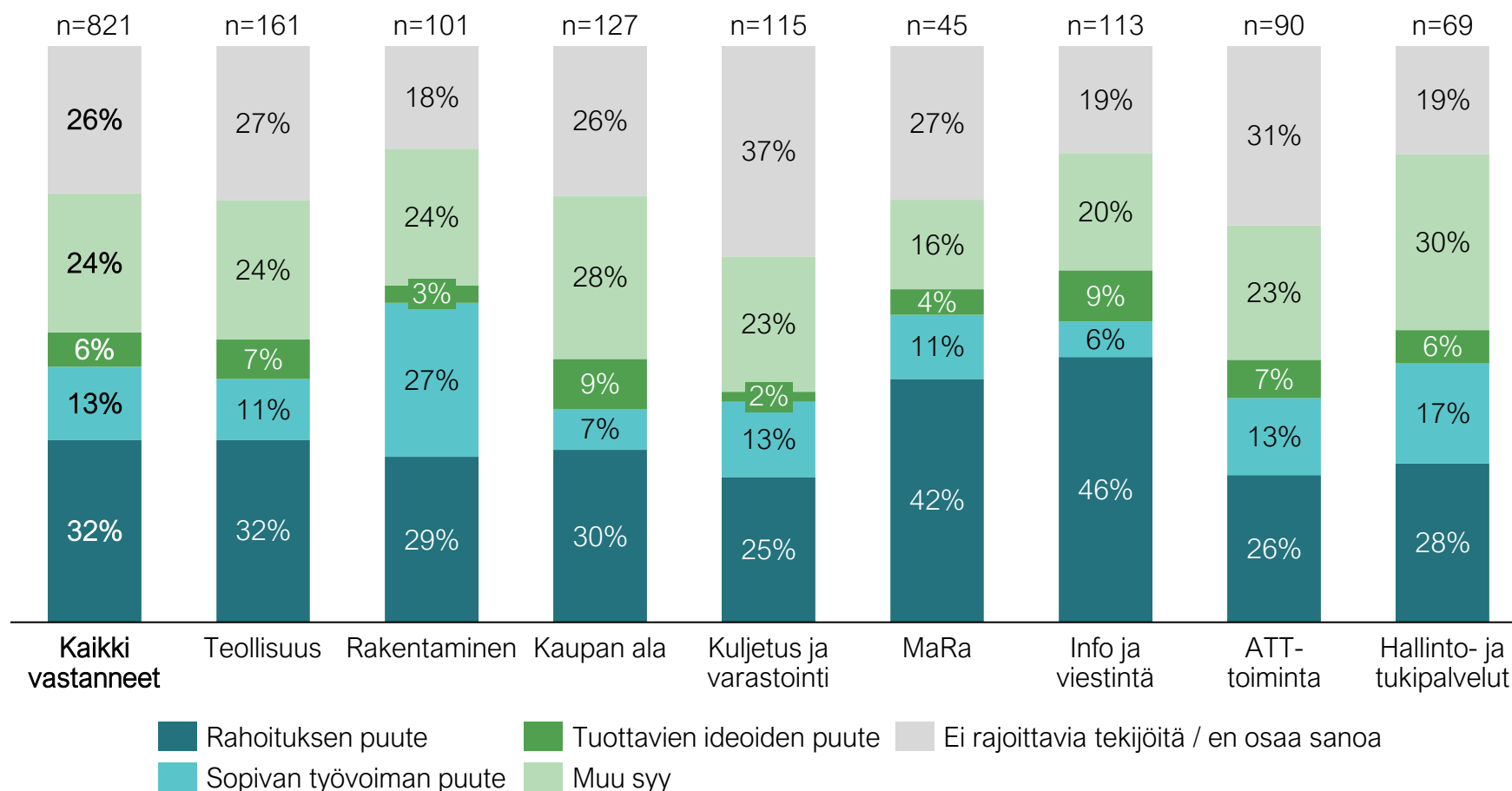
Osuus vastaajista jotka ovat investoineet tai suunnitelleet investointeja

Keskeisimpänä investointeja rajoittava tekijänä koetaan rahoituksen puute, vaikkakin työvoiman puutteella on myös vaikutusta

Päällimmäisin investointeja rajoittava tekijä yrityksessä

Osuus vastaajista jotka ovat investoineet tai suunnitelleet investointeja

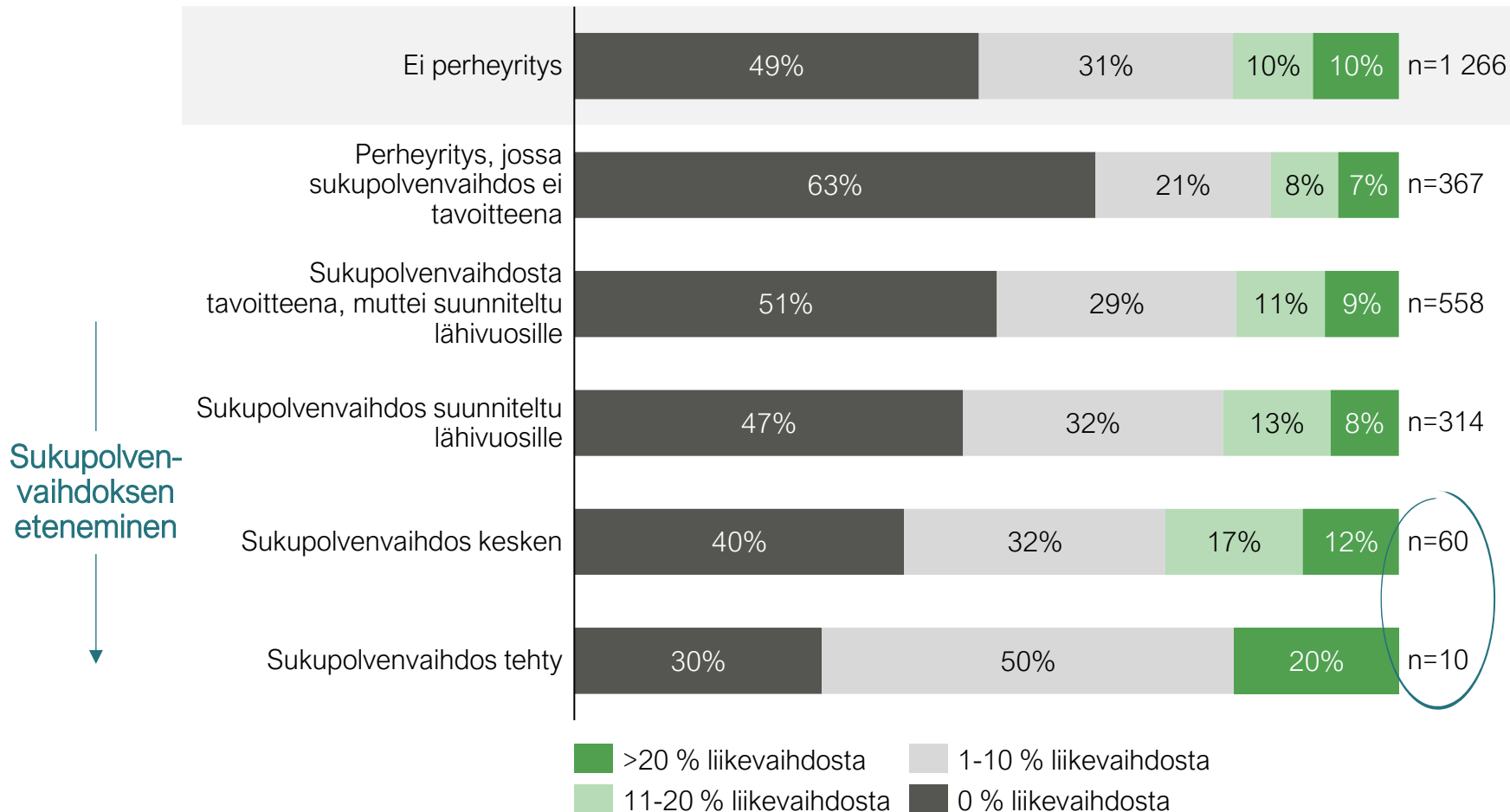

- Investointeja rajoittavilla tekijöillä tarkoitetaan olosuhteita, jotka tekevät **lisäinvestointien** tekemisestä vähemmän houkuttelevia tai jopa mahdottomia, ja ne voivat olla osittain päällekkäisiä investointien lykkäämiseen johtavien tekijöiden kanssa.
- Yleisin investointeja rajoittava tekijä on rahoituksen puute lähes jokaisella toimialalla. Myöskin työvoiman (resurssien) puute on toistuva este kaikilla toimialoilla, etenkin rakennusallalla.
- Rahoituksen puute voi viitata siihen, että vieraan tai oman pääoman ehtoista rahoitusta ei ole konkreettisesti saatavilla, tai investointien odotettu tuottovaatimus ja saatavilla olevan rahoituksen hinta eivät kohtaa. Tuottovaatimuksia ja hintoja taas ohjaa mm. markkina-tilanne ja siihen assosioitu riskitaso. Keskeisimmät investointien lykkäämiseen johtaneet syyt ovat siten linjassa näiden tulosten kanssa.

Uuden sukupolven tarttuminen perheyhtiöiden ruoriin vaikuttaisi kiihdyttävän investointiaikeita

Perheyriykset, sukupolvenvaihdokset ja suunnitellut investoinnit osuutena liikevaihdosta

Yriytokset omistumuodoittain, ja perheyriykset sukupolvenvaihdosvaiheen mukaan, n=2 575 (n=1 361 (2025); 1 347 (2024))

- Investointiaikeiden sekä omistumuutosten ristiintaulukointi indikoi korrelaatiota sukupolvenvaihdosten etenemisen ja investointiaikeiden kiihtymisen välillä.
- Perheyriykset joissa sukupolvenvaihdos ei ole tavoitteena suunnittelevat investoivan ei-perheyriytksiä vähemmän. Perheyriykset joissa sukupolvenvaihdosta tavoitellaan (ennemmin tai myöhemmin) ovat yhtä aktiivisia investointiaikeissaan kuin muutkin, ja perheyriykset joissa seuraava sukupolvi jo on saanut omistusta vaikuttaisi investoivan jopa enemmän kuin ei-perheyriykset.
- Lukuja tulkitessa on kuitenkin huomioitava **pienet vastaajamäärät** sukupolvenvaihdosta jo suorittaneiden yritysten kategoriassa. Matala lukumäärä tuo merkittävää epävarmuutta analyysiin, mutta indikoi toisaalta merkittävää investointipotentiaalia kun nuorempi sukupolvi siirtyy yhä useamman perheyriyksen ohjaksiin.

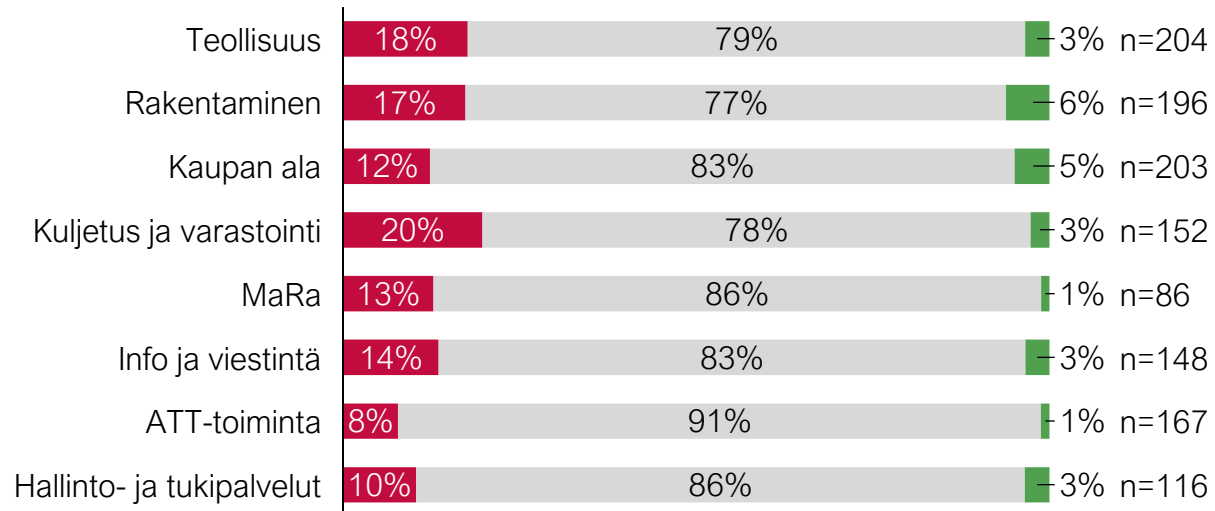
Lainarahoituksen saatavuuteen ja lainojen takaamiseen liittyy kasvavassa määrin haasteita

Vieraan pääoman ehtoisen rahoituksen saatavuus

Osuus vastaajista per toimiala

Muutos lainarahoituksen hankkimisessa viimeisten 12kk aikana

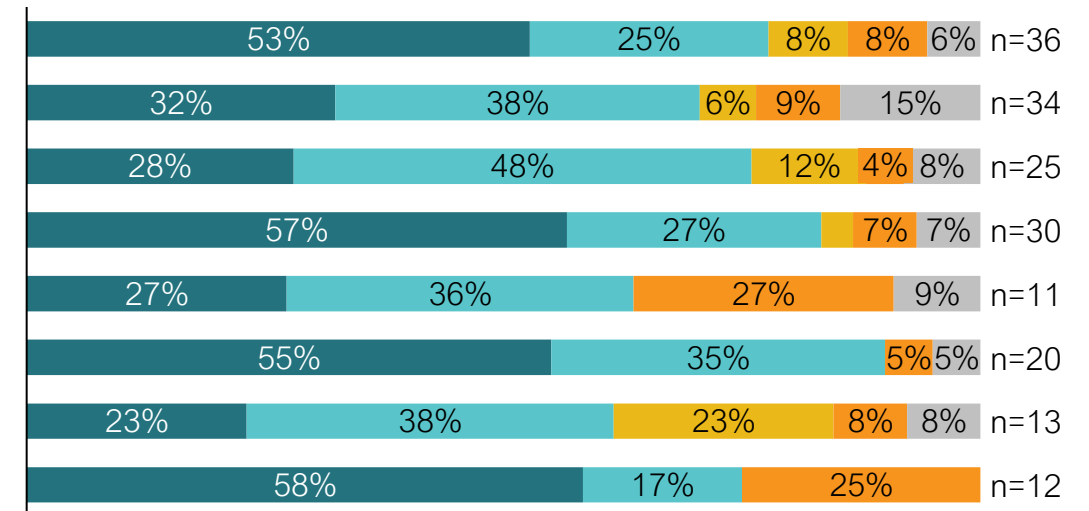
Osuus vastaajista per toimiala

Vaikeutunut Ei merkittäviä muutoksia Helpottunut

Merkittävin lainarahoituksen hankkimista vaikeuttanut tekijä

Osuus vastaajista per toimiala, jotka ilmoittivat saatavuuden vaikeutuneen

Rahoituksen saatavuus (vähän lainaajia) Sopimus- tai prosessitekniset vaikeudet Muu syy
Takaamiseen liittyvät vaikeudet Rahoituksen yleinen hintataso (korot)

- Ilmoitettua rahoituksen puutetta korostaa se, että lainarahoituksen hankkimisen on todettu vaikeutuneen viimeisten 12 kuukauden aikana kaikilla toimialoilla. Taustalla on ensikädessä lainarahoituksen saatavuuteen ja takaamiseen liittyvät haasteet.

- Tilannetta voi selittää pankkien neuvotteluvoima sekä huonon suhdannetilanteen heikentämät luottokelpoisuudet ja vakuusarvot: keskittyneessä lainamarkkinassa ei ole tarvinnut löysentää luottopolitiikkaa, ja se vaikeuttaa yritysten lainansaantia.

Erityisesti voimakkaan kasvuhakuiset teollisuuden yritykset kärsivät kuivuneista lainahanoista

Vieraan pääoman ehtoisen rahoituksen saatavuuden heikentyminen toimialan ja kasvuhakuisuuden mukaan

Osuus yrityksistä per toimiala ja kasvuhakuisuuskategoria, jotka kokivat saatavuuden heikentyneen

	Pyrimme voimakkaaseen kasvuun	Pyrimme kasvamaan mahdollisuuksien mukaan	Pyrimme säilyttämään asemamme	Yrityksellämme ei ole kasvutavoitteita
Teollisuus	26%	13%	14%	0%
Rakentaminen	0%	20%	16%	5%
Kaupan ala	9%	11%	9%	0%
Kuljetus ja varastointi	0%	17%	18%	33%
MaRa	0%	19%	8%	14%
Info ja viestintä	10%	15%	0%	20%
ATT-toiminta	9%	6%	2%	20%
Hallinto- ja tukipalvelut	9%	10%	8%	17%

Voimakkaan kasvuhakuiset yritykset kärsivät eniten hiipuneista lainahanoista. Tiukentuneet rahoitusvaatimukset eivät välttämättä ole merkittävin syy hiljentyneisiin investointeihin, mutta kuitenkin selkeä rajoite.

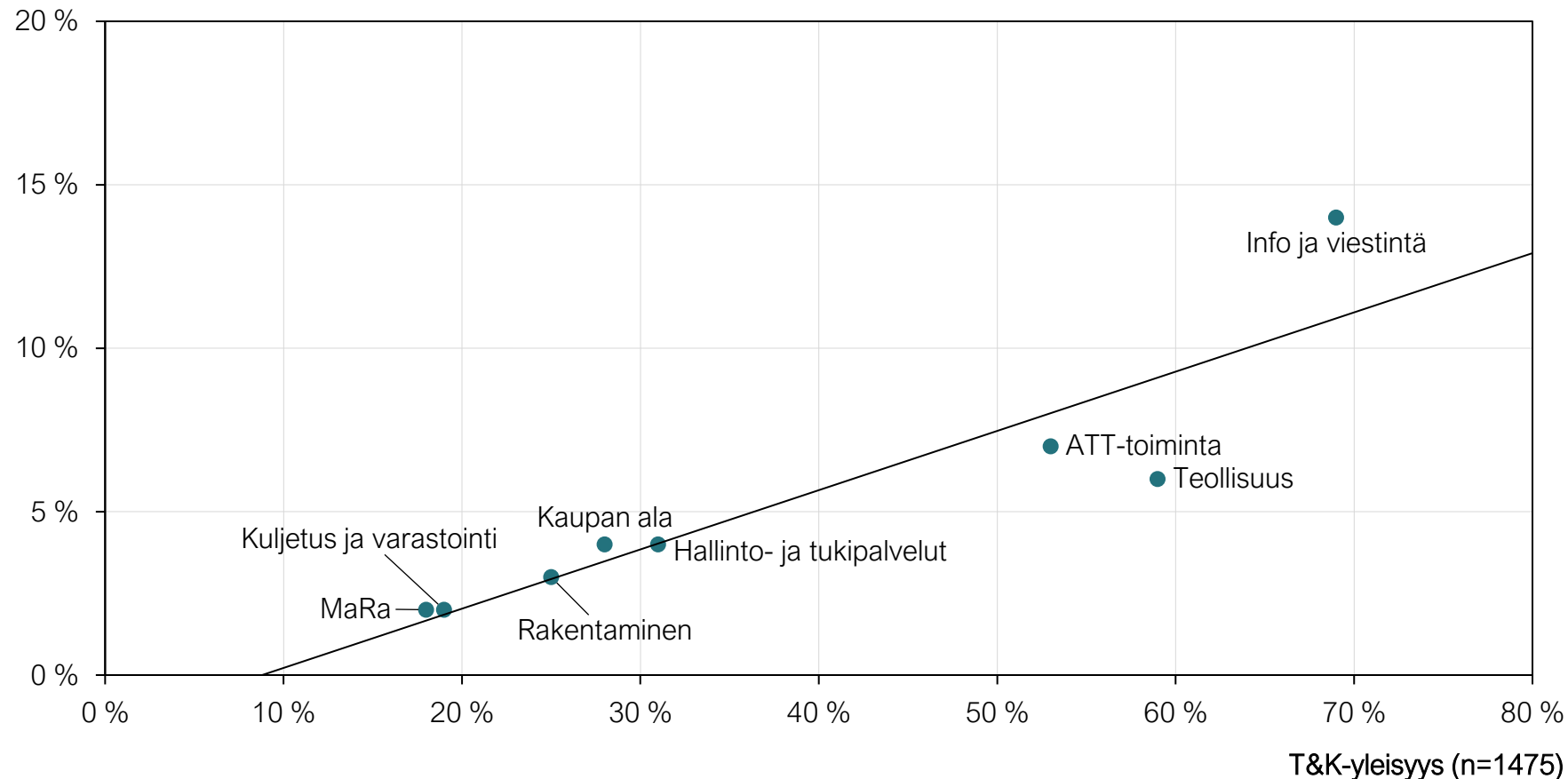
Rahoitushaasteet lienevät helpommin ymmärrettäviä jos yritys ei edes tavoittele kasvua

Tutkimus- ja kehitystoiminta on yleisintä ja intensiivisintä informaatio- ja viestintäalalla, teollisuudessa ja ATT-toiminnassa

T&K-toiminnan yleisyys ja intensiteetti 2025

Osuus vastaajista, jotka harjoittavat T&K-toimintaa (per toimiala); T&K-toiminnan osuus liikevaihdosta keskimäärin (per toimiala)

T&K-intensiteetti (n=576)

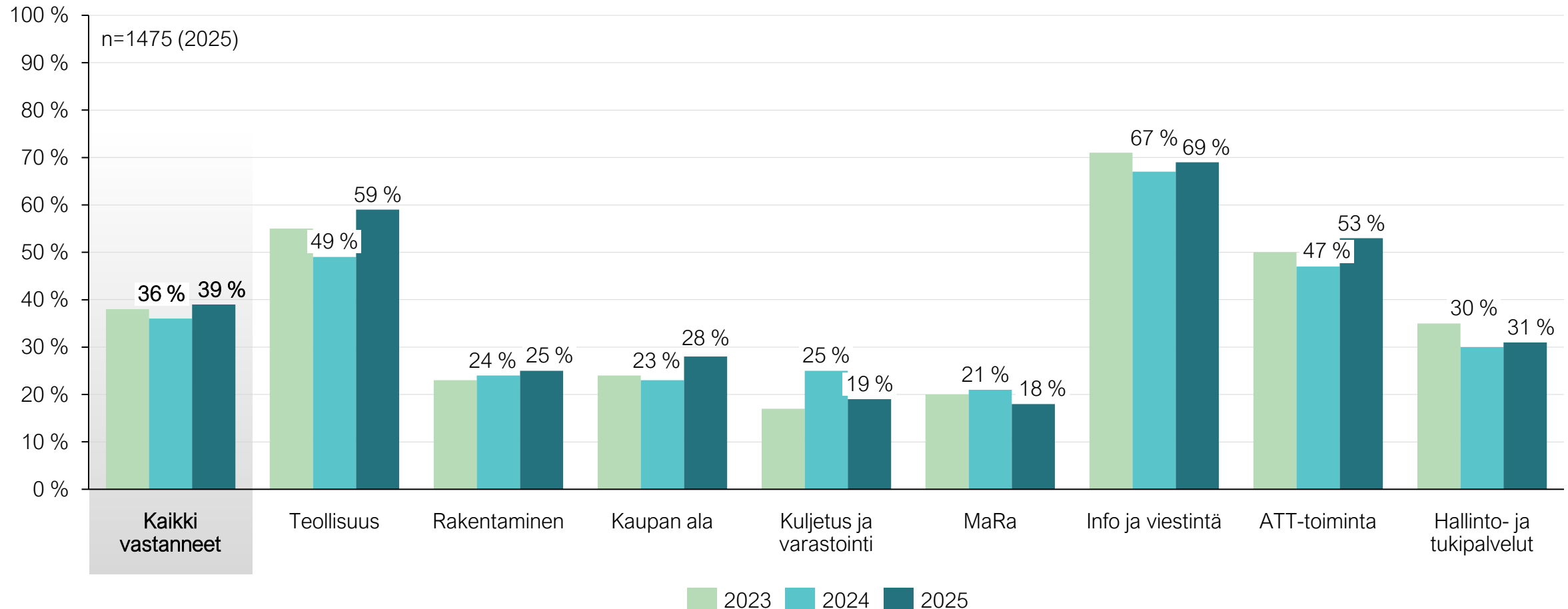

- Toimialoilla, joilla tutkimus- ja kehitystoiminta on yleisempää, käytetään siihen myös keskimäärin suurempi osuus liikevaihdosta.
- T&K-toiminnan yleisyydessä on merkittäviä toimialakohtaisia eroja, mutta suurin osa tutkituista toimialoista asettuu 10-30 % väliin. T&K-toiminnan intensiteetti on tässä yleisyysluokassa noin 3-5 % välillä.
- T&K-toiminta on yleisintä informaatio- ja viestintäalalla, teollisuudessa ja ATT-toiminnassa. Näillä toimialoilla on ilmoitettu myös suurimmat liikevaihdon kasvunäkymät vuosille 2025 ja 2026. T&K-toimintaa harjoitetaan vähiten majoituksen ja ravitsemisen alalla sekä logistiikassa, mutta näiden toimialojen liikevaihtoennusteet eivät ole merkittävästi verrokkeja huonommat.
- T&K-toiminta on selkeästi intensiivisintä informaatio- ja viestintäalalla – osuus on kaksinkertainen verrattuna kaikkiin muihin toimialoihin.

Tutkimus- ja kehitystoiminnan suosiossa ei suuria muutoksia viime vuosina

Tutkimus- ja kehitystoimintaa harjoittavien yritysten suhteellinen osuus vuosittain per toimiala

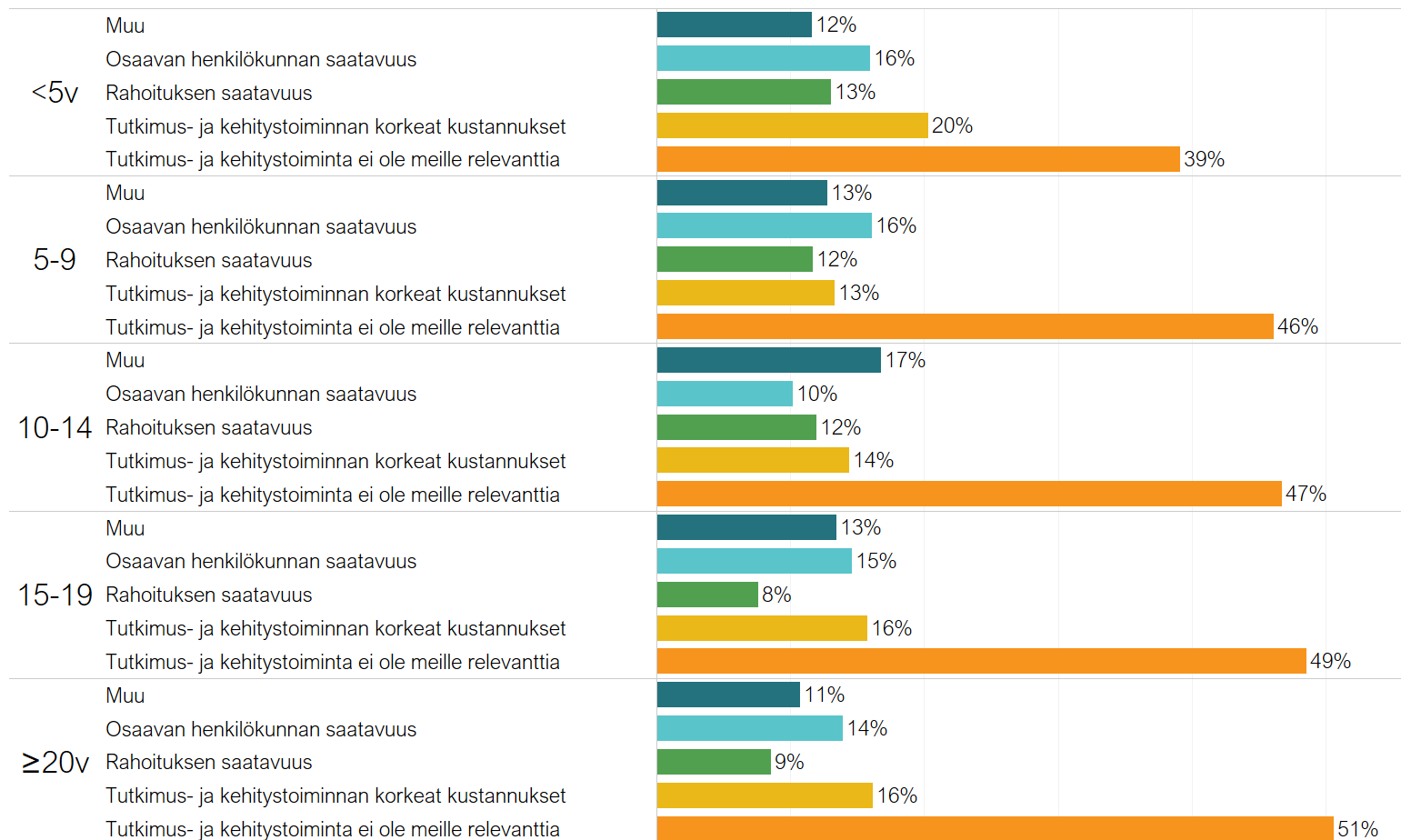
Kyllä-vastaajien osuus toimialan sisällä

Mitä vanhempi yritys, sen todennäköisempää ettei tutkimus- ja kehitystoimintaa koeta relevantiksi

Tutkimus- ja kehitystoiminnan päällimmäiset rajoitteet yritysten ikäluokittain

Osuus vastaajista ikäluokassa

Asiantuntija- näkemys

Mika Maliranta
Johtaja, Labore
Professori, Turun yliopisto

”

Talouskasvu perustuu pääasiallisesti tuottavuuden kasvuun, ja tutkimus- ja kehitystoiminnan (t&k) tuloksena yrityksissä syntyvät innovaatiot kiihdyttävät puolestaan tuottavuuden kasvua. Talouskasvun tutkimuksessa on kiinnitetty huomiota siihen, että radikaaleja innovaatioita syntyy eniten nuorissa yrityksissä.

Toisaalta tutkimus kertoo, että varsinkin nuoret innovatiiviset yritykset ovat muita useammin ns. rahoitusrajoitteisia. Tästä syystä ne pystyvät panostamaan t&k:hon vähemmän kuin haluaisivat, ja jolle olisi reaalisia perusteita. Syynä on rahoitusmarkkinoiden informaatio-ongelmat.

Kyselyn löydökset ovat edellä kuvattujen tuloksien mukaisia: nuorissa yrityksissä t&k nähdään useammin relevanttina kuin vanhoissa yrityksissä, mutta t&k:n kustannukset ja rahoituksen saatavuus asettaa useammin rajoituksia.

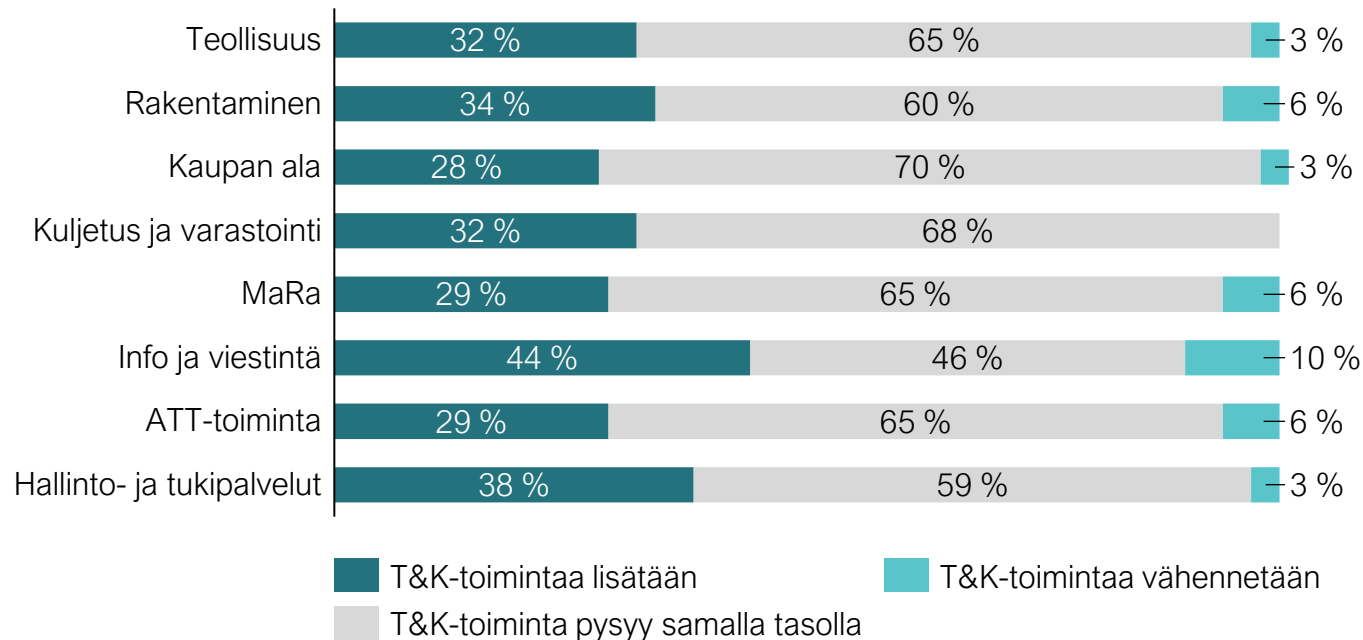
T&K-toiminnan intensiteetin ennustetaan kasvavan ensi vuonna – taustalla voi vaikuttaa koettu menestyksekkyyys

T&K-toiminnan ennustettu kehitys vuonna 2026 ja T&K-toiminnan koettu menestyksekkyyys 2025

Osuus vastaajista, jotka harjoittavat T&K-toimintaa (per toimiala)

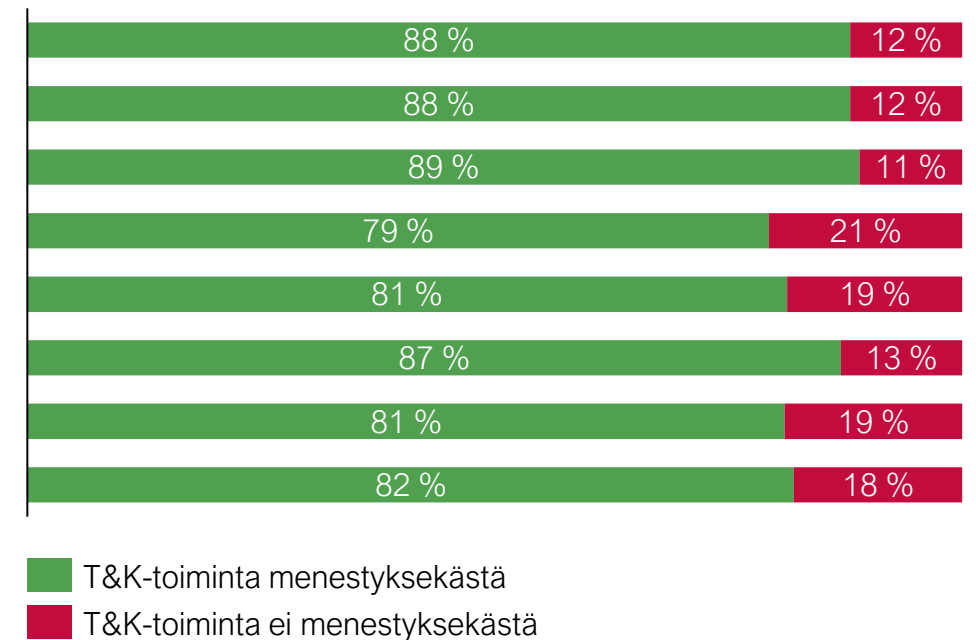
Ennustetut muutokset 2026

Osuus vastaajista, jotka harjoittavat T&K:ta (n=571)

Koettu menestyksekkyyys¹ 2025

Osuus vastaajista, jotka harjoittavat T&K:ta (n=543)

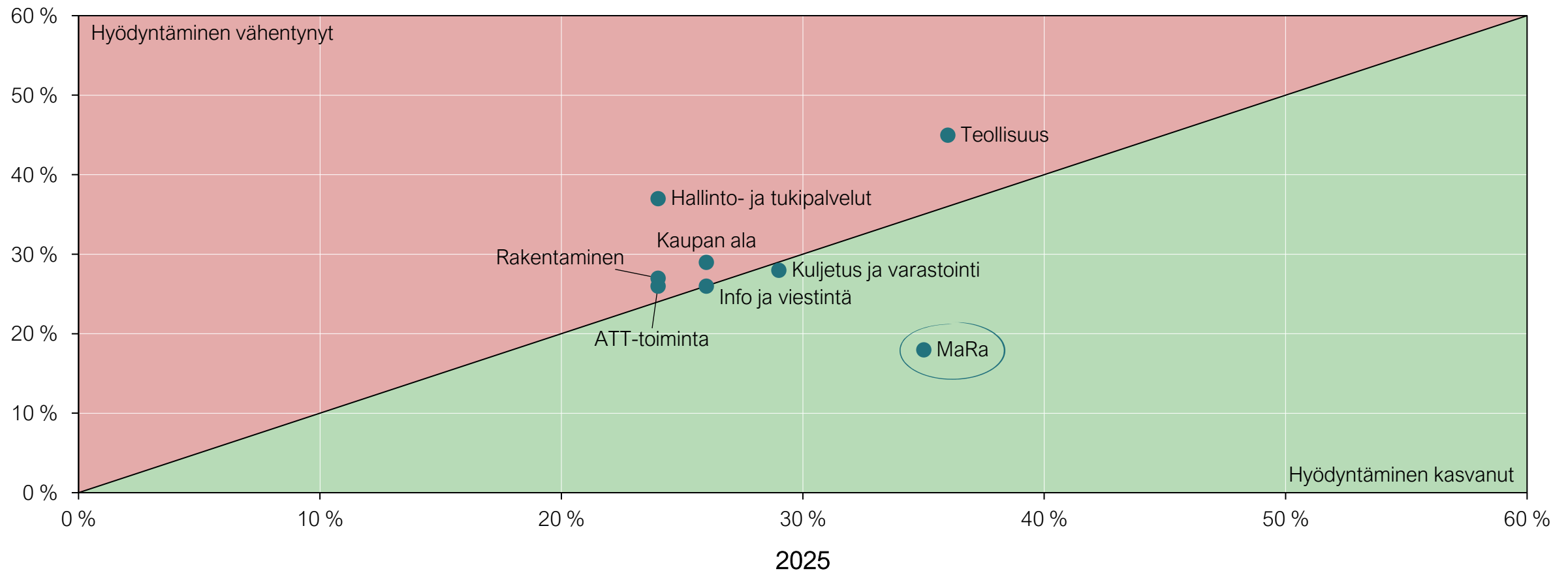
- Suurin osa vastaajista ilmoitti kasvattavansa T&K-toimintaansa vuonna 2026. Tulokset indikoivat, että nettomuutos tulee myös olemaan selkeästi positiivinen. Informaatio- ja viestintäalan T&K-toiminnan intensiteetti kasvaa nopeiten.
- Selkeä enemmistö kokee T&K-toiminnan menestyksekkääksi kaikilla toimialoilla. T&K-toiminnan menestyksekkyyys näkyy myös ennustetuissa muutoksissa: tähän mennessä saavutettu menestys kannustaa lisäpanostuksiin.

Tutkimus- ja kehitystoiminnan lisävähennysten hyödyntäminen on kääntynyt laskuun useimmilla tutkituista toimialoista

Tutkimus- ja kehitystoiminnan lisävähennysten hyödyntäminen 2024 – 2025

Osuus vastaajista, jotka harjoittavat T&K toimintaa; n=515 (2024) ja n=576 (2025)

2024

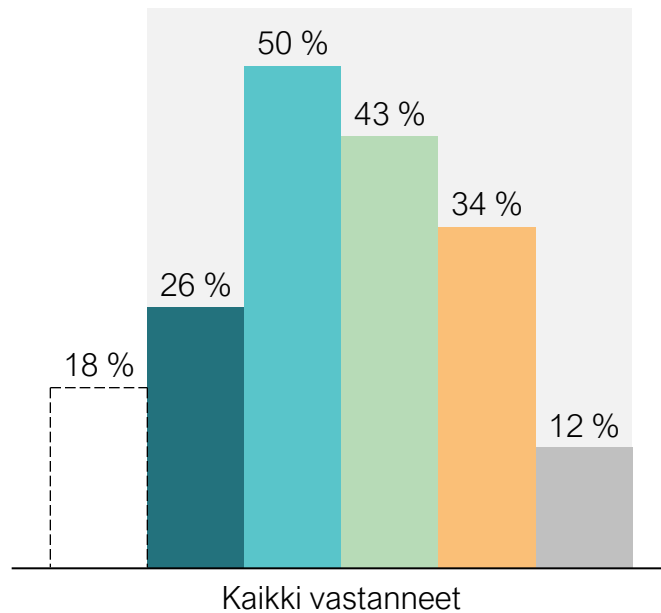
Valtaosa yrityksistä mittaa T&K-toiminnan tuloksellisuutta – myyntiin ja taloudellisiin tunnuslukuihin pohjautuvat mittarit yleisimpiä

Tutkimus- ja kehitystoiminnan mittaus ja tuloksellisuus

Osuus vastaajista, jotka harjoittavat T&K-toimintaa

Tutkimus- ja kehitystoiminnan mittaus¹

Osuus vastaajista, jotka harjoittavat T&K-toimintaa (n=576)

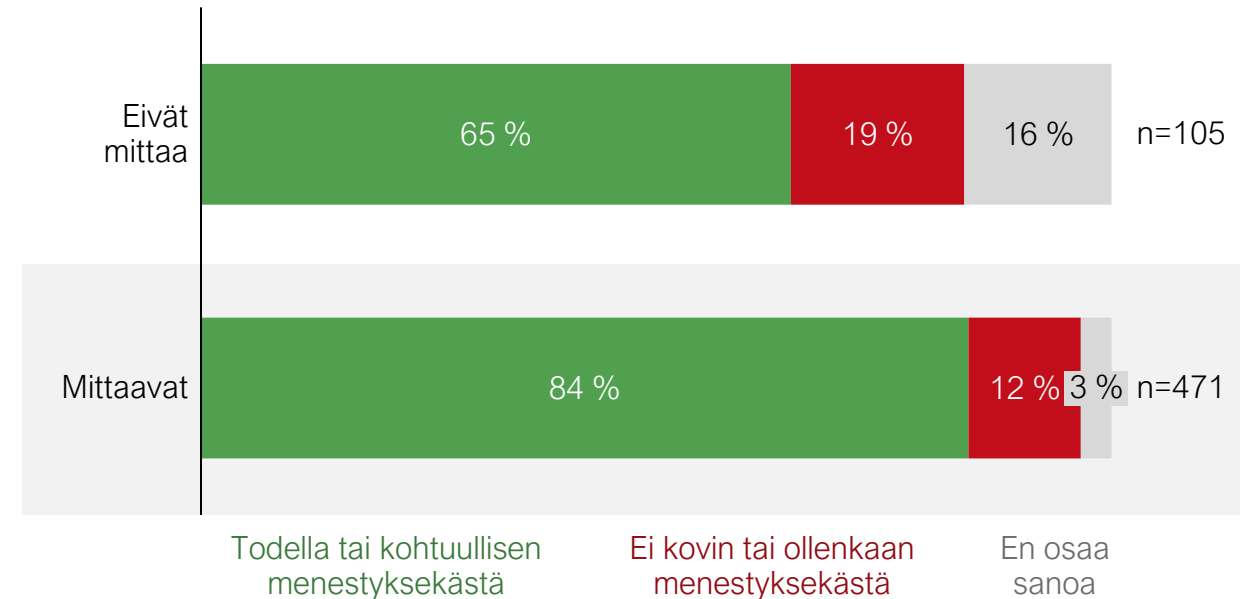

T&K-toiminnan tuloksellisuutta mittaavien vs. mittaamattomien arvioitu T&K-menestys

Tutkimus- ja kehitystoiminnan tuloksellisuus suhteessa panostuksiin

Osuus vastaajista, jotka harjoittavat T&K-toimintaa (n=482)

Emme mittaa T&K-toiminnan tuloksellisuutta

Tuote- tai palveluvalikoiman laajuuteen liittyvillä mittareilla

Myyntiin liittyvillä mittareilla

Kannattavuuteen tai kustannuksiin liittyvillä mittareilla

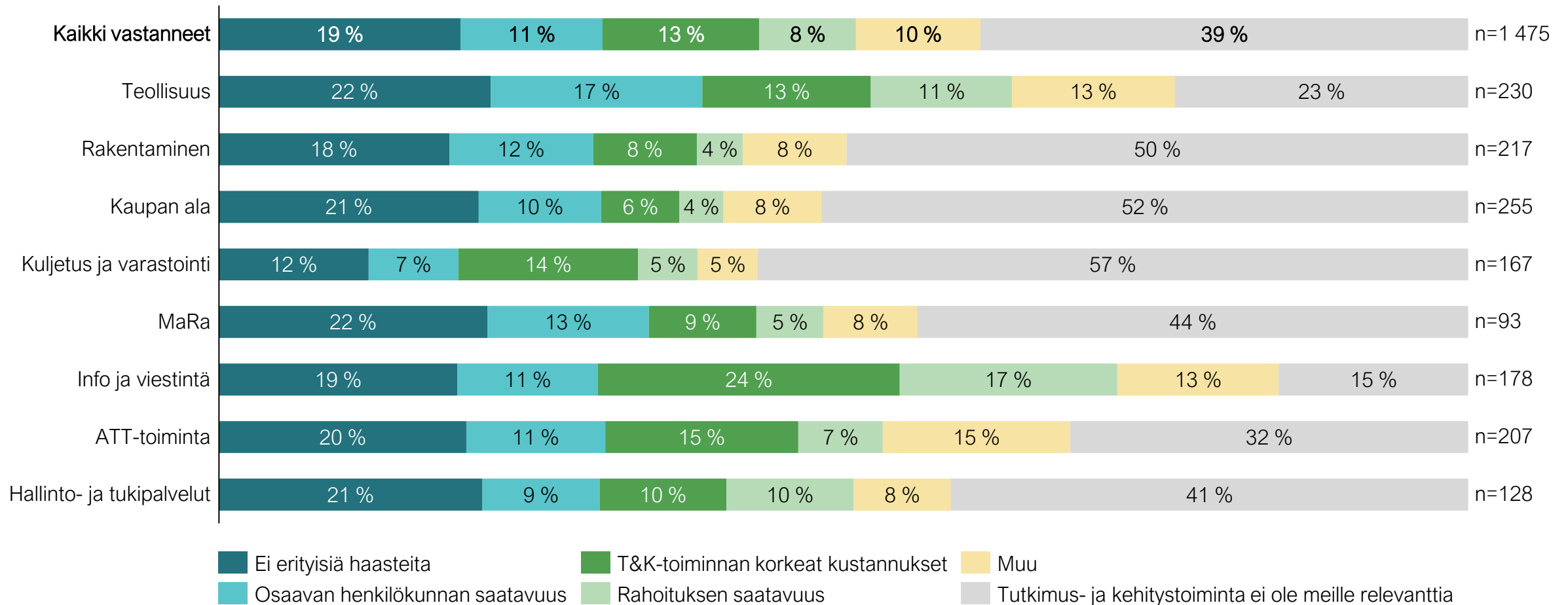
Asiakashankintaan tai -tyytyväisyyteen liittyvillä mittareilla

Muilla mittareilla

Monilla aloilla tutkimus- ja kehitystoimintaa ei koeta relevantiksi yrityksen kannalta, ja siihen liittyviä haasteita on vaikea määrittää

Tutkimus- ja kehitystoiminnan suurimmat haasteet

Osuus vastaajista per toimiala

Agenda

1. Liikevaihto ja tilauskanta
2. Kasvuhakuisuus ja kansainvälistyminen
3. Investoinnit sekä tutkimus- ja kehitystoiminta
4. Kannattavuus ja maksuvalmius
5. Työvoima
6. Palkitseminen ja tekoäly

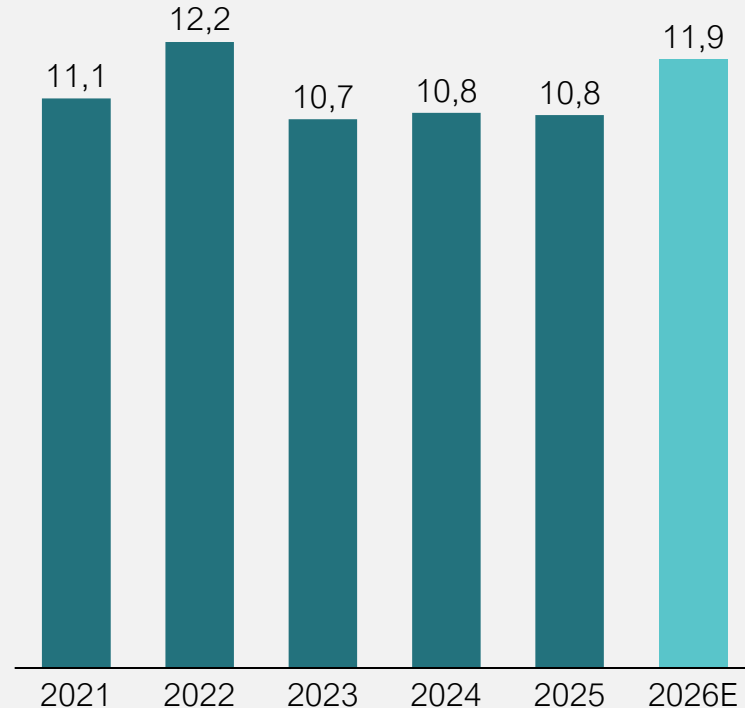
Käyttökatteen ennustetaan vahvistuvan ja maksukyvyyn kohenevan useilla toimialoilla

– ATT-toiminta sekä informaatio ja viestintä johtavat kasvua

Keskeiset havainnot – Kannattavuus ja maksuvalmius

Keskimääräinen käyttökate-% arvio

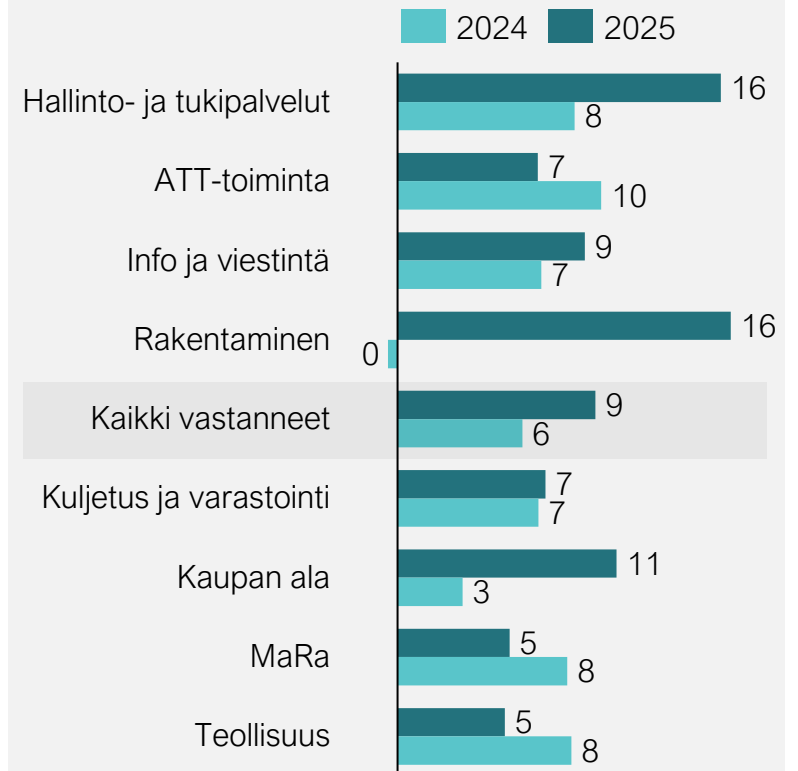
Arvioitu käyttökatemarginaali tutkimuskierroksittain

- Pk-yritykset arvioivat vuoden 2025 käyttökatteiden (ka. 10,8 % liikevaihdosta) olleen samalla tasolla kuin edeltävänä vuonna, ja povaavat entistä kovempaa kannattavuutta vuodelle 2026 (11,9 %).
- Vaikka seuraavan vuoden kannattavuusennuste onkin kuluneeseen ja sitä edeltävään vuoteen verrattuna hyvä, ei se yllä ennätysvuonna 2022 annettuun arvioon (12,2 %), ja on todennäköisesti optimismistinen.
- Käyttökatekehityksen enteillään olevan positiivista kaikilla tutkimuksen kohdetoimialoilla paitsi kuljetus- ja varastoinninaloilla. Vahvinta kannattavuuskehitystä ennustetaan ammatillisessa, tieteellisessä ja teknisessä toiminnassa: 51 % toimialan vastaajista odottaa yli 10 % käyttökatesuhdetta vuodelle 2026 (vrt. 44 % 2025).
- Kasvavien kannattavuustasojen myötä myös yritysten maksukyky on useilla toimialoilla paranemaan päin. Historiallisesti vertailtuna koronapandemia aiheutti kovan iskun erityisesti MaRa- ja logistiikka-alalla, mutta yritysten keskimääräinen maksuvalmius on kohentumassa kaikilla toimialoilla. Rakentamisenkin syvin korpivaellus näyttäisi olevan takanapäin, kun maksukyvyyn nettoluvun muutos on korkein kaikista toimialoista (16% 2025 vrt. 0% 2024).

Maksukyvyyn nettoluvun muutos %-yks.

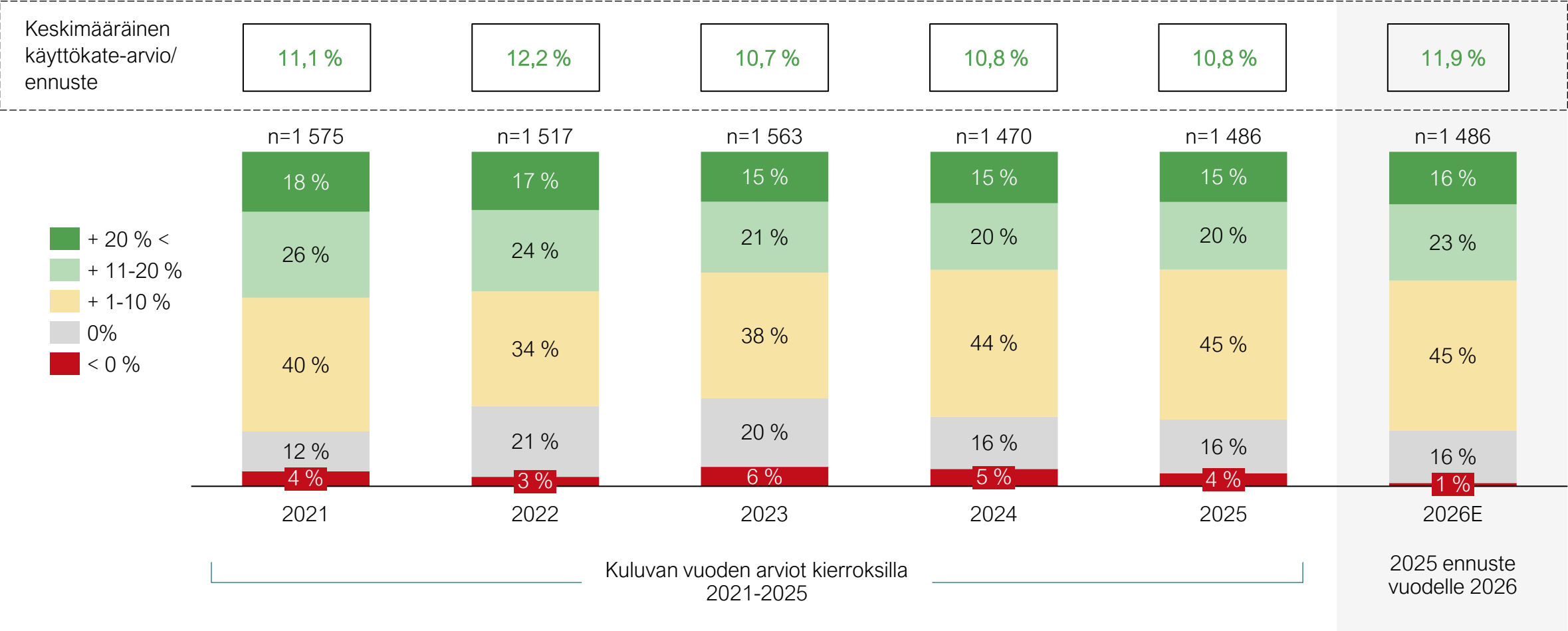
Nettoluku on parantuneiden ja heikentyneiden erotus

Käyttökate-ennusteet vahvistuvat vuodelle 2026: yli 10 % arviot yleistyvät, negatiiviset arviot lähes katoavat

Käyttökate suhteessa liikevaihtoon eri tutkimuskierroksilla (2021 – 2025)

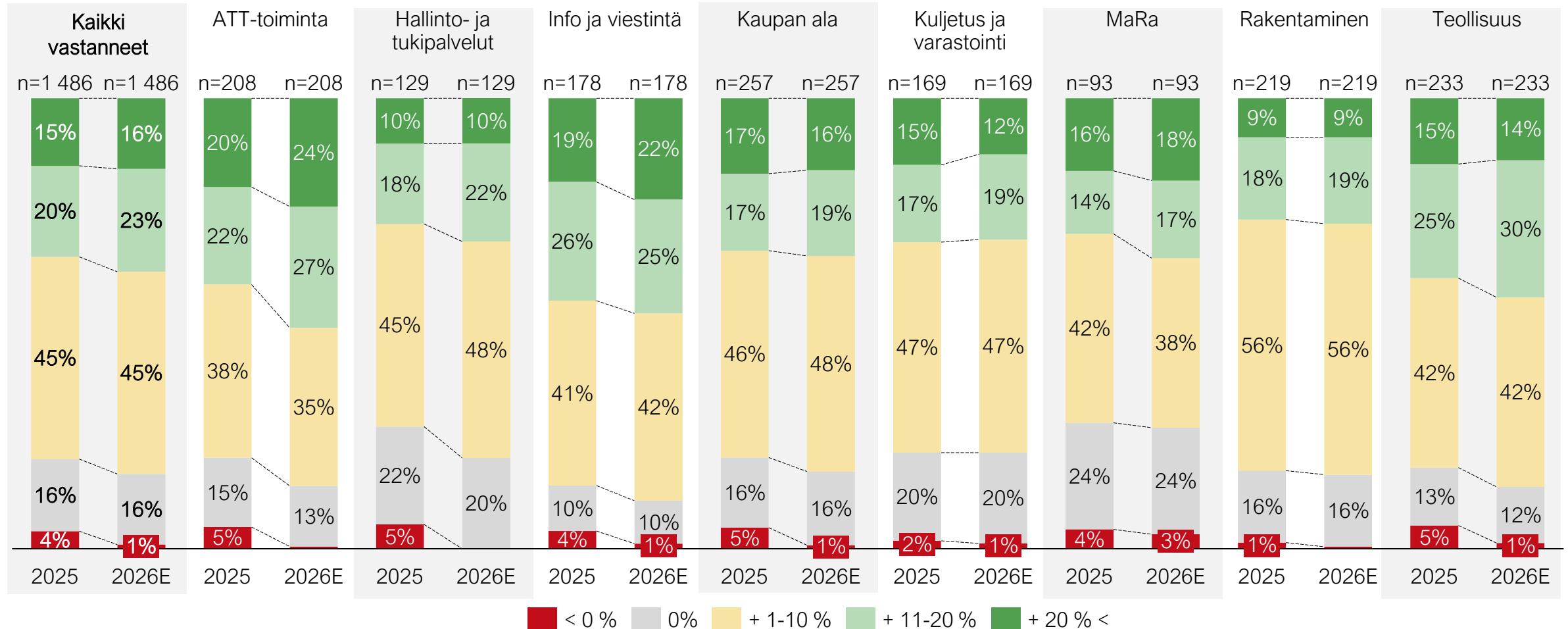
Arvioitu/ennustettu käyttökatemarginaali

Vuodelle 2026 pk-sektori ennustaa parantuvaa kannattavuustasoa lähes kaikille toimialoille – erityisesti negatiivista käyttökatetta tekevät firmat optimistisia

Ennustettu käyttökatekehitys toimialoittain, 2025 – 2026

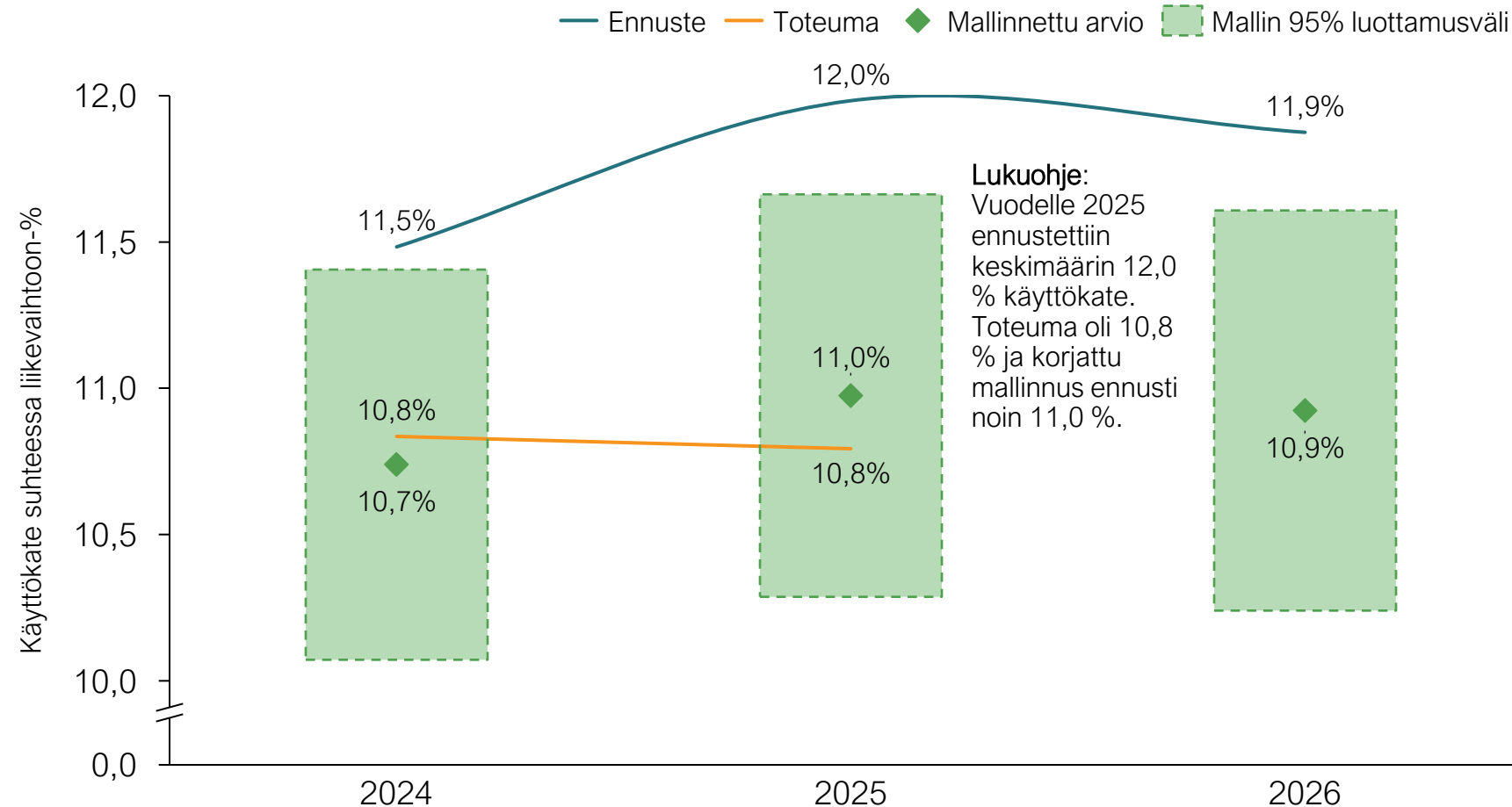
Osuutena liikevaihdosta; n=1486

Vaikka kannattavuuden odotetaan paranevan, ovat käyttökate-ennusteet optimistisia ja siksi toteutuma asettuunee lähelle edellisvuosien tasoa

Käyttökate suhteessa liikevaihtoon eri tutkimuskierroksilla (2024 – 2026)

Käyttökatteen arvioitu/ennustettu/mallinnettu prosentuaalinen määrä suhteessa liikevaihtoon (kierroskohtainen keskiarvo)

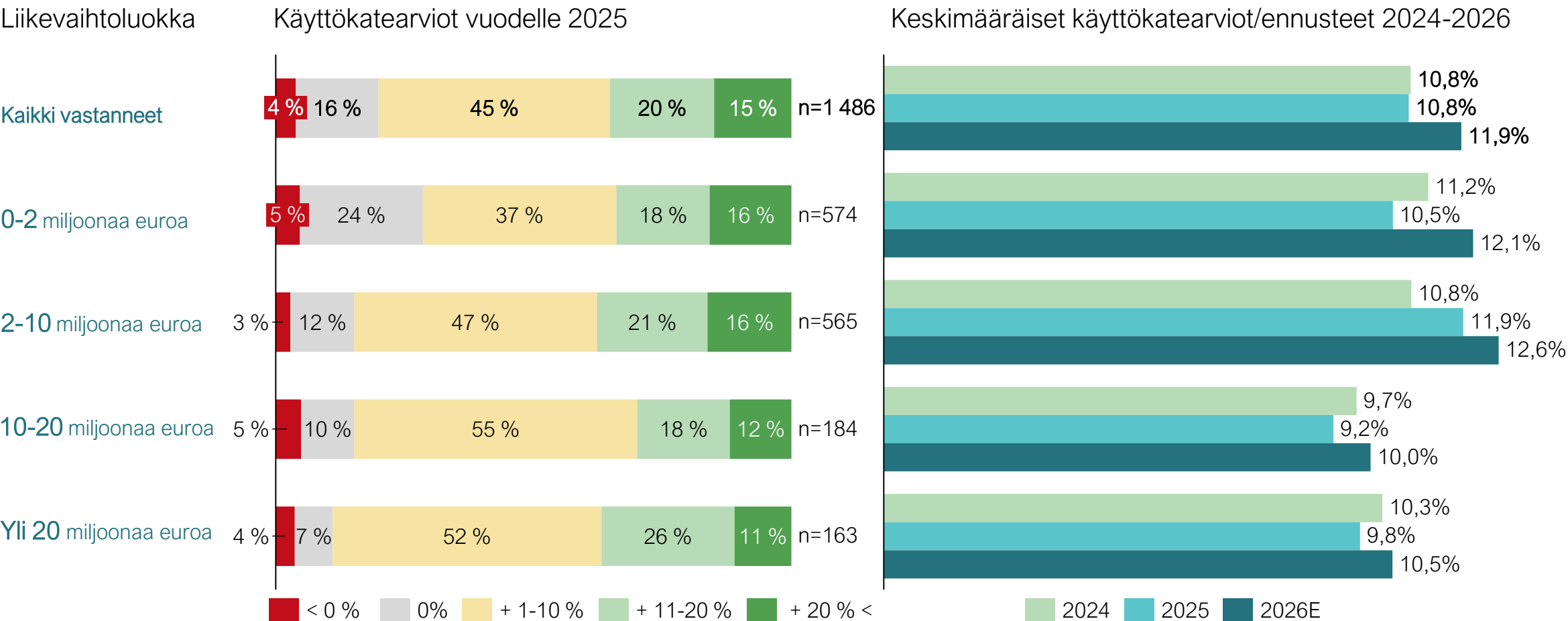

- Yritysten ennusteet ovat systemaattisesti ylittäneet toteutuneet käyttökatteet. Keskimäärin vuosina 2024–2025 käyttökate arvioitiin 0,9 % korkeammaksi kuin lopullinen toteuma.
- Jotta voisimme optimismista huolimatta antaa arvion tulevasta käyttökatteesta, mallinsimme korjatun arvion käyttäen hierarkkista Mincer-Zarnowitz –mallia¹. Mallin perusteella vuoden 2026 ennuste (11,9 %) sisältää todennäköisesti optimismia. Korjattu käyttökate-ennuste on noin 10,9 %.
- Optimismi syntyy, koska kannattavuusennusteissa kustannuspaineet, hinnoitteluvoiman rajat ja toteutuksen kitkat aliarvioidaan, jolloin oletettu marginaali jää tyypillisesti toteumaa korkeammaksi. Jos nämä riskit eivät vuonna 2026 realisoidu ja ennuste–toteuma-suhde vakaantuu, aiempiin kriisivuosiin perustuva korjaus voi olla liian varovainen.

Pienimmät yritykset kannttavampia kuin suuremmat, ja vuoden 2026 ennuste implikoi eron säilyvän myös jatkossa

Käyttökatekehitys kokoluokittain

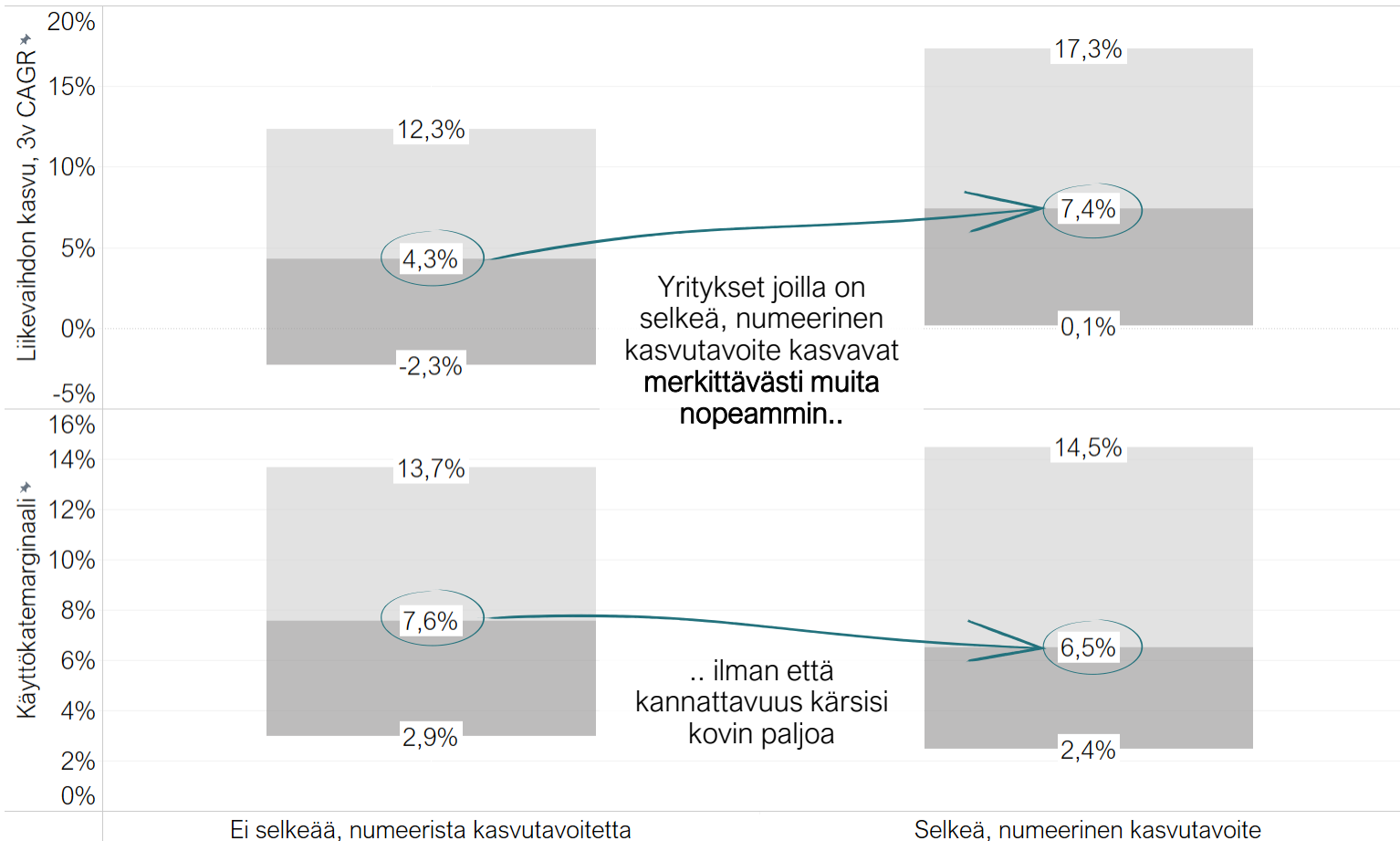
Osuutena liikevaihdosta

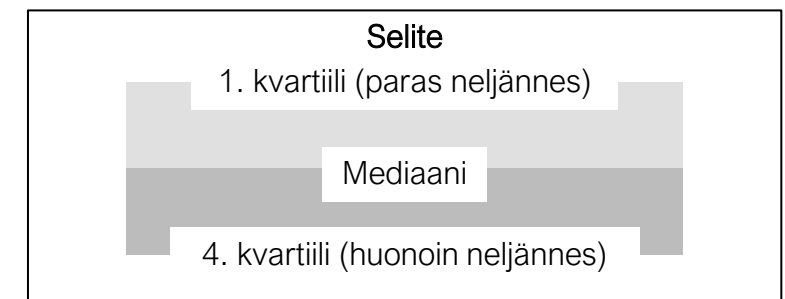
Selkeällä kasvutavoitteella varustetut yritykset kasvavat muita nopeammin ilman että kannattavuus heikentyisi merkittävästi

Tavoitteellisuus sekä kasvu ja kannattavuus

Mediaani sekä ensimmäinen ja kolmas kvartiili

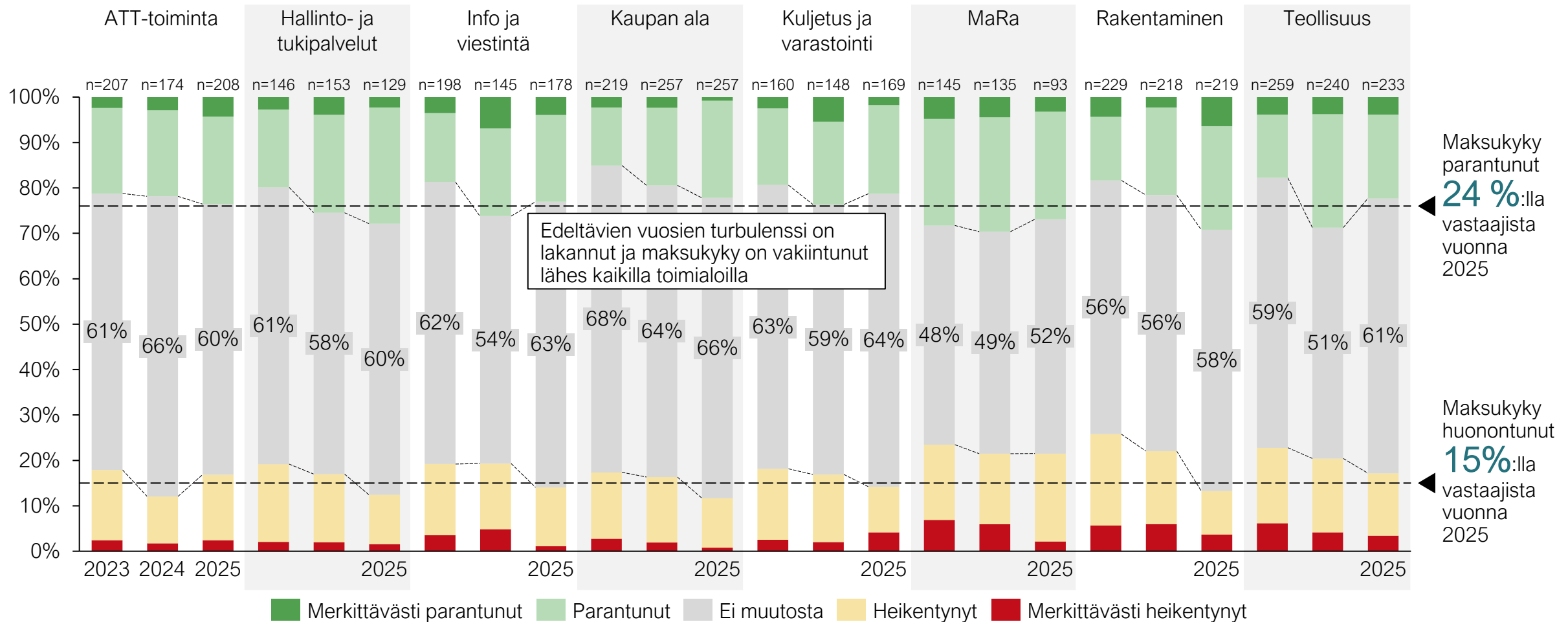
- Yritykset, joilla on selkeä, numeerinen kasvutavoite, kasvavat selkeästi nopeammin kuin yritykset ilman ko. tavoitetta. Eroa muodostuu yritysajan molemmissa päissä – nopein neljännes tavoitteellisista firmoista kasvaa reilusti nopeammin kuin nopein neljännes tavoitteettomista firmoista, ja toisaalta tavoitteellisten firmojen heikoinkin neljännes pysyy karvan verran kasvun puolella kun taas tavoitteettomien peräpää jää selkeästi pakkasen puolelle historiallisessa kasvussa.
- Kannattavuudessa erot ovat pienempiä, ja mahtuvat lähes prosenttiyksikön sisään niin mediaanissa kuin heikoimmankin neljänneksen osalta. Huomionarvoista on että kasvutavoitteellisten yritysten huippuneljännes on jopa kannattavampi kuin tavoitteettomien firmojen neljännes.

Kokonaisuutena maksukyky on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna ja maksukyvyltään merkittävästi heikentyneiden osuus pienentynyt

Maksukyvyn muuttuminen viimeisen vuoden aikana, 2023 – 2025

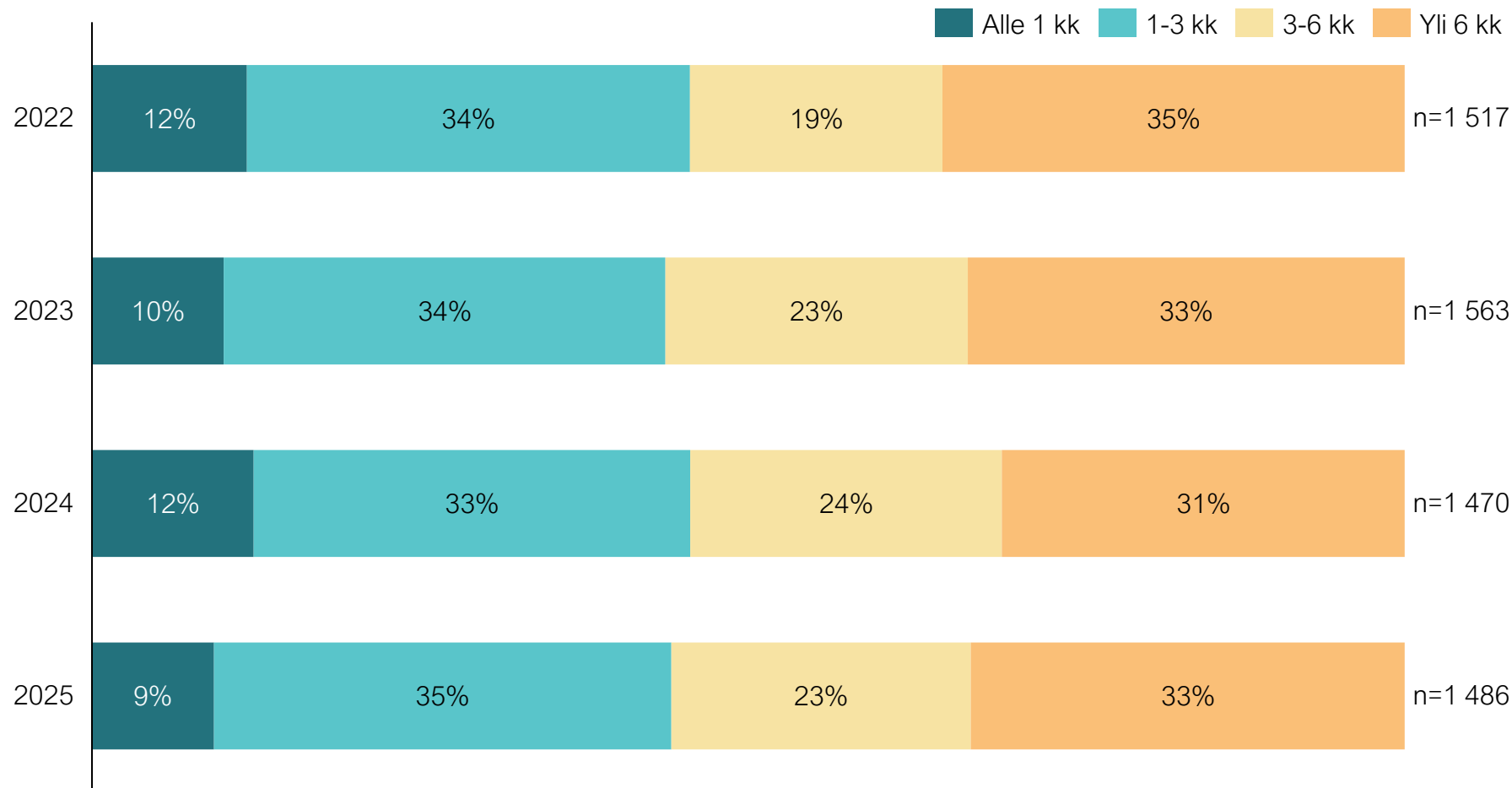
Vastaukset toimialoittain

Yritysten maksuvalmiudessa ei ole havaittavissa merkittäviä muutoksia edellisvuoteen verrattuna

Arvioitu varojen kesto eri tutkimuskierroksilla, 2022 – 2025

Osuus nimettyyn maksuvalmiusluokkaan kuuluvista vastaajista per kierros

- Yritysten kassavarat ovat vuosina 2022–2025 pysyneet melko vakaina, mutta vuonna 2025 näkyy lievä parannus: lyhyimpien puskurien (alle 1 kk) osuus on pienentynyt. Samalla pitkä puskuriryhmä (yli 6 kk) on kasvanut.
- Yrityskenttä on silti jakautunut: osalla on edelleen vahva likviditeetti, kun taas osalla puskurit ovat selvästi niukemmat.
- Mahdollisia selityksiä maltilliselle toipumiselle ovat kustannuspaineiden hellittäminen verrattuna kriisivuosiin, hinnoittelun ja kulurakenteen sopeutuminen sekä varovaisempi investointi- ja rekrytointilinja, joka tukee kassavirtaa.
- Toisaalta korkea korkotaso ja rahoituksen kireys sekä epävarma kysyntäympäristö voivat edelleen sitoa käteisvaroja, kun yritykset varautuvat mahdollisiin heilahteluihin.

Agenda

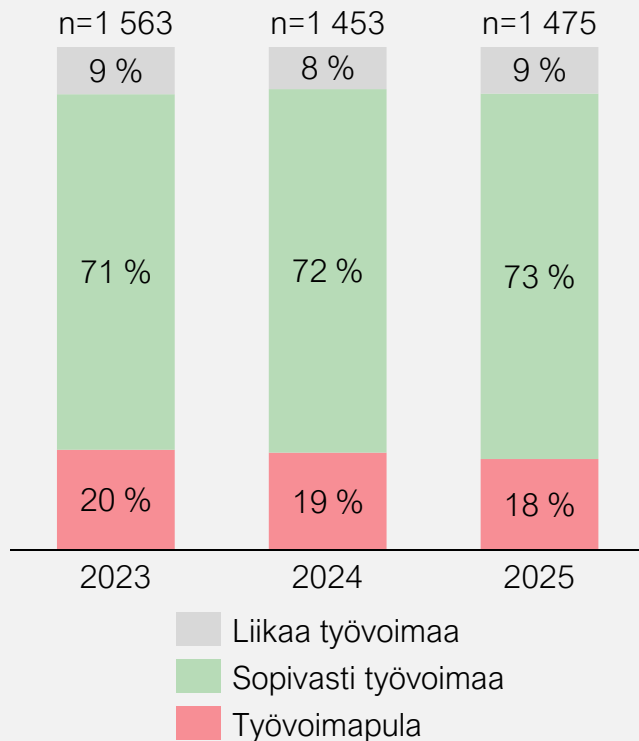
1. Liikevaihto ja tilauskanta
2. Kasvuhakuisuus ja kansainvälistyminen
3. Investoinnit sekä tutkimus- ja kehitystoiminta
4. Kannattavuus ja maksuvalmius
5. Työvoima
6. Palkitseminen ja tekoäly

Työvoiman kysyntä ja tarjonta on pysynyt vakaana – kansainvälinen rekrytointi korkeinta informaatio- ja viestintäalalla sekä teollisuudessa, mutta yleisesti laskussa

Keskeiset havainnot – Työvoima

Työvoiman kysyntä ja tarjonta

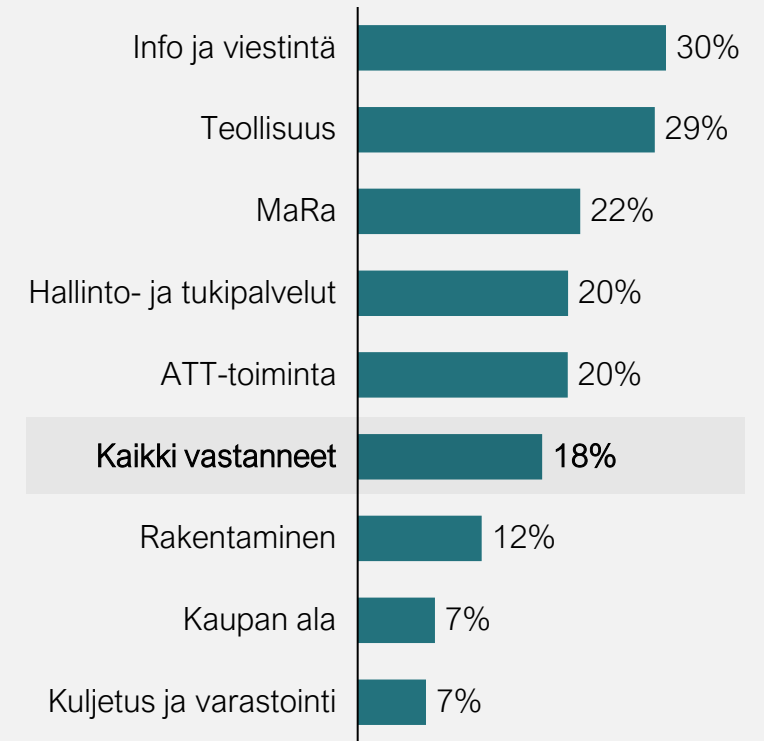
Osuus vastaajista kierroksittain

- Työvoiman kysyntä ja tarjonta on pysynyt tasaisena vuonna 2025. Vajaa kymmenys vastaajista kokee työllistävänsä liikaa väkeä, kun taas työvoimapulaa kokee alle viidenes yrityksistä. Molemmat luvut ovat pysyneet karkeasti edeltävän vuoden tasolla.
- Vaikka työvoimapulan esiintyvyys on edelleen laskussa, sitä esiintyy kaikilla organisaatiotasolla, ja lähes 40 % siitä liittyy johto- ja asiantuntijatehtäviin.
- Noin 18 % yrityksistä pyrkii rekrytoimaan ulkomaista työvoimaa lähivuosina. Ulkomaisen työvoiman tarve on kuitenkin laskussa kaikilla toimialoilla.
- Kansainvälinen rekrytointitarve korostuu erityisesti informaatio- ja viestintäalalla sekä teollisuudessa. Rekrytointitarpeet kohdistuvat informaatio- ja viestintäalalla sekä ATT-toiminnan alalla muita toimialoja useammin johto- sekä asiantuntijatehtäviin. Pääsääntöisesti kv-rekrytointitarpeet ovat kuitenkin suorittavissa tehtävissä.

Tarve rekrytoida ulkomaista työvoimaa

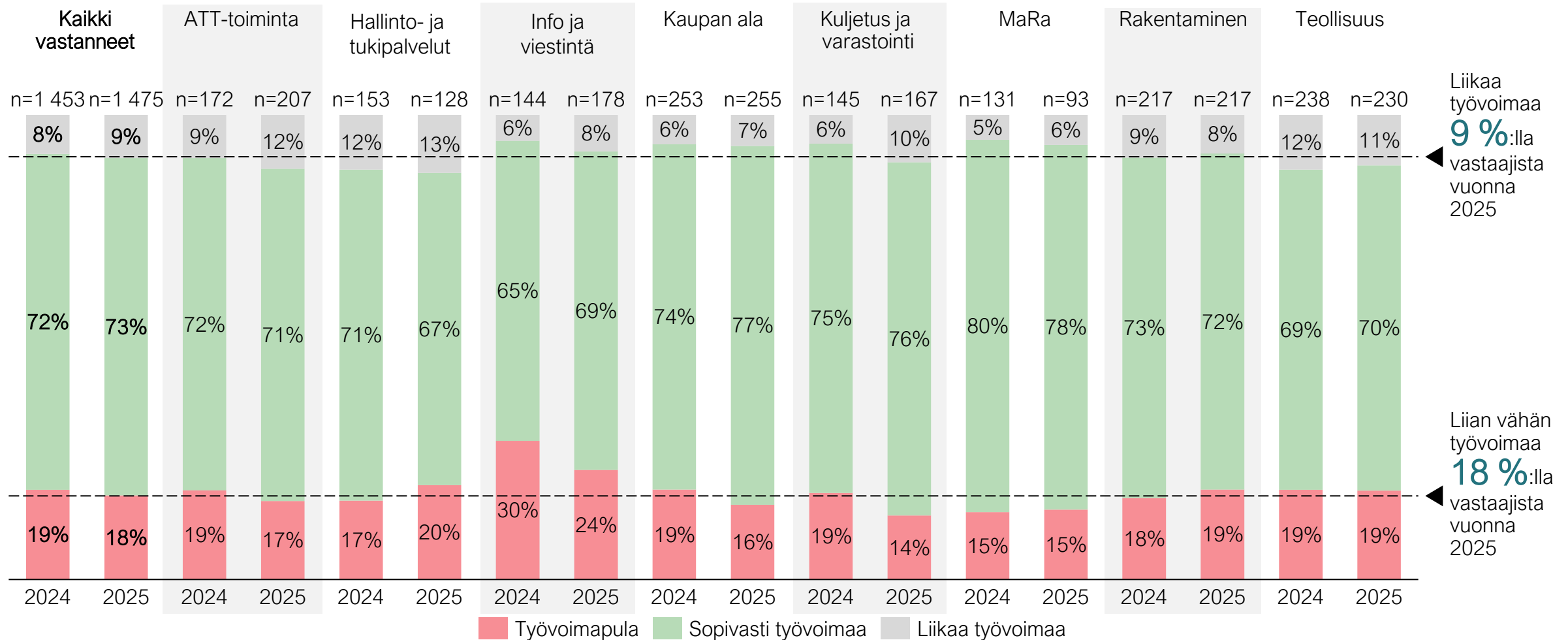
Kyllä-osuus vastaajista toimialoittain

Työvoiman kysyntä ja tarjonta on yritysten perspektiivistä pysynyt viime vuoden tasolla – työvoimapula informaatio ja viestinnän osalta kuitenkin selvästi laskussa

Työvoiman kysyntä ja tarjonta

Osuus vastaajista toimialoittain

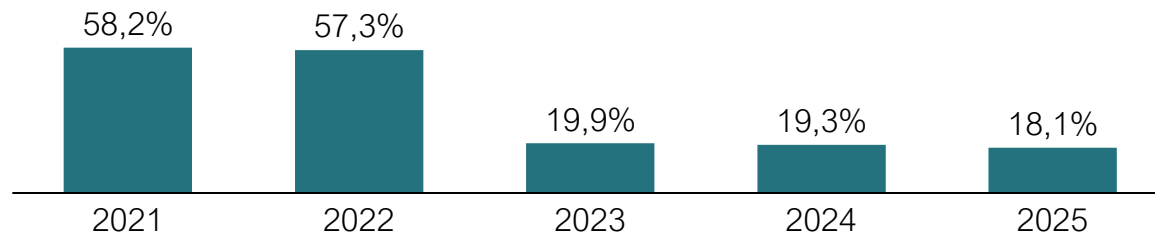

Työvoimapulan esiintyvyys on edelleen laskussa, mutta lähes 40 % siitä liittyy johto- ja asiantuntijatehtäviin

Työvoimapulan esiintyvyys ja kohdentuminen tehtäväluokittain

Työvoimapulan esiintyvyys

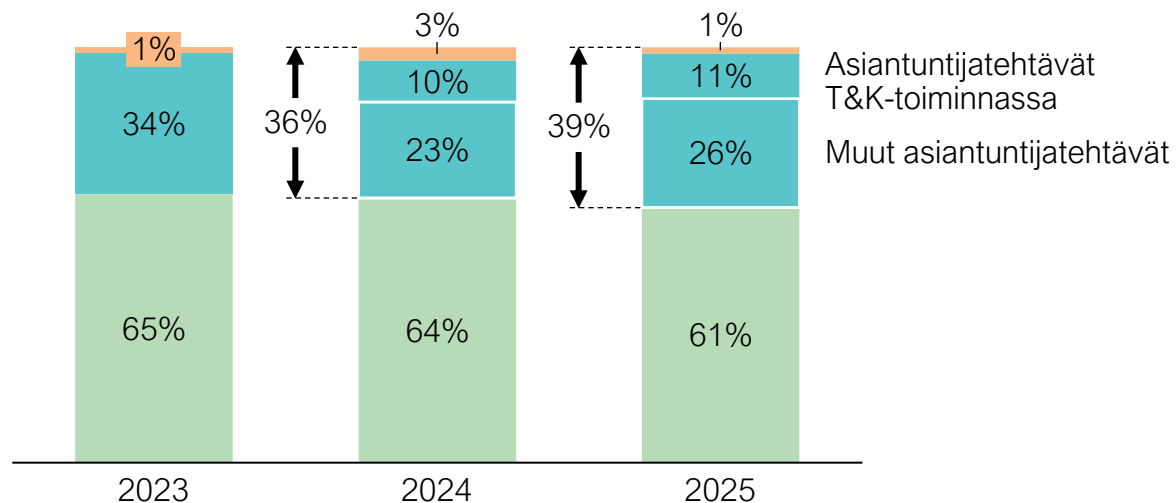
Osuus vastaajista, jotka ovat ilmoittaneet kärsivänsä työvoimapulasta; n=1475 (2025)

Työvoimapula putosi vuonna 2023 ja on sen jälkeen ollut hienoisessa laskussa ...

Työvoimapulan kohdentuminen tehtäväluokittain

Osuus tehtäväluokan nimenneistä vastaajista; n=267 (2025)

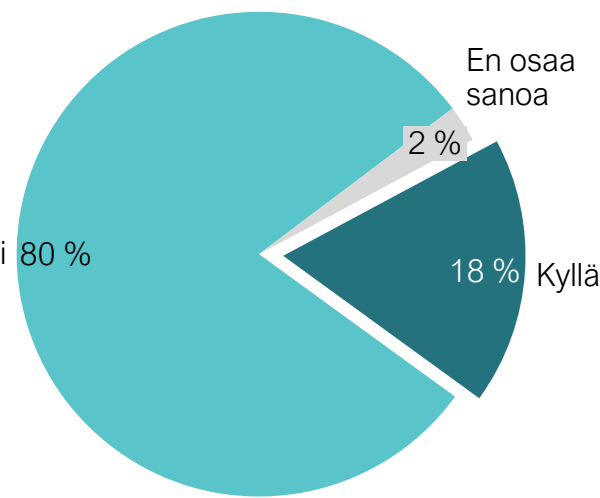
...mutta se kohdentuu entistä enemmän johto- ja asiantuntijatehtäviin

18 % yrityksistä kokee tarpeelliseksi rekrytoida ulkomaista työvoimaa, suurin tarve asiantuntijoista ja johdosta erityisesti informaatio- ja viestintäalalla

Kansainväliset rekrytoinnit

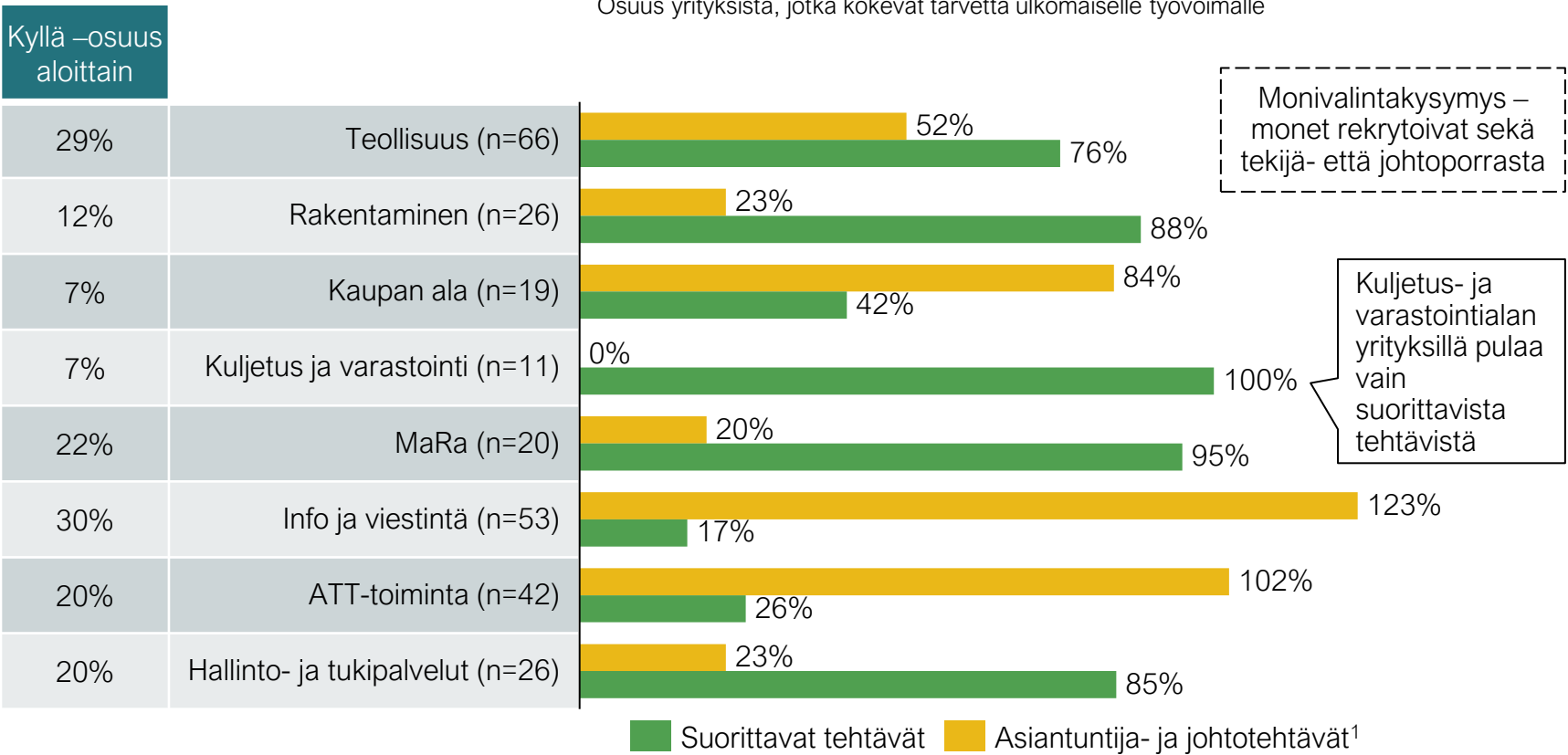
Koettu tarve rekrytoida ulkomaista työvoimaa lähivuosina

Osuus vastaajista; n=1475

Kansainvälisten rekrytointien kohdistuminen

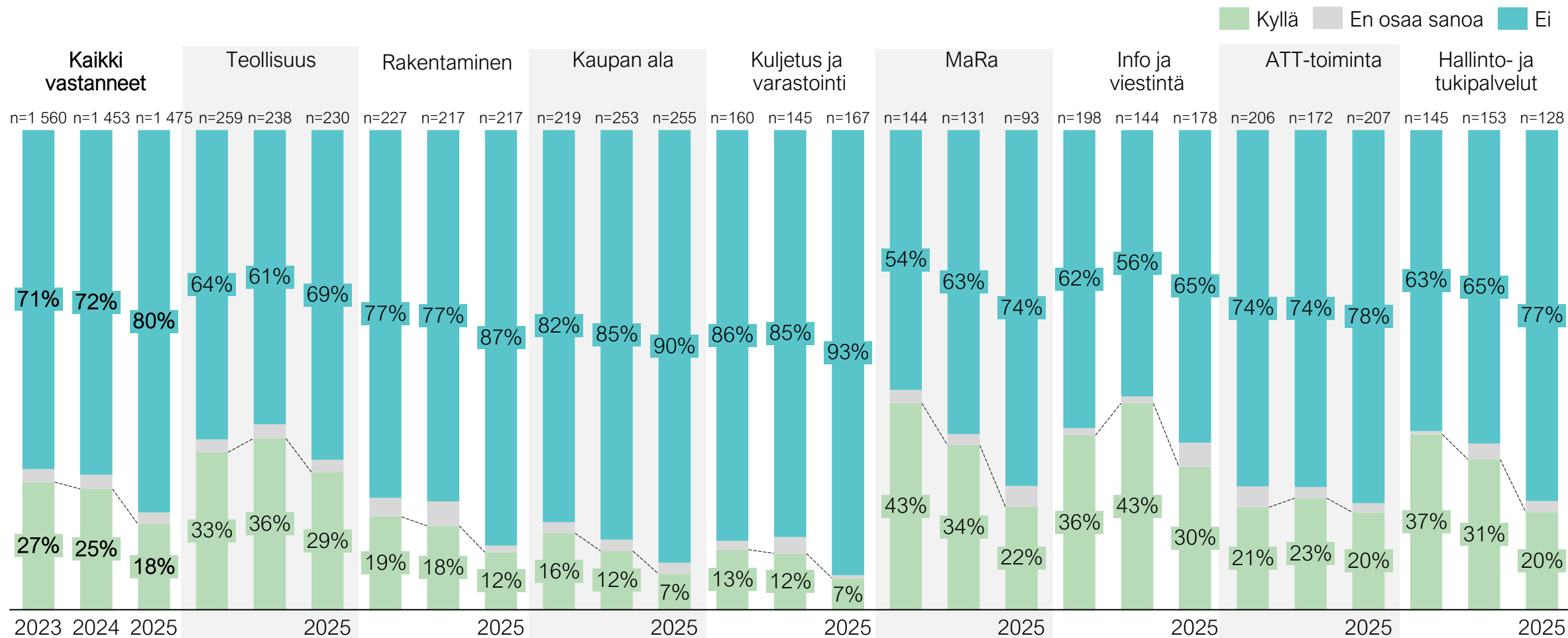
Osuus yrityksistä, jotka kokevat tarvetta ulkomaiselle työvoimalle

Ulkomaisen työvoiman tarve on kuitenkin laskussa kaikilla toimialoilla

Kansainväliset rekrytoinnit

Kierroksittain koettu tarve rekrytoida ulkomaista työvoimaa lähivuosina

Ulkomaisten työvoiman saatavuudessa pullonkaulana on osaajapula, mutta myös työyhteisö, luvat ja Suomen vetovoima nousevat esiin haasteina

Keskeiset haasteet kansainväliseen rekrytoitiin liittyen

Haasteet niille yrityksille jotka ovat rekrytoineet tai rekrytoivat työvoimaa ulkomailta lähivuosina

	Kaikki vastanneet		ATT-toiminta		Hallinto- ja tukipalvelut		Info ja viestintä		Kaupan ala		Kuljetus ja varastointi		MaRa		Rakentaminen		Teollisuus	
	n=366	n=263	n=40	n=42	n=48	n=26	n=62	n=53	n=31	n=19	n=17	n=11	n=45	n=20	n=38	n=26	n=85	n=66
Sopivien osaajien löytäminen	51%	44%	55%	50%	48%	58%	37%	43%	52%	37%	65%	45%	60%	15%	68%	42%	46%	47%
Ei erityisiä haasteita	30%	33%	30%	26%	31%	19%	35%	42%	23%	37%	29%	27%	22%	30%	18%	42%	36%	35%
Oleskelulupa / työlupa	10%	10%	13%	7%	13%	19%	11%	6%	16%	11%	0%	0%	22%	20%	8%	12%	2%	8%
Haasteet työyhteisössä	6%	10%	3%	7%	10%	12%	5%	8%	3%	5%	6%	27%	7%	35%	5%	12%	8%	3%
Yrityksen oma rekrytointiosaaminen	7%	6%	5%	7%	0%	4%	6%	6%	10%	16%	6%	9%	0%	0%	8%	12%	5%	11%
Suomen houkuttelevuus sijaintina	5%	8%	8%	14%	2%	0%	11%	4%	16%	11%	0%	9%	2%	5%	3%	4%	8%	6%
Rekrytointiin liittyvät kustannukset	4%	7%	8%	2%	2%	4%	10%	19%	0%	5%	0%	0%	2%	0%	3%	0%	2%	8%
	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025

Agenda

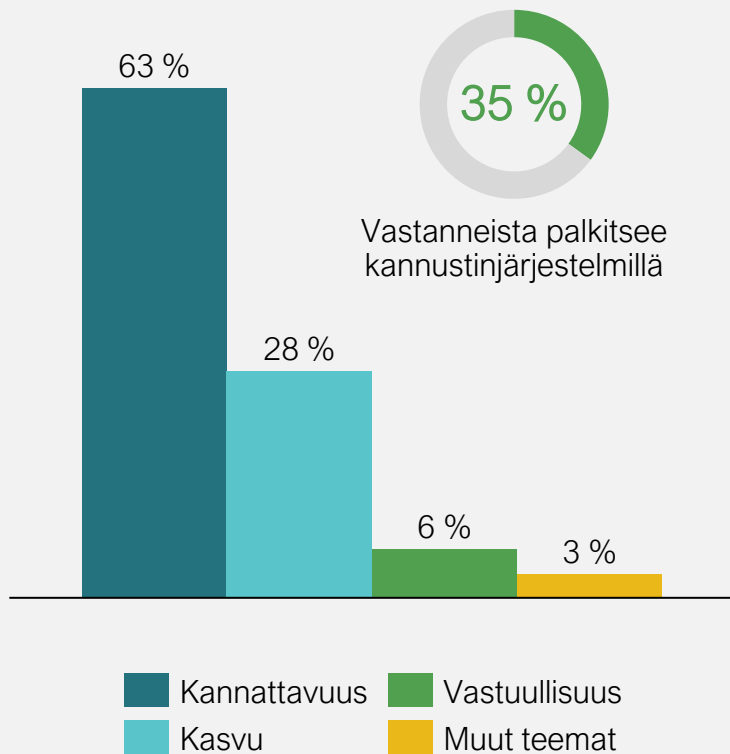
1. Liikevaihto ja tilauskanta
2. Kasvuhakuisuus ja kansainvälistyminen
3. Investoinnit sekä tutkimus- ja kehitystoiminta
4. Kannattavuus ja maksuvalmius
5. Työvoima
6. Palkitseminen ja tekoäly

Kannattavuus on pk-yritysten keskeisin tavoite, ja tekoäly yksi työkaluista sen parantamiseen

Keskeiset havainnot – palkitseminen ja tekoäly

Keskeisimmät palkitsemistavoitteet

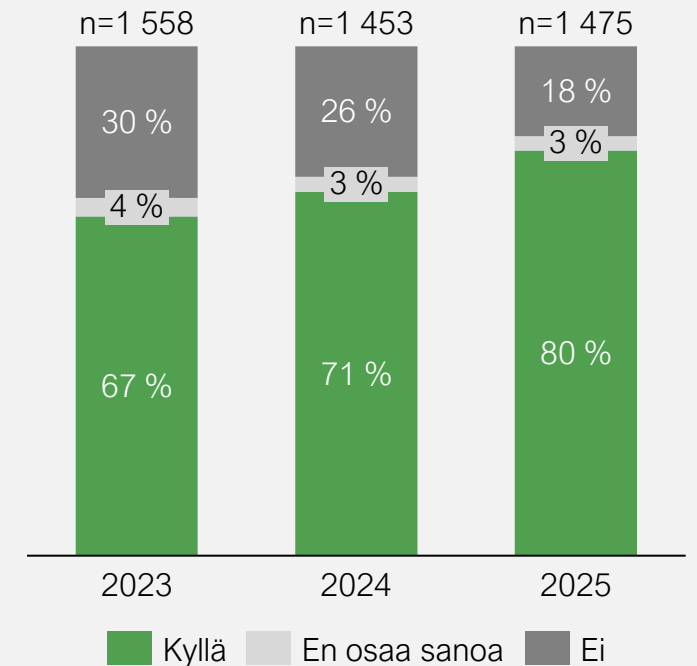
Osuus kaikista vastaajista, n=523

- Kannattavuus on avainasemassa PK-yritysten palkitsemisrakenteissa. Kasvu on suurimmalla osalla toimialoista toissijaista siihen verrattuna. Palkitsemistavoitteet ohjaavat yritysjohton toimintaa omistajien toivomaan suuntaan, jolloin kannattavuuden voi olettaa olevan vastaajien strategisessa keskiössä. Kasvun toissijainen rooli palkitsemisessa voi osittain myös selittää PK-yritysten historiallisesti maltillisia kasvunäkymiä.
- Tekoälyn käyttö kasvaa kaikissa yrityskokoluokissa. Mitä suurempi yrityskoko, sitä suurempi osa vastaajista käyttää tekoälyä liiketoiminnassaan tai sen tukena.
- Tekoälyä käytetään pääasiassa tehokkuuden parantamiseen. Työvoiman korvaaminen ei vaikuta olevan keskeinen tavoite tekoälyn käytölle. Selkeimmät käyttötarkoitukset tunnistettiin informaatio- ja viestintäalalla ja ATT-toiminnassa.
- Vastaajat ovat ilmoittaneet tekoälyn osaamisen puutteen olevan sen käytön suurin yksittäinen rajoite.

Tekoälyn käytön relevanssi

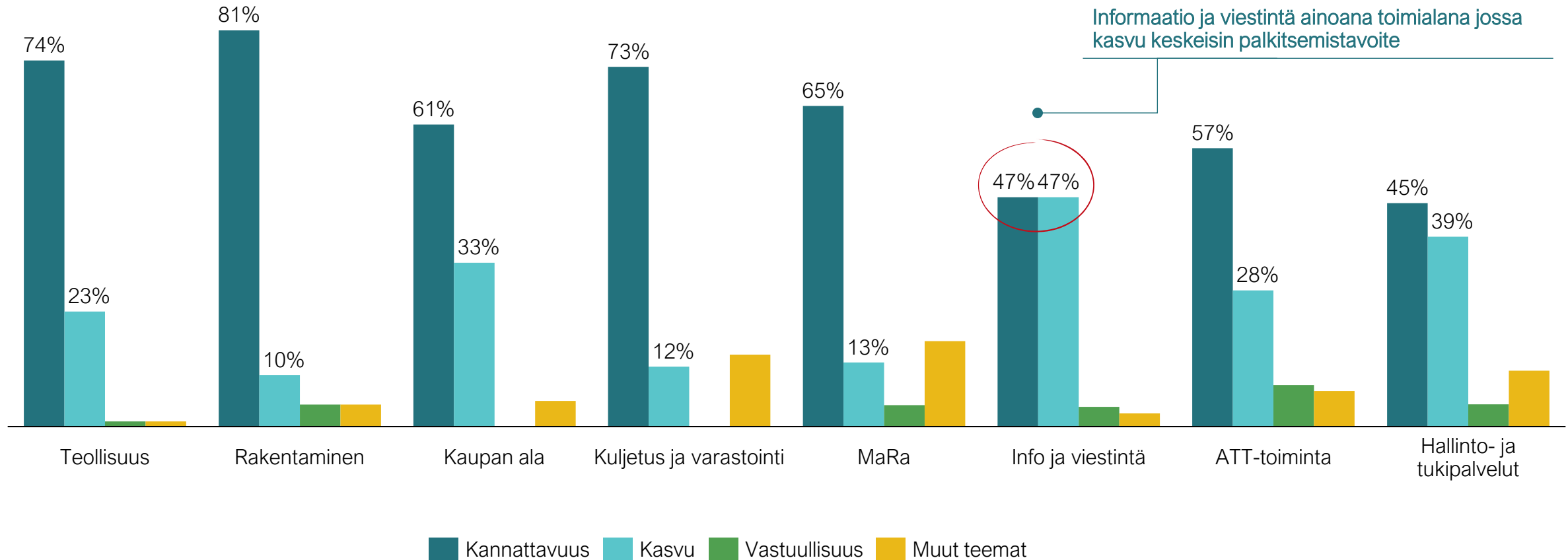
Osuus kaikista vastaajista per tutkimuskierros

Pk-yritykset priorisoivat kannattavuutta kasvun kustannuksella, jos palkitsemistavoitteita on uskominen

Keskeisimmät palkitsemistavoitteet toimialoittain (2025)

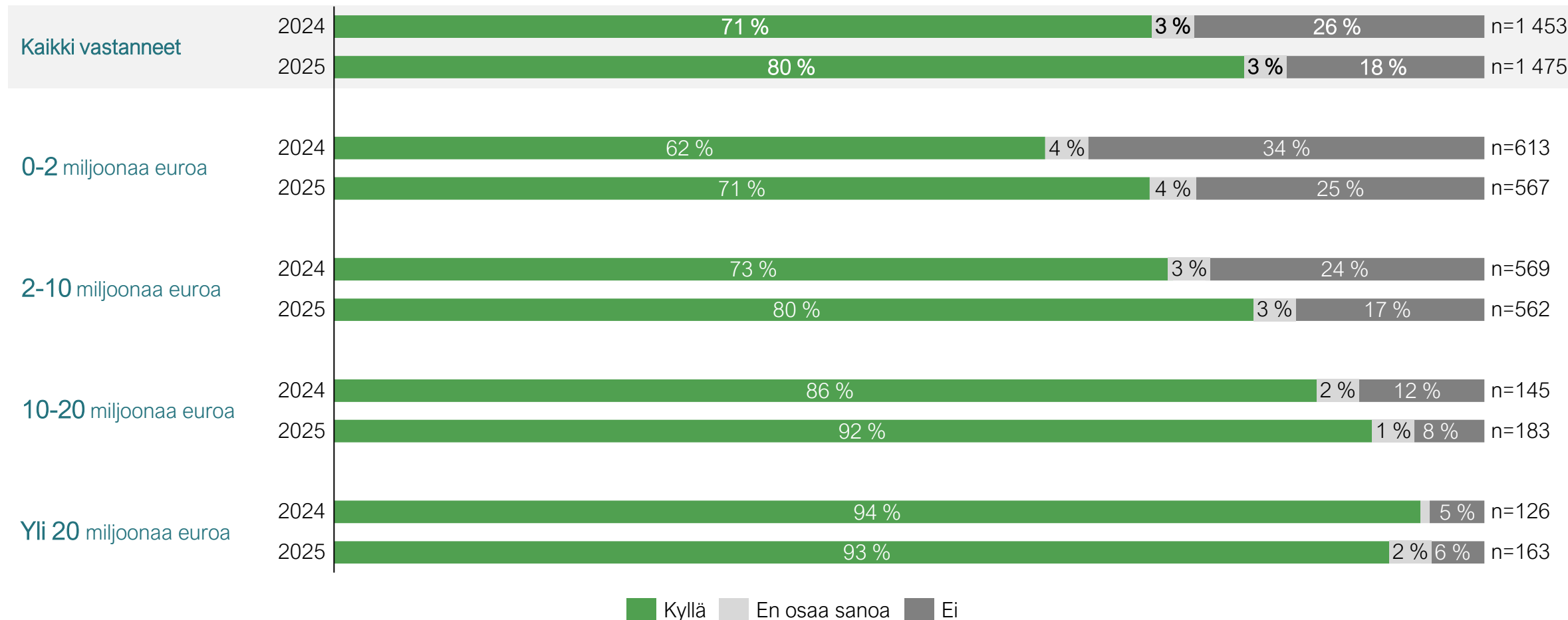
n=523

Neljä viidestä käyttää tekoälyä – käyttöaste kasvaa yrityskoon mukana

Tekoälyn käytön relevanssi (2025)

Osuus vastanneista kokoluokittain ja tutkimuskierroksittain

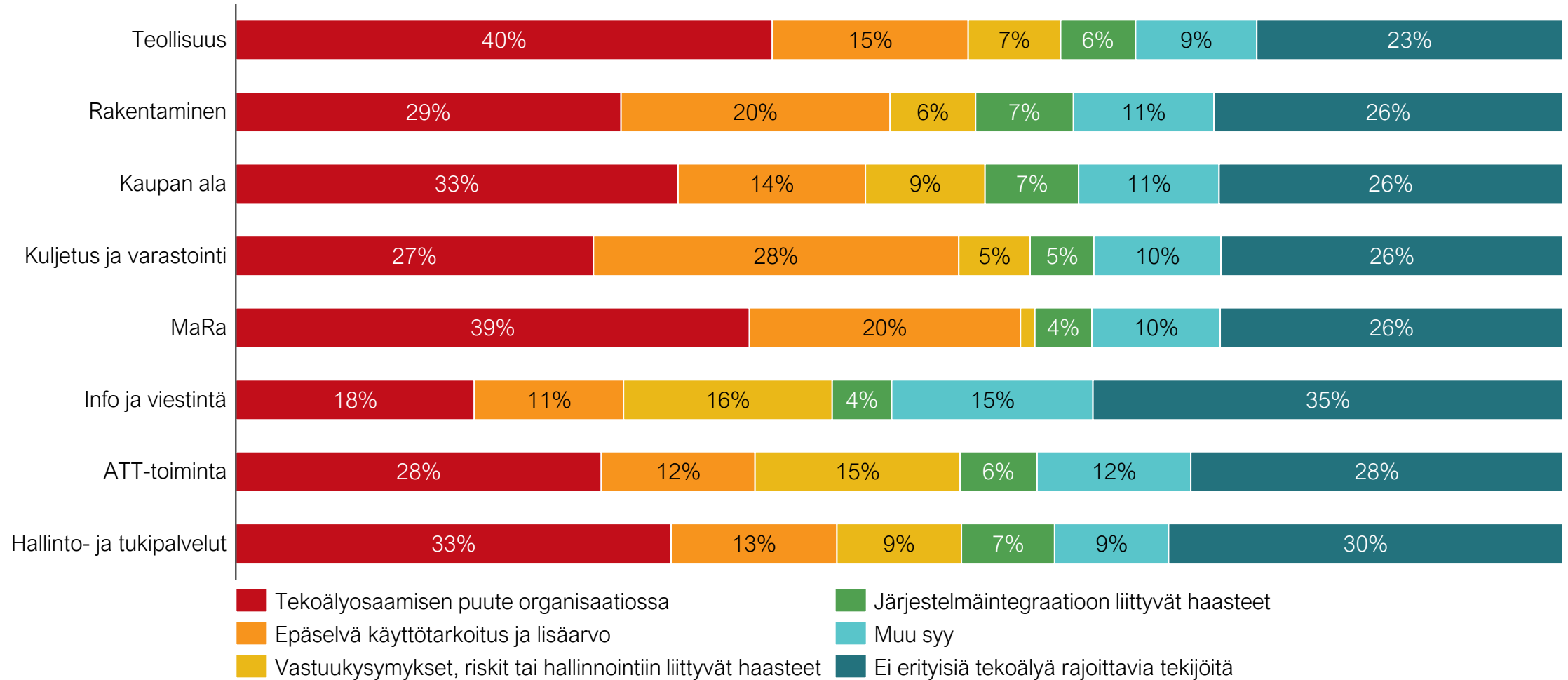
Tekoälyä käytetään tehokkuuden parantamiseen, mutta harvemmin työvoiman suoranaiseen korvaamiseen

Tekoälyn käyttökohteet toimialoittain (2025)

	C: Teollisuus	F: Rakentaminen	G: Kaupan ala	H: Kuljetus ja varastointi	I: MaRa	J: Info ja viestintä	M: ATT-toiminta	N: Hallinto- ja tukipalvelut
Tehokkuuden parantaminen	58%	52%	55%	49%	30%	83%	78%	66%
Innovaatiotyön tehostaminen	29%	23%	27%	19%	20%	47%	36%	22%
Uusien tulonlähteiden hankkiminen	12%	10%	17%	13%	13%	42%	27%	10%
Työvoiman korvaaminen	11%	6%	15%	9%	8%	23%	21%	16%
Muu tarkoitus	32%	21%	35%	29%	31%	37%	28%	27%
Emme mihinkään	14%	24%	14%	26%	29%	3%	5%	14%

Tekoälyosaajille lienee kysyntää, sillä osaamisen puute on selkeästi suurin pullonkaula tekoälyn käyttöönotossa

Rajoittavat tekijät tekoälyn käyttöönotossa (2025)

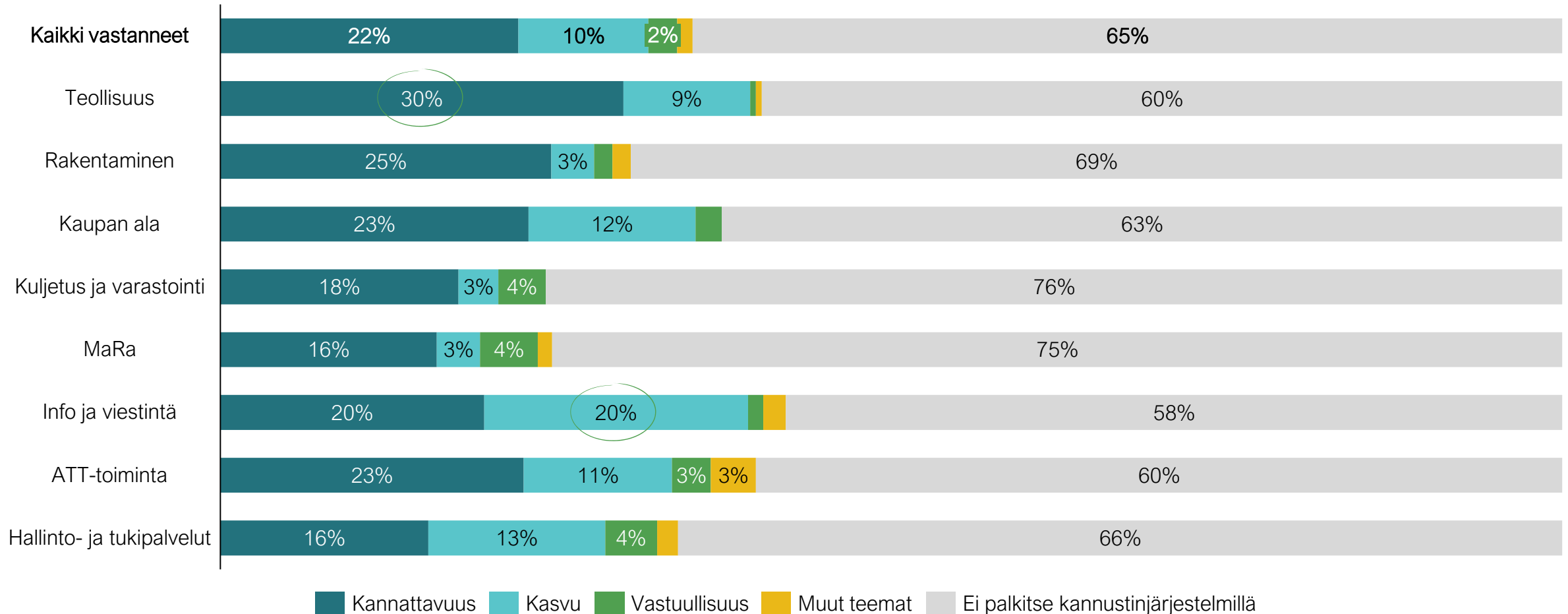
Liitteet

Tesi

Kun koko otoksen palkitsemiskäytännöt huomioidaan, teollisuus erottuu muita kannattavuushakuisempaan ja informaatio ja viestintä muita kasvuhakuisempaan

Keskeisimmät palkitsemistavoitteet toimialoittain (sis. vastaajat, jotka eivät palkitse kannustinjärjestelmillä)

Osuus vastaajista per toimiala, n=1468

Hierarkkinen Mincer-Zarnowitz –malli korjaa ennusteiden systemaattista optimismia

Malli

Mincer–Zarnowitz (MZ) -mallin¹ tarkoitus on arvioida ja korjata kyselyennusteissa esiintyvää systemaattista harhaa. Liikevaihdon, investointien ja käyttökäteen osalta yritykset raportoivat ennusteen tulevasta vuodesta, ja aiempien kierrosten perusteella tiedämme, että toteumat jäävät keskimäärin ennusteista. MZ-kehikko tarjoaa ekonometrisesti standardin tavan mitata, missä määrin ennusteet ovat harhattomia ja oikein kalibroituja, sekä tuottaa korjattu ennuste toteumasta.

Mallissa toteutuneita investointeja regressoidaan aiempiin ennusteisiin, ja regressiokertoimista johdetaan ennusteen systemaattinen optimismi sekä sen korjaus. Malli toimii kahdessa roolissa: se arvioi aiempien kierrosten ennusteiden osumatarkkuutta jälkikäteen (ex post) ja tuottaa samalla ennusteen seuraavalle kierrokselle (a priori). Käytännössä ensi vuoden korjattu arvio saadaan käyttäen edellisten kierrosten ennuste- ja toteuma pareja, missä yritykset antavat ennusteen tulevalle vuodelle ja todellisen toteuman seuraavalla kierroksella.

Perinteinen MZ -regressio arvioi tätä suhdetta toteutuneiden ja ennustettujen arvojen välillä. Yrityskohtaisesti malli asettaa toteutuneen muutoksen regressioon ennustetun muutoksen kanssa:

$$Toteuma_{i,t} = \alpha + \beta \cdot Ennuste_{i,t} + \varepsilon_{i,t}$$

, missä i = yritys, t = kierros, α ja β = aineiston regressioparametrit, $Ennuste_{i,t}$ = yritysten antama ennuste ensi vuodelle, $Toteuma_{i,t}$ = saman yrityksen raportoitu toteuma kyseiselle vuodelle ja $\varepsilon_{i,t}$ = mallin virhetermi. Harhaton ennuste vastaa nollahypoteesia $\alpha = 0$ ja $\beta = 1$, jota testataan yhteistestinä (Wald-testi). Systemaattinen ylioptimismi voi ilmetä esimerkiksi negatiivisena vakioterminä ($\alpha < 0$) ja/tai ennusteen vaikutuksen vaimenemisena ($\beta < 1$), mutta tulkinta perustuu aina α - β -parin yhteiseen arvioon.

Koska ennusteiden harha voi vaihdella toimialoittain, käytämme hierarkkista (mixed-effects) MZ-mallia, jossa toimialalle j sallitaan oma taso- ja kerroinpoikkeama:

$$Toteuma_{i,t} = \alpha + \beta \cdot Ennuste_{i,t} + (u_{0j} + u_{1j} \cdot Ennuste_{i,t}) + \varepsilon_{i,t}$$

, missä j = toimiala ja u_{0j} ja u_{1j} = toimialakohtaiset regressioparametrit (random effects). Näin malli huomioi sekä toimialojen väliset tasoerot että sen, että ennuste–toteuma-suhteen kalibraatio voi olla toimialoittain erilainen. Hierarkkinen rakenne tuottaa samalla osittaisen poolauksen: pienillä toimialoilla estimaatit kutistuvat kohti koko aineiston keskimääräistä suhdetta, mikä parantaa vakautta.

Estimoinnissa käytettiin 1 % winsorisointia, jossa ennuste- ja toteumamuuttujien ääripäitä leikataan (ylä- ja alahännät), jotta yksittäiset poikkeuksellisen suuret tai pienet havainnot eivät dominoi parametrien estimointia ja heikennä mallin yleistettävyyttä.

Mallin keskeinen rajoite on, että se oppii ennuste–toteuma-suhteen historiallisista kierroksista, joihin sisältyy poikkeuksellisen paljon makrotalouden häiriöitä (mm. inflaatio- ja korkoshokki, energiahintojen vaihtelu, geopolitiikka epävarmuus). Tämän vuoksi mallin tuottama optimismikorjaus heijastaa osin juuri tuon ajanjakson olosuhteita ja oletusta siitä, että sama epävarmuus pysyy myös jatkossa. Jos vuosi 2026 olisi kuitenkin selvästi vakaampi ja ennustettavampi kuin aikaisemmat kriisivuoden joihin mallin korjaus perustuu niin mallin arvio ensi vuodesta voi olla liian voimakas ja korjattu ennuste siten liian varovainen. Toisin sanoen malli ei itsessään tunnista suhdannevaihteluja, vaan tuottaa historiaan ankkuroituneen, riskipainotteisen arvion, jota tulee tulkita tämän epävarmuuden valossa.

Hierarkkinen Mincer-Zarnowitz –malli korjaa ennusteiden systemaattista optimismia

Mallinnettu arvio ja luottamusväli

Ennusteet ensi vuodelle kalibroidaan kaavalla:

$$\text{Mallinnettu arvio}_{i,t} = \hat{\alpha} + \hat{\beta} \cdot \text{Ennuste}_{i,t} + (\hat{u}_{0j} + \hat{u}_{1j} \cdot \text{Ennuste}_{i,t}) + \varepsilon_{i,t}$$

, missä $\hat{\alpha}$ ja $\hat{\beta}$ = koko aineiston regressioparametrit (fixed effects), $\text{Ennuste}_{i,t}$ = yritysten antama ennuste ensi vuodelle ja $\hat{u}_{0j}$ ja $\hat{u}_{1j}$ = toimialakohtaiset regressioparametrit (random effects).

Jos satunnaiskulmakertoimen $\hat{u}_{1j}$ lisääminen ei paranna mallin sopivuutta, käytämme yksinkertaisempaa mallia, jossa toimialoittainen vaihtelu tapahtuu vain satunnaisvakioilla $\hat{u}_{0j}$. Tällöin mallissa kaikilla toimialoilla oletetaan sama yhteinen kalibraatiokerroin $\hat{\beta}$ ja toimialakohtainen ero kuvataan pelkästään satunnaisvakion siirtymänä $\hat{u}_{0j}$:

$$\text{Mallinnettu arvio}_{i,t} = \hat{\alpha} + \hat{\beta} \cdot \text{Ennuste}_{i,t} + \hat{u}_{0j} + \varepsilon_{i,t}$$

Käytännössä tämä tarkoittaa, että toimialat voivat olla keskimäärin optimistisempia tai realistisempia tietyllä ”tasolla” (ennusteet osuvat systemaattisesti ylemmäs tai alemmas), mutta ennusteiden realisoituminen toteumiin on sama: jos ennuste nousee esimerkiksi 1 %-yksikön, mallin mukaan odotettu toteuma kasvaa kaikilla toimialoilla $\hat{\beta}$ %- yksikön verran. Visuaalisesti toimialakohtaiset ennuste–toteumasuorat ovat tällöin keskenään rinnakkaisia (sama kulmakerroin), ja ne eroavat toisistaan vain pystysuuntaisena siirtymänä (eri satunnaisvakio $\hat{u}_{0j}$).

Jos kuitenkin sekä satunnaisvakiot $\hat{u}_{0j}$ että satunnaiskertoimet $\hat{u}_{1j}$ ovat mallissa tilastollisesti merkittäviä (random-slope) tällöin toimialakohtaiset parametrit koostuvat koko aineiston regressioparametreista (fixed effects) ja toimialakohtaisista regressioparametreista (random effects): $\alpha_j = \hat{\alpha} + \hat{u}_{0j}$ ja $\beta_j = \hat{\beta} + \hat{u}_{1j}$. Tällöin ennuste on harhaton kyseisellä toimialalla jos $\alpha_j = 0$ JA $\beta_j = 1$. Jos taas $\beta_j < 1$ ennusteet ovat liian korkeita verrattuna toteumiin ja kyseessä on optimistinen ennuste. Jos $\alpha_j \neq 0$ kyseessä on tasoinen harha.

Mallinnetun arvion lisäksi raportoidaan mallin 95% luottamusväli, mikä tarkoittaa sitä, että jos otos kerättäisiin ja malli estimoitaisiin monta kertaa samalla menetelmällä, noin 95 % näin muodostetuista arvioista sisältäisi todellisen arvon.

Tämä luottamusvälin rakentaminen käyttää ensin sovitetun mallin virheitä ($\varepsilon_{i,t}$), mistä mallinnetaan virheen hajonta ($\hat{\sigma}$) ja konsentraation aste (excess kurtosis). Koska kyselyaineiston virheet ovat usein paksuhäntäisempiä kuin nomaalijakaumassa oletetaan Student-t-jakauma virheille ja estimoidaan sen vapausaste ($\hat{\nu}$). Tällöin 95 %:n luottamusväli saadaan kaavalla:

$$\text{Mallinnettu arvio}_{i,t} \pm t_{0.975, \hat{\nu}} \cdot \frac{\hat{\sigma}}{\sqrt{n}}$$

, missä $t_{0.975, \hat{\nu}}$ on student-t-kriittinen arvo ja n on toimialan yritysten lukumäärä.

Hierarkkinen Mincer-Zarnowitz –malli korjaa liikevaihtoennusteiden systemaattista optimismia

Liikevaihdon ennustaminen

Edellisten kierrosten ennuste- ja toteuma pareilla (n=1265) korjattu liikevaihtoennuste

Koko aineiston regressioparametrit (fixed effects):

- $\hat{\alpha} = -0,525$ (Huom. Ei tilastollisesti merkittävä 0:sta)
 - Tämä osoittaa, että kun yritys ennustaa 0 % liikevaihtokasvua niin toteutunut liikevaihdon kasvu on noin -0,5 % (ei merkittävä). Tämä osoittaa, että ennustettu nollakasvu on hieman liian optimistista.
- $\hat{\beta} = 0,523$ †††***
 - Tämän voi tulkita niin, että toteutunut liikevaihto on vain noin 51 % ennustetusta. Tämä osoittaa, että ennusteet ovat selkeästi optimistisia.

Wald –testi hylkää nollahypoteesin $\alpha_j = 0$ JA $\beta_j = 1$ ja β_j on tilastollisesti alle 1. Tämä tarkoittaa, että ennusteet eivät ole keskimäärin puolueettomia.

Regressioparametrit osoittavat, että ennusteet ovat yleisesti optimistisia, mutta ei koko jakaumalta. Jotta löydämme milloin toteuma ($\hat{\alpha} + \hat{\beta}x$) jää ennustetta matalammaksi vertaamme toteumaa suoraan ennusteeseen x . Ehto $\hat{\alpha} + \hat{\beta}x < x$ kertoo, milloin toteuma jää ennustetta matalammaksi (optimismia). Ratkaisemalla saadaan kynnyks:

$$x > \frac{\hat{\alpha}}{1 - \hat{\beta}} \approx \frac{-0,525}{1 - 0,523} \approx -1,10$$

Tulkinta: jos yrityksen liikevaihtoennuste on alle $-1,10$ %, toteuma on keskimäärin korkeampi kuin ennuste (pessimismi). Jos ennuste ylittää $-1,10$ %, toteuma jää keskimäärin ennustetta alemmaksi (optimismi). Koska liikevaihdon kasvuksi ennustetaan keskimäärin yli $-1,10$ % ennusteet ovat yleisesti optimistisia.

Huom. Satunnaiskulmakerroin (random slope) -spesifikaatio ($\beta_j = \hat{\beta} + \hat{u}_{1j}$) testattiin, mutta toimialakohtainen vaihtelu regressiokertoimissa ei ollut tilastollisesti merkittävä. Lisäys ei parantanut mallin sopivuutta eikä ennustetarkkuutta. Siksi käytämme regressiokerroin $\beta_j = \hat{\beta}$ kaikille toimialoille ja vain toimialakohtaista satunnaisivakioita u_{0j} :

$$\text{Mallinnettu arvio}_{i,t} = \hat{\alpha} + \hat{\beta} \cdot \text{Ennuste}_{i,t} + \hat{u}_{0j} + \varepsilon_{i,t}$$

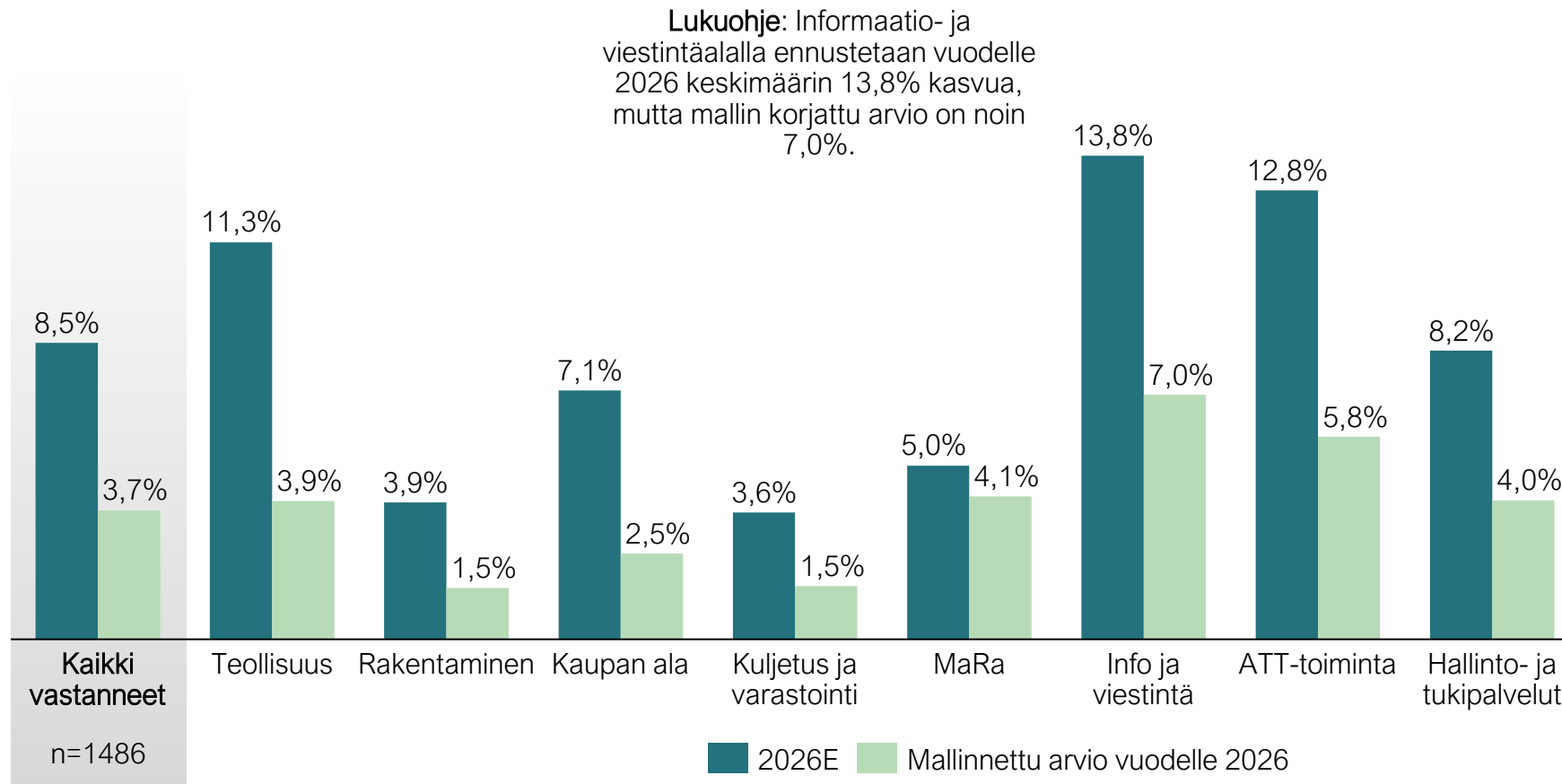
Toimialakohtaiset regressioparametrit (satunnaisivakio $\hat{u}_{0j}$ yhdistetty koko aineiston regressioparametrien $\hat{\alpha}$ ja $\hat{\beta}$ kanssa):

Toimiala	$\alpha_j = \hat{u}_{0j} + \hat{\alpha}$	$\beta_j = \hat{\beta}$
Teollisuus	-1,98	0,53
Rakentaminen	-0,57	0,53
Kauppa	-1,26	0,53
Kuljetus ja varastointi	-0,37	0,53
Majoitus ja ravitsemus	1,49	0,53
Informaatio ja viestintä	-0,24	0,53
Ammatillinen ja tieteellinen toiminta	-0,92	0,53
Hallinto ja tukipalvelut	-0,34	0,53

Liikevaihdon kasvuennusteet sisältävät systemaattista optimismia myös toimialoittain: kasvuennusteet vuodelle 2026 ylittävät mallin korjatun arvion kaikilla toimialoilla

Liikevaihdon ennustettu ja mallinnettu kasvu (2025 – 2026)

Liikevaihdon toteutunut/ennustettu/mallinnettu prosentuaalinen muutos edellisvuoteen verrattuna (toimialakohtainen keskiarvo)

- Toimialojen ennusteet ensi vuodelle ovat kaikissa ryhmissä korkeampia kuin Mincer–Zarnowitz -mallin kalibroima mallinnettu arvio¹, mikä viittaa systemaattiseen optimismiin myös toimialatasolla.
- Koska malli on estimoitu aiempien tutkimuskierrosten perusteella, toimialakohtaiset vuoden 2026 malliarviot heijastavat pääsääntöisesti sitä, miten kyseisen toimialan ennusteet ovat aiemmin keskimäärin osuneet toteumaan.
- Jos toimialalla on historiallisesti esiintynyt systemaattista yliarviointia, malli tuottaa kyseiselle toimialalle matalamman korjatun arvion. Vuodelle 2026 tehtyjen arvioiden perusteella suurinta yliarviointia esiintynyt erityisesti teollisuudessa, informaatio- ja viestintäalalla sekä ATT-toiminnassa.
- Näin erot toimialojen välillä kuvaavat ennen kaikkea toimialakohtaista, aiemmista kierroksista opittua optimismin tasoa.

Hierarkkinen Mincer-Zarnowitz –malli korjaa investointiennusteiden systemaattista optimismia

Investointien ennustaminen

Edellisten kierrosten ennuste- ja toteuma pareilla (n=1263) korjattu investointiennuste

Koko aineiston regressioparametrit (fixed effects)

- $\hat{\alpha} = 4,425^{***}$
 - Tämä osoittaa, että kun yritys ennustaa 0 % investointeja niin toteutunut investointien määrä on noin 4,43 %. Täten kun yritys ei ennusta investointeja ensi vuodelle (0 %) niin tämä on yleensä pessimismia.
- $\hat{\beta} = 0,127^{+++***}$
 - Tämän voi tulkita niin, että toteutunut investointimäärä on vain noin 13 % ennustetusta. Tämä osoittaa, että ennusteet ovat selkeästi optimistisia.

Wald –testi hylkää nollahypoteesin $\alpha_j = 0$ JA $\beta_j = 1$ ja β_j on tilastollisesti alle 1. Tämä tarkoittaa, että ennusteet eivät ole keskimäärin puolueettomia.

Regressioparametrit osoittavat, että ennusteet ovat yleisesti optimistisia, mutta ei koko jakaumalta. Jotta löydämme milloin toteuma ($\hat{\alpha} + \hat{\beta}x$) jää ennustetta matalammaksi vertaamme toteumaa suoraan ennusteeseen x . Ehto $\hat{\alpha} + \hat{\beta}x < x$ kertoo, milloin toteuma jää ennustetta matalammaksi (optimismia). Ratkaisemalla saadaan kynnys:

$$x > \frac{\hat{\alpha}}{1 - \hat{\beta}} \approx \frac{4,425}{1 - 0,127} \approx 5,07$$

Tulkinta: jos yrityksen investointiennuste on alle 5,07 %, toteuma on keskimäärin korkeampi kuin ennuste (pessimismi). Jos ennuste ylittää 5,07 %, toteuma jää keskimäärin ennustetta alemmaksi (optimismi). Koska investointeja ennustetaan keskimäärin yli 5,07 % ennusteet ovat yleisesti optimistisia.

Satunnaiskulmakerroin (random slope) -spesifikaatio (u_{1j}) testattiin, ja toimialakohtainen vaihtelu regressiokertoimissa oli tilastollisesti merkittävä. Lisäys siis parantanut mallin sopivuutta ja ennustetarkkuutta. Siksi käytämmä hierarkkista (mixed-effects) MZ –mallia:

$$\text{Mallinnettu arvio}_{i,t} = \hat{\alpha} + \hat{\beta} \cdot \text{Ennuste}_{i,t} + (\hat{u}_{0j} + \hat{u}_{1j} \cdot \text{Ennuste}_{i,t}) + \varepsilon_{i,t}$$

Toimialakohtaiset regressioparametrit (random effects $\hat{u}_{0j}$ ja $\hat{u}_{1j}$ yhdistetty koko aineiston regressioparametrien $\hat{\alpha}$ ja $\hat{\beta}$ kanssa):

Toimiala	$\alpha_j = \hat{u}_{0j} + \hat{\alpha}$	$\beta_j = \hat{u}_{1j} + \hat{\beta}$
Teollisuus	4,29	0,08
Rakentaminen	4,59	0,20
Kauppa	2,28	0,02
Kuljetus ja varastointi	6,63	0,16
Majoitus ja ravitsemus	3,72	0,11
Informaatio ja viestintä	5,63	0,24
Ammatillinen ja tieteellinen toiminta	3,15	0,06
Hallinto ja tukipalvelut	5,09	0,15

Suurin vaikutus ennusteilla: Informaatio ja viestintä $\beta_j = 0,24$.

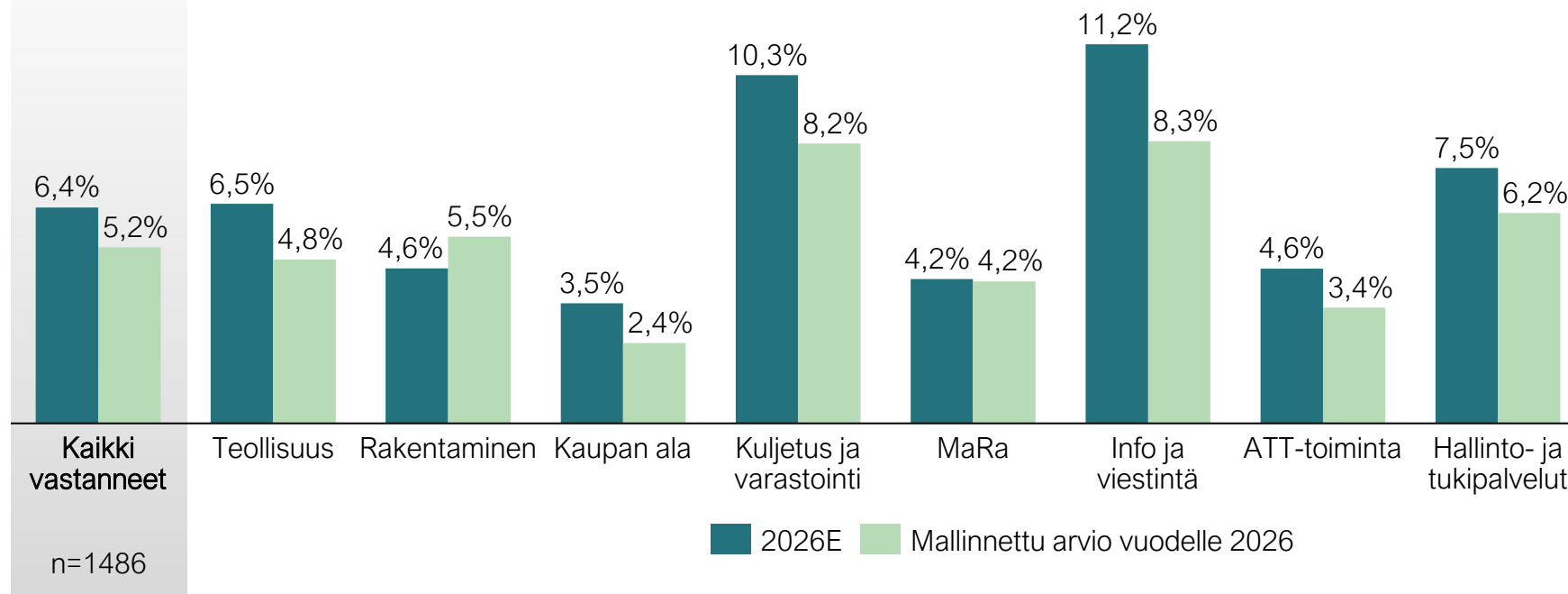
Vähiten vaikutusta ennusteilla: Kauppa $\beta_j = 0,02$ (Huom. ennusteilla on lähes mitätön vaikutus toteumaan).

Investointiennusteet sisältävät systemaattista optimismia myös toimialoittain: ennusteet vuodelle 2026 ylittävät mallin korjatun arvion lähes kaikilla toimialoilla

Ennustettu ja mallinnettu investointien määrä suhteessa liikevaihtoon (2025 – 2026)

Investointien toteutunut/ennustettu/mallinnettu prosentuaalinen määrä suhteessa liikevaihtoon (toimialakohtainen keskiarvo)

Lukuohje: Kuljetus- ja varastoinnin aloilla ennustetaan vuodelle 2026 keskimäärin 10,3 % investointeja, mutta mallin korjattu arvio on noin 8,2 %.

- Toimialojen ennusteet ensi vuodelle ovat rakennusalaan lukuun ottamatta kaikissa ryhmissä korkeampia kuin Mincer–Zarnowitz -mallin kalibroima mallinnettu arvio¹, mikä viittaa systemaattiseen optimismiin myös toimialatasolla.
- Koska malli on estimoitu aiempien tutkimuskierrosten perusteella, toimialakohtaiset vuoden 2026 malliarviot heijastavat pääsääntöisesti sitä, miten kyseisen toimialan ennusteet ovat aiemmin keskimäärin osuneet toteumaan.
- Jos toimialalla on historiallisesti esiintynyt systemaattista yliarviointia, malli tuottaa kyseiselle toimialalle matalamman korjatun arvion. Vuodelle 2026 tehtyjen arvioiden perusteella suurinta yliarviointia esiintynyt erityisesti informaatio- ja viestintäalalla.
- Näin erot toimialojen välillä kuvaavat ennen kaikkea toimialakohtaista, aiemmista kierroksista opittua optimismin tasoa.

Hierarkkinen Mincer-Zarnowitz –malli korjaa käyttökate-ennusteiden systemaattista optimismia

Käyttökateen ennustaminen

Edellisten kierrosten ennuste- ja toteuma pareilla (n=727) korjattu käyttökate-ennuste

Koko aineiston regressioparametrit (fixed effects)

- $\hat{\alpha} = 5,32^{***}$
 - Tämä osoittaa, että kun yritys ennustaa 0 % käyttökateen niin toteutunut käyttökate on noin 5,43 %. Tämä osoittaa, että kun yritys ennustaa 0% käyttökateen niin tämä on yleensä pessimismia.
- $\hat{\beta} = 0,472^{\dagger\dagger\dagger***}$
 - Tämän voi tulkita niin, että toteutunut käyttökate on vain noin 47 % ennustetusta. Tämä osoittaa, että ennusteet ovat selkeästi optimistisia.

Wald –testi hylkää nollahypoteesin $\alpha_j = 0$ JA $\beta_j = 1$ ja β_j on tilastollisesti alle 1. Tämä tarkoittaa, että ennusteet eivät ole keskimäärin puolueettomia.

Regressioparametrit osoittavat, että ennusteet ovat yleisesti optimistisia, mutta nollakasvun kohdalla pessimistisiä. Jotta löydämme milloin toteuma ($\hat{\alpha} + \hat{\beta}x$) jää ennustetta matalammaksi vertaamme toteumaa suoraan ennusteeseen x . Ehto $\hat{\alpha} + \hat{\beta}x < x$ kertoo, milloin toteuma jää ennustetta matalammaksi (optimismia). Ratkaisemalla saadaan kynnyks:

$$x > \frac{\hat{\alpha}}{1 - \hat{\beta}} \approx \frac{5,32}{1 - 0,472} \approx 10,08$$

Tulkinta: jos yrityksen käyttökate-ennuste on alle 10,08 %, toteuma on keskimäärin korkeampi kuin ennuste (pessimismi). Jos ennuste ylittää 10,08 %, toteuma jää keskimäärin ennustetta alemmaksi (optimismi). Koska käyttökateen ennustetaan keskimäärin yli 10,08 % ennusteet ovat yleisesti optimistisia.

Huom. Satunnaiskulmakerroin (random slope) -spesifikaatio ($\beta_j = \hat{\beta} + \hat{u}_{1j}$) testattiin, mutta toimialakohtainen vaihtelu regressiokertoimissa ei ollut tilastollisesti merkittävä. Lisäys ei parantanut mallin sopivuutta eikä ennustetarkkuutta. Siksi käytämme regressiokerroin $\beta_j = \hat{\beta}$ kaikille toimialoille ja vain toimialakohtaista satunnaisivakioita u_{0j} :

$$\text{Mallinnettu arvio}_{i,t} = \hat{\alpha} + \hat{\beta} \cdot \text{Ennuste}_{i,t} + \hat{u}_{0j} + \varepsilon_{i,t}$$

Toimialakohtaiset regressioparametrit (satunnaisivakio $\hat{u}_{0j}$ yhdistetty koko aineiston regressioparametrien $\hat{\alpha}$ ja $\hat{\beta}$ kanssa):

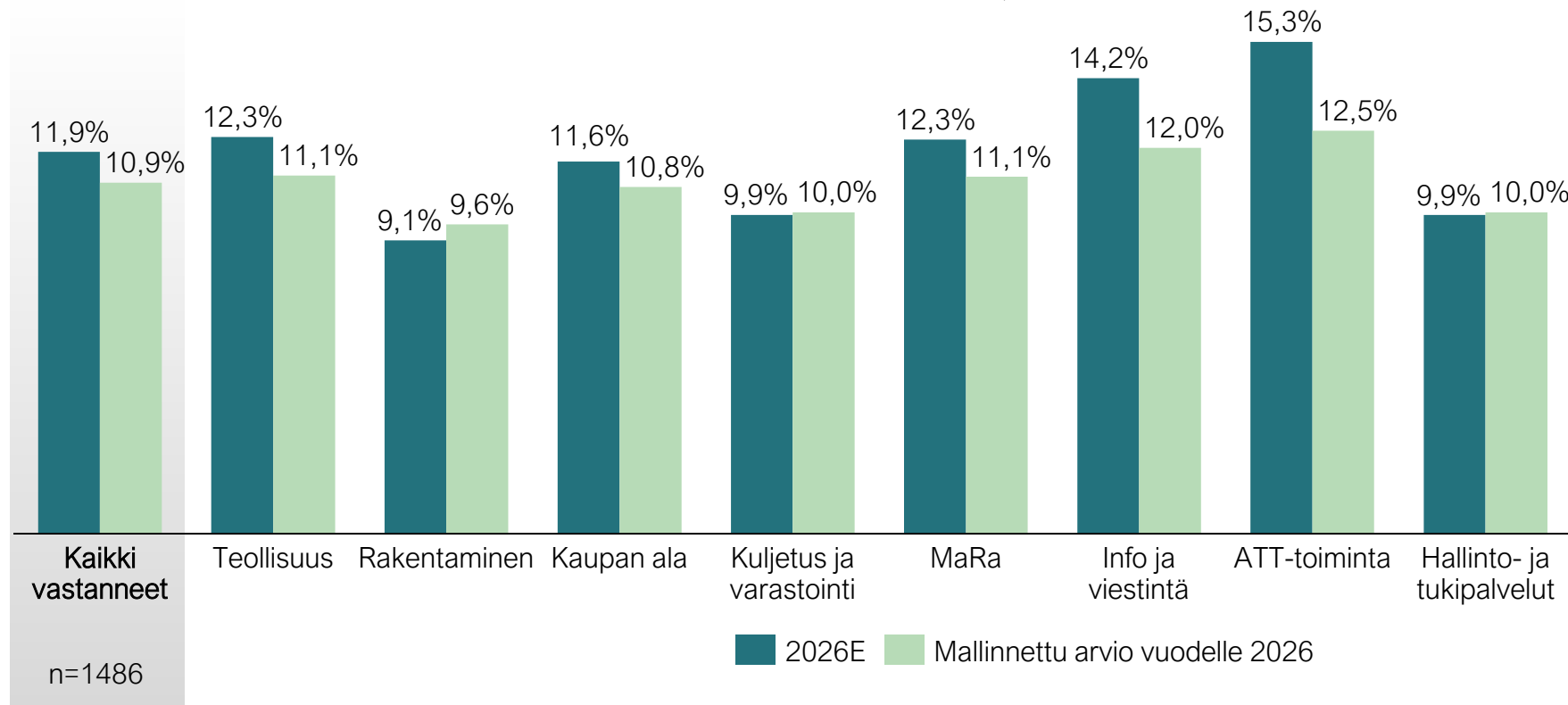
Toimiala	$\alpha_j = \hat{u}_{0j} + \hat{\alpha}$	$\beta_j = \hat{\beta}$
Teollisuus	5,43	0,47
Rakentaminen	5,43	0,47
Kauppa	5,43	0,47
Kuljetus ja varastointi	5,43	0,47
Majoitus ja ravitsemus	5,43	0,47
Informaatio ja viestintä	5,43	0,47
Ammatillinen ja tieteellinen toiminta	5,43	0,47
Hallinto ja tukipalvelut	5,43	0,47

Käyttökate-ennusteet sisältävät systemaattista optimismia myös toimialoittain: Informaatio ja viestinnässä sekä ATT-toiminnassa historiallisesti eniten optimismia

Ennustettu ja mallinnettu käyttökateen määrä suhteessa liikevaihtoon (2025 – 2026)

Käyttökateen ennustettu/mallinnettu prosentuaalinen määrä suhteessa liikevaihtoon (toimialakohtainen keskiarvo)

Lukuohje: ATT-toiminnan aloilla ennustetaan vuodelle 2026 keskimäärin 15,3% käyttökateä, mutta mallin korjattu arvio on noin 12,5%.

- Toimialojen ennusteet ensi vuodelle ovat usealla korkeampia kuin Mincer–Zarnowitz -mallin kalibroima mallinnettu arvio¹, mikä viittaa systemaattiseen optimismiin myös toimialatasolla.
- Koska malli on estimoitu aiempien tutkimuskierrosten perusteella, toimialakohtaiset vuoden 2026 malliarvot heijastavat pääsääntöisesti sitä, miten kyseisen toimialan ennusteet ovat aiemmin keskimäärin osuneet toteumaan.
- Jos toimialalla on historiallisesti esiintynyt systemaattista yliarviointia, malli tuottaa kyseiselle toimialalle matalamman korjatun arvon. Vuodelle 2026 tehtyjen arvioiden perusteella suurinta yliarviointia esiintynyt erityisesti informaatio- ja viestintäalalla sekä ATT-toiminnan aloilla.
- Näin erot toimialojen välillä kuvaavat ennen kaikkea toimialakohtaista, aiemmista kierroksista opittua optimismin tasoa.

Kiintiökehikko: Otokoot, vastausasteet ja virhemarginaalit päätoimialoittain

Päätoimialaryhmät ja satunnaisvaihtelu

Taulukossa esitetään kyselyn kahdeksan päätoimialaryhmän otokoot, vastausasteet ja tilastolliset virhemarginaalit syksyn 2025 kierroksella.

Otokoko kertoo, montako yritystä kustakin päätoimialasta vastasi kyselyyn. Otokoko määrittää suoraan, kuinka tarkasti toimialakohtaisia tuloksia voidaan estimoida.

Näyte 2025 on toimialan otantakehikon koko. Tämä on koottu Taloustutkimuksen puolesta, jotka käyttävät Alma Insights analysaattorityökalua näytteen koontiin.

Vastausaste kuvaa vastaajien osuutta toimialan otantakehikosta. Vastausaste toimii indikaattorina siitä, kuinka kattavasti kyseinen toimiala on edustettuna ja missä ryhmissä katoa voi olla suhteellisesti enemmän. Vastausaste ei itsessään mittaa tulosten oikeellisuutta, mutta se auttaa arvioimaan tulosten yleistettävyyttä ja tunnistamaan toimialat, joissa vastaajakunta voi poiketa muita herkemmin kohdejoukosta.

Taulukon virhemarginaali on suuntaa-antava mitta toimialakohtaisten osuuslukujen satunnaisvaihtelusta ja perustuu vastaajamäärään. Mitä pienempi otokoko, sitä suurempi virhemarginaali. Tämä 90% virhemarginaalin avulla voidaan tulkita, että etenkin pienemmissä toimialaryhmissä prosenttiosuuksien erot voivat osin johtua satunnaisvaihtelusta.

Esimerkiksi jos 40 % teollisuusyrityksistä vastasi ”kyllä” johonkin kyllä/ei-kysymykseen niin tämä tulos voi osin johtua satunnaisvaihtelusta. Koska teollisuudessa taulukon virhemarginaali on $\pm 5,33$ %-yksikköä (satunnaisotannan olettamusten perusteella) niin tässä esimerkissä satunnaisvaihtelun vuoksi todellinen osuus toimialassa on välillä 34,7 % – 45,3 % ($40 \pm 5,33$).

Päätoimiala	Otokoko (n)	Näyte 2025 (n)	Vastausaste (%)	Virhemarginaali (± %)
Teollisuus	233	2 922	7,97 %	5,33 %
Tukku- ja vähittäiskauppa	257	4 552	5,65 %	5,14 %
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	93	1 479	6,29 %	8,52 %
Informaatio ja viestintä	178	1 407	12,65 %	5,95 %
Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	208	2 018	10,31 %	5,57 %
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	129	1 403	9,19 %	7,12 %
Rakentaminen	219	4 536	4,83 %	5,58 %
Kuljetus ja varastointi	169	2 007	8,42 %	6,25 %
Kaikki yhteensä	1 486	20 324	7,31 %	2,12 %

Kasvuyrityspulssin juuret ovat koronakeväässä – tarkoituksena selvittää ja seurata pk-yritysten taloudellista tilaa ja toimintaympäristöä

Kyselyn tarkoitus ja tausta

Kyselyllä pyritään selvittämään pk-yritysten taloudellista tilaa ja makrotaloudellisen ympäristön vaikutuksia suomalaisiin yrityksiin ja niiden ajankohtaisiin aiheisiin:

- Mikä on pk-yritysten taloudellinen tilanne ja tulevaisuuden odotukset?
- Kuinka kasvuhakuisia yritykset ovat, ja miten kasvua tavoitellaan?
- Miten yritykset hyödyntävät T&K-toimintaa ja suuntaavat investointejaan?
- Miten yritykset suhtautuvat tekoälyyn ja miten ne palkitsevat avainhenkilöitään?

Tämä raportti sisältää kyselyn 10. kierroksen tulokset ja on jatkoa aiemmille raporteille jotka löytyvät ao. linkeistä:

[Kyselyn 1. kierroksen raportti \(8.5.2020\)](#)

[Kyselyn 2. kierroksen raportti \(17.6.2020\)](#)

[Kyselyn 3. kierroksen raportti \(8.12.2020\)](#)

[Kyselyn 4. kierroksen raportti \(27.4.2021\)](#)

[Kyselyn 5. kierroksen raportti \(19.1.2022\)](#)

[Kyselyn 6. kierroksen raportti \(25.4.2022\)](#)

[Kyselyn 7. kierroksen raportti \(1.12.2022\)](#)

[Kyselyn 8. kierroksen raportti \(18.1.2024\)](#)

[Kyselyn 9. kierroksen raportti \(17.1.2025\)](#)

Datat löytyvät myös ladattavassa ja interaktiivisessa muodossa (huomioithan, että valitset vasemmasta laidasta kierroksen tulokset filteriksi):

https://survey.taloustutkimus.fi/dashboard/yrityspulssi_avoin/

Mahdolliset rajoitukset ja vääristymät

- Kyselyssä on pyritty mahdollistamaan tarkkuus toimialakohtaisesti - "Kaikki vastanneet" -lukuja ei ole painotettu raportissa millään tavalla ja vertailu tulisi tehdä TOL-luokkien välillä. "Kaikki vastanneet" -osuuksia ei näin ollen voi yleistää koko pk-kenttää koskeviksi ilman tulosten painottamissa.
- Alle viisi henkilöä työllistävät yritykset on jätetty tarkastelun ulkopuolelle ja havaintojen perusteella tällä on erittäin iso merkitys tulosten tulkintaan – makrotalouden kriisit iskeytyvät voimakkaimmin pieniin yrityksiin, jotka eivät näy tämän kyselyn tarkastelussa. Alle viiden henkilön yritykset muodostavat myös lukumäärältään huomattavan enemmistön pk-yritysjoukossa.
- Liikevaihdoltaan alle 200t€ yritykset on rajattu tarkastelun ulkopuolelle, mikä vaikuttaa tulosten tulkintaan merkittävästi. Aloittavat yritykset, joilla ei vielä ole liikevaihtoa, ja pienet toimijat jäävät otoksen ulkopuolelle, vaikka ne ovat usein erityisen haavoittuvaisia talouden muutoksille. Nämä yritykset muodostavat myös huomattavan osan yrityskentästä, joten niiden poissulkeminen voi vääristää tuloksia ja jättää huomiotta merkittävän osan pk-sektorin haasteista.
- Tämän tyyppisiä kyselyitä toteutettaessa on huomioitava vastausten mahdolliset vääristymät, jotka rajoittavat osaltaan tulosten yleistettävyyttä:
 - Pahiten makrotalouden haasteista kärsivät ovat usein halukkaimpia vastaamaan ja kertomaan huolistaan sekä tilanteestaan.
 - Osa vastaajista saattaa pyöristää vastauksensa lähimpään tasalukuun.
- Vastausten luotettavuutta voidaan nostaa esimerkiksi nostamalla vastausmääriä korkeammiksi tärkeimmillä toimialoilla, jotta luottamusväliä saadaan kavennettua.